

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرمېچنیک

فوق العاده گڼه

د ژوند د چاپېریال قانون قانون محیط زیست

تاریخ نشر : (۵) دلو سال ۱۳۸۵ هـ.ش
نمبر مسلسل (۹۱۲)

د خپرېدو نېټه: د ۱۳۸۵ هـ.ش کال د سلواغې د میاشتې (۵)
پرله پسې نمبر (۹۱۲)

در این شماره :

- ۱- فرمان شماره (۸۲) مؤرخ ۱۳۸۵/۱۰/۶ رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در باره توشیح قانون محیط زیست.
- ۲- قانون محیط زیست صفحه (۱).

د امتیاز خاوند : د عدلیې وزارت
مسئول چلوونکی : عبدالرشید "قیومی"
مرستیال : نور علم
مهمتم : محمد جان

رسمي جریده

د ژوند د چاپیریال د قانون د توشیح په هکله، د افغانستان د اسلامي جمهوریت د رئیس فرمان	د فرمان رئیس جمهوري اسلامي افغانستان درباره توشیح قانون محیط زیست
گڼه: (۸۲)	شماره: (۸۲)
نېټه: ۱۳۸۵/۱۰/۶	مؤرخ: ۱۳۸۵/۱۰/۶
لومړۍ ماده:	ماده اول:
د اساسي قانون د (۶۴) مادې د شپاړسمې فقرې د صراحت له مخې او د ولسي جرگې د چارو د ادارې د ۱۳۸۵/۹/۱۵ نېټې د (۹۱۰) پر (۷۰۳) گڼې لیک مطابق، د افغانستان د اسلامي جمهوریت د ملي شوري د مجلسینو تصویب چي پر موجب یې د ژوند د چاپیریال قانون په (۹) فصلونو او (۷۸) مادو کې تصویب شوی دی، توشیح کوم.	بتاسی از صراحت فقره شانزدهم ماده (۶۴) قانون اساسی و بر حسب نامه شماره (۷۰۳ بر ۹۱۰) مؤرخ ۱۳۸۵/۹/۱۵ اداره امور ولسي جرگه تصویب مجلسین شورای ملی جمهوری اسلامی افغانستان را که به موجب آن قانون محیط زیست به داخل (۹) فصل و (۷۸) ماده به تصویب رسیده است توشیح میدارم.
دوه یمه ماده:	ماده دوم:
دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه	این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و

رسمي جریده

همراه با قانون در جریده رسمی

نشر گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی

افغانستان

نافذ او له قانون سره یوځای دې په

رسمي جریده کې خپور شي.

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي

جمهوریت رئیس

رسمي جریده

شورای ملی	ملی شوري
ولسی جرگه	ولسي جرگه
مصوبه ولسی جرگه در مورد قانون محیط زیست	د ژوند د چاپیریال د قانون په هکله د ولسي جرگې مصوبه:
شماره: (۶۸)	نېټه: (۶۸)
مؤرخ ۱۳۸۵/۷/۲۰	۱۳۸۵/۷/۲۰
بتاسی از حکم ماده نود و هفتم قانون اساسی افغانستان، فرمان تقنینی محیط زیست در جلسه عمومی مؤرخ ۱۳۸۵/۷/۲۰ ولسی جرگه بداخل (۹) فصل و (۷۸) ماده به حیث قانون محیط زیست تصویب گردیده است.	د افغانستان د اساسي قانون د اووه نوي يمې مادې د حکم له مخې، د ژوند د چاپیریال تقنیني فرمان د ولسي جرگې د ۱۳۸۵/۷/۲۰ نېټې په عمومي غونډه کې په (۹) فصلونو او (۷۸) مادو کې د ژوند د چاپیریال د قانون په توګه تصویب شوی دی.
محمد یونس "قانونی"	محمد یونس "قانونی"
رئیس ولسی جرگه	د ولسي جرگې رئیس

رسمي جریده

شورای ملی	ملی شوري
مشرانو جرگه	مشرانو جرگه
مصوبه مشرانو جرگه در مورد	د ژوند د چاپیریال د قانون په هکله
قانون محیط زیست	د مشرانو جرگې مصوبه:
شماره: (۲۷)	ګڼه: (۲۷)
مؤرخ ۱۳۸۵/۹/۵	نېټه: ۱۳۸۵/۹/۵
بتاسی از حکم ماده نود و هفتم	د افغانستان د اساسي قانون د اووه
قانون اساسی افغانستان، فرمان	نوي یمې مادې د حکم له مخې، د
تقنینی محیط زیست در جلسه	ژوند د چاپیریال تقنیني فرمان د
عمومی مؤرخ ۱۳۸۵/۹/۵	مشرانو جرگې د ۱۳۸۵/۹/۵ نېټې
مشرانو جرگه بداخل (۹) فصل و	په عمومي غونډه کې په (۹)
(۷۸) ماده به حیث قانون	فصلونو او (۷۸) مادو کې د ژوند
محیط زیست تصویب گردیده	د چاپیریال د قانون په توګه تصویب
است.	شوی دی.
پروفیسور حضرت صبغت الله	پروفیسور حضرت صبغت الله
"مجددی"	"مجددی"
رئیس مشرانو جرگه	دمشرانو جرگې رئیس

رسمي جريده

فهرست مندرجات

قانون محيط زيست

فصل اول

احكام عمومي

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>مواد</u>
۱.....	مبني.....	ماده اول:
۱.....	هدف.....	ماده دوم:
۲.....	مرجع تطبيق كنده.....	ماده سوم:
۳.....	اصطلاحات.....	ماده چهارم:
۱۸.....	اصول بنيادي.....	ماده پنجم:
۲۱.....	حقوق و وجايب دولت.....	ماده ششم:
۲۲.....	حقوق و وجايب اشخاص.....	ماده هفتم:
۲۵.....	مكلفيت نگهداري محيط زيست.....	ماده هشتم:

فصل دوم

وظايف و صلاحيت هاي اداره ملي

حفاظت محيط زيست

۲۶.....	وظايف.....	ماده نهم:
۳۲.....	كميته هماهنگي محيط زيستي.....	ماده دهم:
۳۴.....	شوراي مشورتي ملي محيط زيستي.....	ماده يازدهم:
۳۵.....	شوراي مشورتي محلي محيط زيستي.....	ماده دوازدهم:

رسمی جریده

فصل سوم

تنظیم همه جانبه فعالیت های محیط زیستی

۳۶.....	فعالیت های ممنوعه.....	ماده سیزدهم :
۳۷.....	ارزیابی مقدماتی.....	ماده چهاردهم :
۳۸.....	پلان جامع کاهش اثرات.....	ماده پانزدهم :
۳۹.....	مراحل تصویب.....	ماده شانزدهم :
۴۱.....	طرز اعتراض.....	ماده هفدهم :
۴۲.....	مصارف قابل پرداخت.....	ماده هجدهم :
۴۲.....	مشارکت عامه.....	ماده نوزدهم :
۴۴.....	کمیتة اختصاصی ارزیابی.....	ماده بیستم :
۴۶.....	تدابیر مؤقتی برای ارزیابی اثرات محیط زیستی.....	ماده بیست و یکم :
۴۶.....	وضع لوایح و طرز العمل ها.....	ماده بیست و دوم :
۴۷.....	توحید موضوعات محیط زیست در پلان گذاری انکشافی.....	ماده بیست و سوم :
۴۷.....	مشوق ها و بازدارنده های اقتصادی.....	ماده بیست و چهارم :
۴۸.....	ارزش گذاری منابع طبیعی.....	ماده بیست و پنجم :
۵۰.....	تخصیص منابع مالی.....	ماده بیست و ششم :

فصل چهارم

کنترول همه جانبه آلودگی ها

۵۰.....	منع تخلیه ها.....	ماده بیست و هفتم :
۵۲.....	جوازنامه های کنترول آلودگی.....	ماده بیست و هشتم :
۵۳.....	گزارش دهی و محدود ساختن تخلیه ها.....	ماده بیست و نهم :

رسمی جریده

ممانعت عمومی و مکلفیت نگهداری	ماده سی ام :	۵۵.....
جوازنامه های تنظیم زباله ها	ماده سی و یکم :	۵۶.....
جوازنامه تنظیم زباله های زیانبار	ماده سی و دوم :	۵۸.....
منع تورید، صدور و تجارت زباله ها	ماده سی و سوم:	۶۱.....

فصل پنجم

تدابیر حفاظت و تنظیم منابع آب

تنظیم منابع آب	ماده سی و چهارم:	۶۱.....
جلوگیری و علاج تـاثـیرات	ماده سی و پنجم:	۶۲.....
آلودگی منابع آب		۶۳.....

فصل ششم

تنوع حیات، حفاظت و تنظیم منابع طبیعی

برنامه ملی تنوع	ماده سی و ششم:	۶۴.....
پلان گذاری	ماده سی و هفتم:	۶۵.....
ساحات حفاظت شده ملی	ماده سی و هشتم:	۶۶.....
پلان گذاری ساحات حفاظت شده	ماده سی و نهم:	۶۷.....
دسته بندی ساحات حفاظت شده	ماده چهلم:	۷۰.....
زیستگاه های انواع حفاظت شده	ماده چهل و یکم:	۷۱.....
تعیین ساحات حفاظت شده	ماده چهل و دوم:	۷۲.....
لغوساحات حفاظت شده	ماده چهل و سوم:	۷۴.....
احیای نباتات بومی	ماده چهل و چهارم:	۷۶.....
علفچرها	ماده چهل و پنجم:	۷۷.....
پلان گذاری انواع	ماده چهل و ششم:	۷۹.....
فهرست انواع	ماده چهل و هفتم:	۷۹.....

رسمي جریده

بهره برداری از انواع قابل استحصال ۸۰	مادهٔ چهل و هشتم:
بهره برداری از انواع حفاظت شده..... ۸۱	مادهٔ چهل و نهم:
پلان های احیاء..... ۸۲	مادهٔ پنجاهم :
انواع بیگانه وموجودات حیه اصلاح شده.. ۸۳	مادهٔ پنجاه ویکم:
معرفی مجدد انواع بومی..... ۸۵	مادهٔ پنجاه ودوم:
حفاظت انواع درخارج از محل زیست..... ۸۶	مادهٔ پنجاه و سوم:
تجارت بین المللی..... ۸۷	مادهٔ پنجاه وچهارم:
تورید..... ۸۷	مادهٔ پنجاه وپنجم:
صدور..... ۸۹	مادهٔ پنجاه وششم:
مالکیت داخلی وتجارت..... ۹۰	مادهٔ پنجاه و هفتم:
دسترسی به منابع وراثتی..... ۹۱	مادهٔ پنجاه و هشتم:
مقتضیات اجازه نامه..... ۹۲	مادهٔ پنجاه و نهم:
درخواست جهت دسترسی به منابع وراثتی..... ۹۳	مادهٔ شصتم:
دسترسی به منابع وراثتی ملکیت های شخصی..... ۹۵	مادهٔ شصت ویکم:
اجازه نامه دسترسی به منابع وراثتی..... ۹۷	مادهٔ شصت ودوم:
تصدیق منشاء..... ۹۹	مادهٔ شصت وسوم:

فصل هفتم

معلومات محیط زیستی،تعلیم وتربیه وتحقیقات

معلومات..... ۱۰۰	مادهٔ شصت وچهارم:
تعلیم وتربیه..... ۱۰۲	مادهٔ شصت وپنجم:

رسمي جريده

تحقيقات..... ۱۰۴	ماده شصت و هشتم:
فصل هشتم	
رعايت و تنفيذ	
مفتشين..... ۱۰۵	ماده شصت و هفتم:
امر منع..... ۱۰۷	ماده شصت و هشتم:
حكم مبنی بر رعايت قانون..... ۱۰۸	ماده شصت و نهم:
مجازات..... ۱۱۰	ماده هفتادم :
مطالبه اقدامات قانونی..... ۱۱۲	ماده هفتاد و يكم:
مسؤوليت شخصيت حكمی..... ۱۱۳	ماده هفتاد و دوم:
معافيت..... ۱۱۳	ماده هفتاد و سوم:
درخواست اعتراض..... ۱۱۴	ماده هفتاد و چهارم:
فصل نهم	
احكام متفرقه	
پيشبيني احكام مربوط به محيط زيست	ماده هفتاد و پنجم:
در ساير اسناد تقنينی..... ۱۱۵	
رجحان قانون..... ۱۱۶	ماده هفتاد و هشتم:
اجازه نامه مربوط به تفحص و بهره برداری	ماده هفتاد و هفتم:
از مواد معدنی..... ۱۱۶	
تنفيذ..... ۱۱۷	ماده هفتاد و هشتم:

رسمي جریده

بسم الله الرحمن الرحيم

قانون
محیط زیست
فصل اول
احکام عمومی

د ژوند د چاپیریال
قانون
لومړی فصل
عمومي حکمونه

مبني

ماده اول:

این قانون درروشنی حکم ماده پانزدهم قانون اساسی افغانستان بمنظورتنظیم امور مربوط به حفظ منابع طبیعی، موجودات حیه و غیر حیه، احیای محیط زیست، حفاظت و استفاده دوامدار از آنها وضع گردیده است.

هدف

ماده دوم:

اهداف عمده این قانون عبارت اند از:
۱- حفاظت صحت بشری، حیوانی و نباتی و بهبود وضع معیشت آنها.

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د پنځلسمې مادې د حکم په رڼاکې دطبيعي سرچينو، حيه او غير حيه موجوداتو او د ژوند چاپيريال د احياء کولو ساتنې او له هغو څخه د دوامدارې گټې اخستنې د اړوندو چارو د تنظيم په منظور وضع شوی دی.

موخه

دوه بيمه ماده:

ددې قانون عمده موخې عبارت دي له:
۱-دبشري، حیوانی او نباتی روغتیا ساتل او دهغو د معیشت د وضعې بڼه کول.

رسمي جریده

- ۲- د ایکولوژیکی کړنې او دهغې د بشپړتیا دیون تأمینول.
- ۳- د ژوند له چاپیریال سره تړلې (مرتبط) د اوسني او راتلونکي نسل د گټو او اړتیاوو تأمینول.
- ۴- دطبیعی او فرهنگي میراثونو ساتل .
- ۵- د بیا جوړونې په کار کې آسانوالی او دملي اقتصاد دوامداره وده.
- ۲- تأمین عملکرد ایکولوژیکی وسیر تکامل آن.
- ۳- تأمین منافع و نیازمنديهای نسل فعلی و آینده مرتبط با محیط زیست.
- ۴- حفظ میراثهای طبیعی و فرهنگی.
- ۵- تسهیل در امر بازسازی و رشد دوامدار اقتصاد ملی.

تطبیقونکي مرجع

درېمه ماده :

د ژوند چاپیریال د ساتنې ملي اداره د یوې خپلواکې ادارې په توگه د هېواد په سطح د ژوند چاپیریال په ساتنې او احیاء پورې د اړوندو چارو د انسجام او نظارت او ددې قانون د حکمونو د تطبیق مسؤله ده.

مرجع تطبیق کننده

ماده سوم :

اداره ملی حفاظت محیط زیست به حیث اداره مستقل ، مسوول انسجام و نظارت امور حفاظت و احیای محیط زیست و تطبیق احکام این قانون در سطح کشور میباشد.

رسمي جریده

اصطلاح گاني

څلورمه ماده :

لاندې اصطلاحگاني پدې قانون کې لاندنۍ معناوې افاده کوي:

۱- ناوړه اغېزه : هغه بالفعل يا بالقوه اغېزې دي چې په حاضر حال يا راتلونکې وخت کې د ژوند چاپيريال او د انسان ژوند زيانمنوي، د روغتيايي، مصئونيت، او اقتصادي او فرهنگي سوکالي د امکاناتو په برابرولو کې د بشري ټولنو ځواکمنۍ ته د زيان رسولو سبب کېږي.

۲- اغېزمن شوي اشخاص : هغه حقيقي يا حکمي اشخاص دي چې د يوې پروژې، پلان يا فعاليت، تطبيق پر هغو باندې منفي يا مثبت اغېزه واردوي.

۳- د پرديو (بېگانه) حيه موجوداتو انواع: هغه انواع دي چې په افغانستان کې په طبيعي صورت سره وجود نه لري.

۴- د ژوند چاپيريال عملي ډېرښه

اصطلاحات

ماده چهارم:

اصطلاحات آتی در این قانون معانی ذیل را افاده مینماید:

۱- تاثیر سوء: اثرات بالفعل يا بالقوه است که در حال حاضر يا آینده محیط زیست و صحت انسان را متضرر نموده، منجر به وارد ساختن زیان به توانمندی جوامع بشري در فراهم آوری امکانات صحی، مصونیت و رفاه اقتصادی و فرهنگی میگردد.

۲- اشخاص متاثر شده: اشخاص حقيقي يا حکمی است که تطبيق یک پروژه، پلان يا فعاليت بالای شان تاثیر مثبت يا منفي وارد مینماید.

۳- انواع موجودات حيه بیگانه: انواعی است که در افغانستان به صورت طبیعی وجود ندارند.

۴- بهترین گزینه عملی محیط

رسمي جریده

- غوره والی (گزینہ) : د ژوند پرچاپیریال باندې د ناوړو اغېزو د مخنیوي یا کمولو د ډېرې بڼې تگلارې انتخابول دي او لاندې موضوعگانې پکې شاملې دي:
- د زبالو د تشولو څرنګوالی او د هغه چاپیریال حساسیت چې ناوړې اغېزې ورباندې واردېږي .
- له یوې تگلارې (روش) سره د نورو تگلارو د مالي او چاپیریالي اغېزو مقایسه .
- اوسنۍ تخنیکي پوهه او د تگلارې د بريالي تطبيق امکان .
- ۵- دحيات ډولونه (تنوع) : د ټولو سرچينو د ژوندیو موجوداتو، خاورينو او اوبو دایکو سیستمونو یا ایکولوژیکي تعاملاتو ترمنځ تنوع ده او د ایکوسیستمونو په منځ کې د ډول ډول نباتاتو، اشجارو او ژوندلرونکو انواعو ترمنځ تنوع پکې شامله ده .
- ۶- کلینیکي ضایعات: هغه زیست : انتخاب بهترین روش جلوگیری یا کاهش تاثیرات سوء بالای محیط زیست بوده و شامل موضوعات ذیل میباشد :
- چگونگی تخلیه زباله ها و حساسیت محیطیکه تاثیرات سوء بالای آن وارد می گردد .
- مقایسه تأثیرات مالی و محیطی یک روش با روش های دیگر.
- دانش تخنیکي فعلی وامکان تطبيق موفقانه روش .
- ۵- تنوع حیات : تنوع بین موجودات حیه تمام منابع ، ایکوسیستم های خاکی ، آبی یا تعاملات ایکولوژیکي بوده و شامل تنوع دربین انواع نباتات ، اشجار و زنده جانها دربین ایکوسیستم ها میباشد .
- ۶- ضایعات کلینیکي : ضایعاتی

رسمي جریده

است که بالاثر فعالیت شفاخانه ها ، کلینیک ها ، مراکز مراقبت کهنسالان مصاب به بیماری های مزمن، معاینه خانه های دوکتوران ، لابراتوارهای طبی و مراکز تحقیقات طبی و وترنری و امثال آن تولید گردیده ، انتانی بوده یا احتمال سرایت انتان از آن متصور می باشد.

۷- تخلیه : پراگنده کردن ، دور کردن ، در محل قرار دادن یا انتشار مواد آلوده کننده در محیط بوده که طور مستقیم یا غیر مستقیم ، ثابت یا متحرک ، قصدی یا غیر قصدی از هر نقطه که باشد ، صورت می گیرد.

۸- ایکو سیستم : سیستم طبیعی متحرک و پیچیده نباتات، فنجی ها و مجموعه از موجودات حیة ذره بینی و محیط بی جان آنهاست که در تعامل با هم بحیث

ضایعات دي چي د روغتونونو ، کلینیکونو ، په مزمونو ناروغيو داخته وو زړو کسانو د څارنې د مرکزونو د ډاکترانو د کتنځایونو، طبي لابراتوارونو او د طبي او وترنری-څېړنو د مرکزونو او هغوته د ورتو د فعالیت له امله تولیدېږي او انتانی دي یا له هغو څخه د انتان د سرایت احتمال متصور دی .

۷- تشول (تخلیه): په چاپیریال کې د ککړوونکو موادو تیتول ، لری کول ، په یوځای کې اچول یا خپرول دي چې په مستقیم یا غیرمستقیم ، ثابت یا متحرک ، قصدي یا غیرقصدي ډول له هرځای (ټکي) څخه چې وي، صورت مومي.

۸- ایکوسیستم: دنباتاتو، فنجی گانو او ذره بینی حیة موجوداتو ټولگه او دهغو بې ځانه (بې ژونده) چاپیریال دی چې په تعامل کې د یوه فعال واحد په توگه

رسمي جریده

- اوسي .
- ۹- بومي انواع : هغه ډول ډول نباتات او ژوي دي چې په طبيعي صورت سره دافغانستان د ژويو په ژوندانه کې وجود لري يا هغه انواع چې يوازې د افغانستان په وحش ژوندانه کې نسل توليدوي.
- ۱۰- د ژوندچاپريال: طبيعي سرچينې، دطبيعي سرچينو د اجزاووترمنځ يا د نوموړو اجزاو او انسانانو او حيواناتو ترمنځ تعاملات ، فزيکي، فرهنگي ، تزئيني خواص يا شرايط دي چې د هغو روغتيا او سلامتيا تر اغېزې لاندې راولي.
- ۱۱- په غيراصلي ځای کې د ايکو سيستمونو ساتنه : د حيات د تنوع د اجزاو ساتنه دهغو د ژوندله چاپريال څخه بهر ده .
- ۱۲- د ساتنې مطلوب وضعيت عبارت دی له :
- د جزء لايتهجزاء په توگه د يوه حياتي سيستم په ترکيب کې په اوږده
- يک واحد فعال بسر ميبرند .
- ۹- انواع بومي: انواع نباتات وحيواناتی اند که بصورت طبيعي درحيات وحش افغانستان وجود داشته ويا انواعی که صرف درحيات وحش افغانستان توليد نسل ميکنند.
- ۱۰- محیط زیست : منابع طبیعی، تعاملات بين اجزای منابع طبیعی يا بين اجزای مذکور وانسانها و حيوانات ،خواص فزيکی ، فرهنگي، تزئيني يا شرايطی است که صحت وسلامت آنها را تحت تأثیر قرارمیدهد .
- ۱۱- حفاظت ايکو سيستم ها درمحل غير اصلي: نگهداری اجزای تنوع حیات درخارج از محیط زیست آنها میباشد.
- ۱۲- وضعیت مطلوب حفاظت عبارت است از :
- تأمین تداوم نوع درطول المدت درترکیب یک سيستم حیاتی

رسمي جریده

- موده کې د نوع د تداوم تامینول.
- منحیث جزء لایتجزا.
- دهغو انواعو په داسې توګه خپرېدل چې دکمېدوشونتیا یې نه په اوس اونه په راتلونکې کې دخیالونې(تصور) وړ وي.
- گسترش انواع به ګونه ګونه که امکان کاهش آن نه درحال ونه درآینده متصور باشد.
- په اوس اود وړاندوینې وړ راتلونکې کې دانواعو د نفوسو دساتنې له پاره دپوره ساتنځایونو شتوالی.
- موجودیت پناه ګاه کافی درحال و آینه قابل پیشبینی برای نگهداری نفوس انواع.
- د ژویو د ژوند تنظیم له معقولو معیارونو سره سم دانواعو خپرېدل او زیاتوالی.
- ۱۳- د ساتنې نامطلوب وضعیت :
- د دې مادې په (۱۲) جزء کې له درج شوو شرایطو څخه د یوه نه ترسره کېدل دی.
- ۱۴- وراثتي سرچینې : نباتي ، حیواني ، مکروبي ماده یا بله سرچینه ده چې د واقعي یا احتمالي ارزښت لرونکي دنده ایز وراثتي واحدونه لري.
- ۱۵- د استحصال وړ انواع : هغه انواع دي چې د سوداګرۍ ، ورزش ، ښکار یا دمعیشت د تېرولو لپاره د وسیلې په
- ۱۳- وضعیت نامطلوب حفاظت: عدم برآورده شدن یکی از شرایط مندرج جز(۱۲) این ماده میباشد .
- ۱۴- منابع وراثتی: ماده نباتی ، حیوانی ، مکروبی یا منبع دیگری است که حاوی واحد های وظیفوی وراثتی دارای ارزش واقعی یا احتمالی میباشد .
- ۱۵- انواع قابل استحصال: انواعی است که به مقاصد تجارت ، ورزش ، شکار یا بحیث وسیله امرار

رسمي جریده

- توگه په کار وړل کېږي. معیشت بکار برده میشود .
- ۱۶- مضره مواد: هغه مواد دي چې په یوډول نه یوډول د ژوند چاپیریال اغېزمنوي او دحیه موجوداتو روغتیا له گواښ (خطر) سره مخامخ کوي او دحشراتو ضد درمل، راډیو اکتیف، کېمپاوي او نور موادپکې شامل دي چې په یوازې سر یا مرکب ډول د حیه موجوداتو روغتیازیانمنوي.
- ۱۷- زیان راوړونکې ناولتیاوي: کلینیکي زبالي او دمضره اجسامو لرونکي زبالي دي.
- ۱۸- په اصلي ځای کې دایکو سیستمو نوساتل: د زیست بومونو، د طبیعي ژوند ځایونو او د ژوند وړ انواعو د بیا را ژوندي کولو (احیا) د هغو په طبیعي ماحول کې ساتل دي.
- ۱۹- ژوندي موجودات: هغه موجودات دي چې بې حاصله موجوداتو، وپروسونو او مکروبونو
- ۱۶- مواد مضره: موادې چې په نځو ازانحا محیط زیست را متاثر وصحت موجودات حیه را به خطر مواجه ساخته وشامل ادویه ضد حشرات و نباتات، مواد راډیو اکتیف، کیمیاوي و سایر موادې مییاشد که به تنهائی یا طور مرکب صحت موجودات حیه را متضرر میسازد.
- ۱۷- زباله های زیانبار: زباله های کلینیکي وزباله های حاوی اجسام مضره می باشد.
- ۱۸- حفاظت ایکو سیستم ها درمحل اصلی: حفاظت زیست بوم ها، محلات زیست طبیعی و نگهداری واحیای انواع قابل زیست درماحول طبیعی آنها مییاشد.
- ۱۹- موجودات حیه: موجوداتی است که قدرت انتقال یا اخذ مواد وراثتی بشمول موجودات بی

رسمي جریده

- په شمول د وراثتي موادو لېږدونو يا اخستلو قدرت ولري .
- ۲۰- اصلاح شوي حيه موجودات:
- هغه موجودات دي چې د وراثتي موادو د نوي تركيب لرونكي او له مدرني تكنالوژۍ څخه په گټې اخستني سره لاس ته راغلي وي.
- ۲۱- طبيعي سرچيني: د ځمكې ، اوبو، له ټولو نفوسو سره تماس لرونكي اتوموسفير، د حيه موجوداتو د حيواني ، نباتي وراثتي سرچينو د برخو، منرالونو، هايډروكاربونو او په هغو كې د واقع نورو غير حيه اجسامو په شمول دايكو سيستمونواجزاء دي.
- ۲۲- ككروونكي : هرډول جامد مواد، مایع ، گاز ، ذره بيني اجسام، غږ (صوت) رېږدېدل (ارتعاش، تودوخه ، تشعشع ، رڼا(نور) يا بله انرژي يا يوشی يا دهغو مخلوط دی چې د ناوړې اغېزې قابليت يا امکان لري او يا هغه شی چې ددې قانون دحکمونو حاصل، وپروس ها ومکروب ها را داشته باشد.
- ۲۰- موجودات حيه اصلاح شده: موجوداتی است که حاوی ترکیب جدید مواد وراثتی بوده و با استفاده از تکنالوژی مدرن بدست آمده باشد.
- ۲۱- منابع طبیعی: اجزای ایكوسیستم ها بشمول زمین ، آب واتوموسفیر حاوی تمام نفوس ، بخشهای منابع وراثتی حیوانی ، نباتی، موجودات حیه ، منرالها ، هايډروكاربن ها وسایر اجسام غير حيه واقع درآن میباشد .
- ۲۲- آلوده کننده : هر نوع مواد جامد ، مایع ، گاز، اجسام ذره بينی ، صوت ، ارتعاش ، حرارت، تشعشع ، نور يا انرژي ديگر يا يك شی و يا مخلوط آنها است که قابليت يا امکان تأثير سوء را داشته ويا هر شی ايکه طبق احكام اين قانون آلوده کننده محسوب

رسمي جریده

مطابق ککروونکي گڼل کېږي.

۲۳- ککرتیا: د ژوند د چاپیریال د فزیکي، حرارتي، کیمیاوي یا بیالوژیکي خواصو مستقیم یا غیرمستقیم بدلون دی چې د مضره موادو د دفع او خپرېدو په اثر پرسمې گټې اخستنې باندې اغېزه کوي او د روغتیا، خونديتوب او عامه سوکالي یا د ژوند چاپیریال لپاره د گواښوونکي وضعیت د رامنځته کېدو باعث گرځي یا دهغو شرایطو، حدودو یا قیودونو نقضولو ته رسېږي چې اجازه یې ددې قانون د حکمونو تابع ده.

۲۴- ساتل شوي ساحه: هغه ساحه ده چې جغرافيې حدود یې ټاکل شوي او دساتونکو (حفاظتي) مشخصو موخو د تامینولو په منظور رامنځته او تنظیم شوي وي.

۲۵- دوامداره انتظام: له طبیعي سرچینو څخه د منظمې گټې اخستنې لاره ده چې د لاندنيو مطلبونوله په پام

میشود.

۲۳- آلودگی: تغییر مستقیم یا غیر مستقیم خواص فزیکي، حرارتي، کیمیاوي یا بیولوژیکي محیط زیست است که بالاثر دفع وانتشار مواد مضره براستفاده درست اثر وارد نموده و باعث ایجاد وضعیت پرخطر برای صحت، مصونیت و رفاه عامه یا محیط زیست گردیده و یا منجر به نقض شرایط، حدود یا قیودی شود که اجازه آن تابع احکام این قانون میباشد.

۲۴- ساحه حفاظت شده: ساحه است که حدود جغرافیائی آن تعیین گردیده و به منظور تأمین اهداف مشخص حفاظتی ایجاد و تنظیم شده باشد.

۲۵- انتظام دوامدار: شیوه منظم استفاده از منابع طبیعی است که با رعایت مطالب آتی

رسمي جریده

کې نیولو سره صورت مومی:

- له طبیعي سرچینو او ایکو سیستمونو څخه دساتنې په غرض د حیاتي ظرفیتونو د لوړولو تامینول .
- د اړتیاوو دلرې کولو او راتلونکو نسلونو ته د مرستې د اټکلولو په منظور د هغو له کیفیت سره یوځای د طبیعي سرچینو او چاپیریالی سیستمونو او حیه موجوداتو په اړه د حیاتي ظرفیتونو تقویه کول .
- دناوړو اغېزو له رامنځته کېدو څخه مخنیوي او د واقع کېدو په صورت کې د هغه کمول او علاج.

۲۶- نیول : د وحش له حیات څخه د هرې نوعې له بنکار کولو، وژلو، تپي کولو، اسیرولو، ټولولو، پورته کولو ، له جرړې څخه وېستلو، کنلو، غوڅولو، نابودولو او له منځه وړولو څخه عبارت دي.

۲۷- فضلات - زیالي : له هر هغه شي یا مادې څخه عبارت دي چې

صورت میگرد:

- تأمین ارتقای ظرفیت های حیاتی غرض محافظت از منابع طبیعی وایکو سیستم ها.
- تقویت ظرفیت های حیاتی در رابطه با منابع طبیعی و سیستم های محیطی و موجودات حیه توأم با کیفیت آنها به منظور رفع نیازمندی ها و پیشبینی کمک به نسل های آینده.

- جلوگیری از ایجاد تاثیرات سوء و در صورت وقوع ، کاهش و علاج آن .

۲۶- گرفتن : عبارت از شکار نمودن ، کشتن ، زخمی کردن ، اسیر گرفتن ، جمع کردن ، برداشتن ، از ریشه کندن ، حفر کردن ، قطع کردن ، نابود کردن واز بین بردن هر نوعی از حیات وحش میباشد .

۲۷- فضلات - زیاله ها : عبارت از هر ماده یا شی است که حامل

رسمي جریده

آن آنرا به دور افگند یا بدون توجه به ارزش آن قصد دورانداختن آن را داشته باشد و از جمله مواد قابل دفع محسوب گردد یا کثافات و زباله های پراکنده است که در محل عام ، زمین خالی یا غیر از محلاتیکه برای تجمع همچو مواد تعیین گردیده، انداخته میشود.

۲۸- منابع آب : آبهای زیر زمین یا سطح زمین ، دریاها ، چشمه ها ، کانال های طبیعی ، تالاب ها ، جهیل ها و بند های آبی است که در آن آب به صورت منظم یا وقفه ئی سرازیر شده یا از آن خارج میشود .

۲۹- حیات وحش : نباتات ، فنجی ها و انواع حیواناتی است که در داخل ایکوسیستم ها قرار داشته یا اینکه در زیستگاه های طبیعی شان بدون هر نوع مداخله یا کنترل قابل ملاحظه انسان ها

لیردوونکی یې هغه لړې واچوي یا یې ارزښت ته له پام کولو پرته د لړې اچولو نیت ولري او ددفع وړموادو له جملې څخه وگڼل شي . یاتیت شوي کثافات او زبالې دي چې په عام ځای، تشه ځمکه کې یا له هغو ځایونو څخه پرته چې ددغه ډول موادو د ټولېدو لپاره ټاکل شوي دي، اچول کېږي.

۲۸- د اوبو سرچینې: ترځمکې لاندې یا دځمکې پرسر اوبه، سیندونه، چیني ،طبيعي کانالونه، تالابونه ، جهیلونه او د اوبو بندونه دي چې اوبه په هغو کې په منظم یا وقفه یي صورت سره راټولېږي یا ورڅخه وځي.

۲۹- دوحش حیات: نباتات، فنجي گان او ډول ډول حیوانات دي چې اېکو سیستمونو دننه کې قرارلري یا داچې په طبيعي ژوندځایونو کې یې د انسان له هرډول مداخلې یا دپام وړ کنترول پرته وکولای شي حیات

رسمي جریده

- او د نسل تولیدولو ته دوام ورکړي.
- ۳۰- شخص : له حقيقي يا حکمي شخص څخه عبارت دی.
- ۳۱- غیردولتي ادارې : هغه تشکيلات دي چې د رسمي دندو لرونکي دي او ملگري ملتونه، نړيوال بانک ، د آسيا د پرمختيا بانک او تمويلوونکي دوه اړخيزې مؤسسې پکې شامل دي.
- ۳۲- د ژوندچاپيريال هراړخيز تنظيم: دهغو تگلارو پلي کول دي چې د ژوند پر چاپيريال باندې د انساني فعاليت د ناوړو احتمالي اغيزو د کمولو لپاره، د بدیلونو د ترلاسه کول، د کتنو زیاتېدل او د دې قانون په پنځمه ماده کې د درج شوو بنسټيزو اصولو پیاوړی کول په پام کې نیول تشخیصوي.
- ۳۳- د ژوندچاپيرياليزو اغېزو ارزول : هغه کړنلارې دي چې د پروژو ، پلانونو يا د وړاندیزشوو فعالیتونو له ناوړو عمده اغېزو څخه
- بتواند به حیات و تولید نسل ادامه دهند.
- ۳۰- شخص : عبارت از شخصی حقيقي يا حکمی میباشد .
- ۳۱- ادارات غیر دولتی : تشکيلاتی است که دارای وظايف رسمی بوده وشامل ملل متحد ، بانک جهانی ، بانک انکشاف آسیائی ومؤسسات دوجانبه تمويل کننده می باشد .
- ۳۲- تنظيم همه جانبه محیط زیست : تطبيق شیوه های است که غرض تقليل تأثیرات سوء احتمالی فعالیت انسانی بالای محیط زیست ، دریافت بدیل ها ، افزایش منفعت ها وتقویة رعایت اصول بنیادی مندرج ماده پنجم این قانون را تشخیص مینماید.
- ۳۳- ارزیابی اثرات محیط زیستی: طرز العمل های است که برای ارزیابی محتمل اثرات محیط زیستی واجتماعی مفید

رسمي جریده

ومضر ناشی از پروژه ها ،
پلان ها یا فعالیت های پیشنهادی،
امکان تأثیرات عمده ناگوار آن
غرض بهبود کیفیت و تأثیرات وقوع
چنین پروژه ها ، تعیین
محل ، پلان گذاری و طرح و تطبیق
آن در نظر گرفته
میشود .

۳۴- کنترل همه جانبه
آلوده گی ها : سیستم کلی است
که هدف آن جلوگیری یا کاهش
آلودگی دراصل منبع ، جلوگیری از
تأثیرات آلودگی و زباله ها
درمحیطی که درآن تخلیه صورت
میگیرد و علاج محیط آلوده
و خساره مند میباشد.

۳۵- نمونه انواع: یک نوع از
انواع حیوان یا نبات زنده یا مرده
میباشد .

۳۶- تجارت: عبارت از خرید
وفروش (به منظور کسب منفعت
تجاری) صدور، صدور مجدد و

د را پیداشو و گنورو یا مضرو
چاپیریالیزو او پولنیزو اغیزو د
محملمی ارزونی لپاره د دغسپی
پروژو د واقع کبدو دکیفیت او
اغیزو د بنه والی په غرض دهغو
دناورو اغیزو امکان ، دخی تاکل ،
پلان جوړونی او دهغو طرح او
تطبیق په پام کې نیول کېږي.

۳۴- دککرتیاوو هراړخیـز
کنترولول: هغه کلی سیستم دی
چې موخه یې په اصلي سرچینه کې
له ککرتیا څخه مخنیوی یا کمول ،
په هغه چاپیریال کې چې هلته تشول
صورت مومي دککرتیاوو او زبالو له
اغیزو څخه مخنیوی او دککراو زیانمن
شوي چاپیریال رغول (علاج) دی.

۳۵- نمونه : دژوندي یا مړه
حیوان یا نبات د ډولونویوډول
دی.

۳۶- سوداگری: دپیربدلو او
پلورلو(سوداگری گټې دترلاسه
کولو په منظور)صادرولو بیا

رسمي جریده

صادرولو اوتورید خنجه عبارت دی.

۳۷- جوازلیک : لیکلی رسمی سند

دی چي دکرتیسا د

کنترولولو، دزبالو دتنظیم ، دزیان

راورونکو زبالو د تنظیم اویدی

قانون کي د نورو درج شوو ورته

فعالیتونو دکترولولو په منظور د

ژوندچاپیریال دساتنی دملي اداري

لخوا غوښتونکو ته ورکول کېږي.

۳۸- اجازه لیک: لیکلی رسمی

سند دی چي دپروژي یا پلان د

تطبیقولو دفعالیت دسرته رسولو، د

دې قانون په اووه څلویښتمه ماده

کي په درج شوي فهرست کي

دشاملوانواعو دنیولو، دپړدیو

انواعودصادرولو، دبومي انواعودبیا

معرفي کولو، دمخ په ورکېدو

(انقراض) انواعودصادرولو، د نمونو دلاسته

راوړلو یا واردولو او وراثتي سرچینو ته

دلاس رسی په منظور، ددې قانون د

حکمونو مطابق غوښتونکو ته

توریدمیباشد.

۳۷- جواز نامه: سند رسمی کتبی

است که به منظور کنترول

آلودگی ، تنظیم زباله ها ، تنظیم

زباله های زیانبار و سایر فعالیت

های مشابه مندرج این قانون از

طرف اداره ملی حفاظت محیط

زیست به متقاضیان اعطاء

میگردد.

۳۸- اجازه نامه: سند

رسمی کتبی است که

به منظور تطبیق پروژه یا

پلان ، انجام فعالیت ،

گرفتن انواع شامل فهرست

مندرج ماده چهل وهفتم این قانون،

صدور انواع بیگانه ، معرفی مجدد

انواع بومی ، صدور انواع رو به

انقراض ، بدست آوردن یا وارد

نمودن نمونه ها و دسترسی به منابع

وراثتی به متقاضیان

مطابق احکام مندرج این

رسمي جریده

- د ژوندچاپیریال دساتنې دملی ادارې لخوا ورکول کېږي.
- ۳۹- د طبیعي مطلق استوګنځای ساحه : هغه طبیعي ساحه چې له دایمی یا د ملاحظې وړ اسکانو څخه تشه وی او د وتلو (برجسته) یا نمونوي زیست بومونو د طبیعي حالت، د جیولوژیکی یا فزیولوژیکی خصوصیاتو یا انواعو د ساتنې په منظور د بارزو مشخصاتو ، طبیعي خواصه علمي څیړنو یا د ژوند چاپیریالی. یا لاس نه وهل شوو یا لږ لاس وهل شوو پراخو ساحو د ساتنې په خاطر اداره کېږي .
- ۴۰- د ملي پارک ساحه : هغه طبیعي ساحه چې عمدتاً د اهمیت لرونکو زیست بومونو د ساتنې او خوندي کولو ، د ژوند چاپیریالی د پوهې د سطحې د لوړولو او تفریح په منظور مشخصېږي .
- ۴۱- د طبیعي آبدې ساحه: هغه ساحه چې یوه یا څو طبیعي یا قانون وسایر قوانین نافذه اعطاء میگردد.
- ۳۹- ساحه حفاظت گاه مطلق طبیعی : ساحه طبیعی که از اسکان دائمی یا قابل ملاحظه عاری بوده وبه منظور حفاظت حالت طبیعی زیست بوم های برجسته یانمونوی ، خصوصیات جیولوژیکی یا فزیولوژیکی ویا انواع بخاطر حفظ مشخصات بارز، خواص طبیعی ، تحقیقات علمی یا نظارت محیط زیستی یا ساحات وسیع دست نخورده ویا کمتر دست خورده اداره میشود .
- ۴۰- ساحه پارک ملی : ساحه طبیعی که عمدتاً به مقصد حفاظت ونگهداری زیست بوم های حایز اهمیت، ارتقای سطح آگاهی محیط زیستی وتفریح مشخص میگردد .
- ۴۱- ساحه آبده طبیعی : ساحه که دارای یک یاچند ویژگی طبیعی یا

رسمي جریده

فرهنگي بوده، بنابر اهميت فوق العاده از نظر نادر بودن، بي نظير بودن يا نمونه بودن از نگاه زيبائي و تزئيني يا ارزش فرهنگي آن محافظت ميگردد .

۴۲- ساحه زيستگاه يا تنظيم انواع : ساحه معين و تنظيم شده است که به منظور نگهداري و حفاظت زيستگاه طبيعي يا رفع نياز مندي هاي انواع به خصوص حيوانات و نباتات تنظيم مي شود .

۴۳- ساحه منظره حفاظت شده : ساحه که غرض حفاظت ماهيت منظره اي و تفريحي آن تنظيم گرديده يا در نتيجه فعاليت نيروي انسانها يا طبيعت طی ساليان متمادي به ساحه تبديل گرديده که داراي خواص برجسته، زيبائي طبيعي و ارزش فرهنگي يا ايکولوژيکي بوده و اکثراً از تنوع فوق العاده

فرهنگي خانگري اوپ لري او دبنکلا، تزئين يا فرهنگي ارزنت له نظره د کم پيدا کپدو بي ساريتوب يانمونه والي د فوق العاده اهميت له امله ساتل کپري .

۴۲- د استوگنخاي يا د انواعو د تنظيم ساحه : هغه تاکلي او تنظيم شوي ساحه چي د طبيعي استوگنخاي د ساتني او خوندي کولو يا د حيواناتو او نباتاتو د مخصوصو انواعو د اړتياوو د لري کولو په منظور تنظيميري .

۴۳- د ساتل شوي منظرې ساحه : هغه ساحه چي د منظره ايز او تفريحي ماهيت د ساتلو په غرض ئي تنظيم شوي يا د اوږدو کلونو په تېرېدو سره د انسانانو يا د طبيعت د خواک د فعاليت په پايله کي پداسي ساحه اووښتي، چي د وتلو (برجسته) خواصو، طبيعي بنکلا او د فرهنگي يا ايکولوژيکي ارزنت لرونکي دي او زياته له

رسمي جریده

حياتي برخور دارميباشد که تماميت آن به خاطر ادامه روند نمو و انکشاف، به حفاظت نیاز دارد.

۴۴- ساحه حفاظت شده حای منيع تنظيم شده : ساحاتی که دارای سیستمهای طبیعی دست نخورده بوده و مخصوصاً به منظور استفاده دوامدار زیست بوم های طبیعی وتأمين حفاظت دوامدار وحفظ تنوع حياتی مورد استفاده قرار گرفته ودرعين حال جریان دوامدار توليدات وخدمات طبیعی را جهت رفع نیازمندی های مردم تسريع می کند.

اصول بنيادی

ماده پنجم:

(۱) به منظور تحقق اهداف مندرج این قانون موارد ذیل منحيث اصول بنيادی پنداشته

فوق العاده حياتي تنوع خخه برخمنه ده . چي تماميت ئې د ودې او پرمختيا د بهير د دوام په خاطر، ساتنی ته اړتيا لری .

۴۴- د تنظيم شوې سرچينې لرونکی ساتل شوی ساحه : هغه ساحې چې د لاس نه وهل شوو طبيعي سیستمونو لرونکی وي او په خاصه د طبيعي زیست بومونو د دوامدارې گټې اخستې، د دوامدارې ساتنې د تأمينولو او د حياتي تنوع د ساتنې په منظور ترگټې اخستې لاندې راغلی وي او په عين حال کې د خلکو د اړتياوو د لرې کولو لپاره د توليداتو او طبيعي خدمتونو دوامدار بهير تسريع کوي .

بنسټيز اصول

پنځمه ماده :

(۱) پدې قانون کې د درج شوو موخو دپلي کېدو په منظور ، لاندې موارد دبنسټيزو اصولو په توگه گڼل

رسمي جریده

کېږي:

۱- طبیعت ته ارزښت ورکول ، په ځمکه کې د زیست بومونو دتمامیت ساتنه او اعاده کول او دبشر لپاره دهغو د ارزښت له په پام کې نیولو پرته ، دحیات د ټولو ډولونو ساتل.

۲- د نړیوالو حقوقي اصولو، حکمیت، وجدان او دبشري اساسي اصولو له په پام کې نیولو سره د ژوند چاپیریال د ټولو عناصرو او پړاوونو تنظیمول.

۳- سوله ، دوامداره پرمختیا، دژوند چاپیریال ساتنه او خونديتوب او دبشر حقوقو او یو پربل باندې په تکیې سره اساسي آزادیو ته درناوي.

۴- د راتلونکو نسلونو دگټو د تأمینولو لپاره د ژوند په چاپیریال کې د روغتیا او دحیات د تنوع او تولیدي طاقت ساتنه .

۵- د موجود او راتلونکي نسل د پرمختیايي او چاپیریالي اړتیاوو لپاره د پرمختیا او پراختیا د

می شوی:

۱- ارج گذاری به طبیعت ، حفظ واعاده تمامیت زیست بوم ها در زمین و حفاظت همه اشکال حیات بدون نظر داشت ارزش آن برای بشر.

۲- تنظیم تمام عناصر محیط زیست و مراحل آن با نظر داشت اصول حقوقي جهانی، حکمیت وجدان و ارزش های اساسی بشری.

۳- صلح ، انکشاف دوامدار ، حفاظت و نگهداری محیط زیست و احترام به حقوق بشر و آزادی های اساسی متکی بر یکدیگر .

۴- حفاظت صحت و تنوع حیات و نیروی تولیدی در محیط زیست جهت تأمین منافع نسلهای آینده .

۵- تأمین متداوم حق انکشاف و توسعه جهت نیازمندی های انکشافی و محیطی نسل موجود و

رسمي جریده

- دوامداره حق تامينول .
- ۶- د اورېدې مودې پلانوني اود ټولو دولتي او غيردولتي ادارو د گډو کوبښنونو له لارې د ناوړو اغېزو مخنيوی يا کمول.
- ۷- د ژوند چاپيريال د ساتنې او خونديتوب لپاره د وقيوي تدبيرونو نيول .
- ۸- په هغه ځای کې چې د ناوړو او نه رغولو وړاغېزو گوانښ يا امکان وجود لري، دلازمو احتياطي تدبيرونو نيول او عملي کول. د علمي پوهې د سطحې ټيټوالي ، د ژوند چاپيريال ساتنې لپاره د دغو اقداماتو د تطبيق ځنډ نشي کېدی .
- ۹- د چاپيريالي ناوړو اغېزو او ککړتيا د واقع کېدو د عاملا نو په واسطه د زيان د جبرانولو د هغو دمخنيوي، راتپولو او رغولو په منظور.
- ۱۰- د طبيعي سرچينو دوامدار تنظيم لپاره د تصميم نيونوپه بهير کې په کليو کې دخلکو هڅونه او
- آينده .
- ۶- جلوگیری از تأثيرات سوء يا کاهش آن از طريق پلان گذاری طويل المدت و تشريك مساعی تمام ادارات دولتی و غير دولتی.
- ۷- اتخاذ تدابير وقايوی جهت حفظ و نگهداری محیط زیست .
- ۸- اتخاذ تدابير لازم احتياطي و عملی نمودن آن در محليکه خطر يا امکان وقوع تأثيرات سوء وغير قابل علاج وجود د ارد . پائين بودن سطح دانش علمی مانع تطبيق اين اقدامات برای حفاظت محیط زیست شده نمی تواند.
- ۹- جبران خساره توسط عاملين وقوع تأثيرات سوء محیطی و آلودگی به منظور جلوگیری ، کاهش و علاج آن .
- ۱۰- تشويق و ترغيب مردم در محلات برای سهم گیری در روند تصميم گیری ها جهت تنظيم

رسمي جریده

- ترغیب . دوامدار منابع طبیعی.
- ۱۱- له نورو دولتونو سره د سیمه ایزو او دپولو څخه بهر د ژوند چاپیریالي مسئلې حل کې د دولت همکاري.
- (۲) لاندې اشخاص ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو بنسټیزو اصولو له په پام کې نیولو او تطبیق باندې مکلف دي:
- ۱- هغه شخص چې ددې قانون د حکمونو مطابق دتصمیم نیونې واک ولري.
- ۲- هغه حکمي شخص چې له طبیعي سرچینو څخه دمادي گټو په لاره کې گټه اخستنه کوي.
- ۳- د عامه خدمتونو مؤظف چې تگلاره ، پلان ، کاري کرښې ، کرپنلاره یا هغه قانون چې د افغانستان د طبیعي سرچینو په تنظیم او د ژوند چاپیریال په احیاء کولو کې اغېزه پرېږدي ، طرح یا تطبیق کړي.
- دوامدار منابع طبیعی.
- ۱۱- همکاري دولت درحل مسایل محیط زیستی منطوقوی و فرا سرحدی مطرح با سایر دول.
- (۲) اشخاص آتی مکلف به رعایت وتطبیق اصول بنیادی مندرج فقره (۱) این ماده میباشند:
- ۱- شخصیکه صلاحیت تصمیم گیری را مطابق احکام این قانون داشته باشد .
- ۲- شخص حکمی ایکه از منابع طبیعی درجهت منفعت مادی بهره برداری می نماید .
- ۳- مؤظف خدمات عامه که خط مشی ، پلان ، خطوط کاری ، طرز العمل یا قانونی را که در تنظیم منابع طبیعی افغانستان یا حفاظت واحیای محیط زیست اثر گذارد، طرح یا تطبیق مینماید.

رسمي جریده

د دولت حقوق او وجیبي

شپږمه ماده :

(۱) د هېواد په قلمرو کې ټولې بیالوژیکي سرچینې او نورې طبیعي سرچینې د دولت تر حاکمیت لاندې دي.

(۲) د هېواد په قلمرو کې د طبیعي سرچینو ساتنه ، په دوامداره توګه له هغو څخه ګټه اخستنه ، ددې قانون د حکمونو مطابق د دولت دندو څخه ده .

(۳) دولت په اوس او راتلونکې کې د عامې سوکالۍ د تامينولو او د ایکولوژیکي او طبیعي سرچینو د بنسټیزو سیستمونو د بیاتاسیسولو، د ژوندچاپېریال دساتنې او احیاء کولو، د هغو له ککړېدو څخه د مخنیوي او کنترول او له وراثتي سرچینو څخه د ټولیزې ګټې اخستنې په منظور، برنامې طرح او تطبیقوي .

حقوق و وجایب دولت

ماده ششم :

(۱) تمام منابع بیولوژیکي وسایر منابع طبیعي در قلمرو کشور تحت حاکمیت دولت میباشد .

(۲) حفاظت منابع طبیعي در قلمرو کشورو استفاده از آن به شیوه دوامدار مطابق احکام این قانون از وظایف دولت میباشد .

(۳) دولت به منظور تأمین رفاه عامه در حال و آینده و تأسیس مجدد سیستم های اساسی ایکولوژیکي و منابع طبیعي ، حفاظت و احیاء محیط زیست ، جلوگیری و کنترول از آلودگی آن و بهره گیری همگانی از منابع وراثتی ، برنامه ها را طرح و تطبیق می نماید .

رسمي جریده

د اشخاصو حقوق او وجیبي

اوومه ماده :

هر شخص ددې قانون د حکمونو مطابق دلاندې حقوقو او وجیبو لرونکی دي:

۱- د معمول عرف مطابق له طبیعي سرچینو څخه قانوني گټه اخستنه چې د خلکو د گډون پر بنسټ د طبیعي سرچینو دوامداره تنظیم تقویه او وهڅوي.

۲- د مدني ټولني د بنسټونو رامنځته کول او قانوني ثبت چې د طبیعي سرچینو دوامدار تنظیم او د ژوند چاپیریال له ساتنې او احیاء کولو څخه ملاتړ کوي.

۳- هغو معلوماتو ته لاس رسي چې دولت یې په واک کې لري، پدې شرط چې:

- د معلوماتو غوښتنه مؤجه وي او په عمومي صورت نه وي ترتیب شوې .

- مطلوبه معلومات له سوداگریز

حقوق ووجایب اشخاص

ماده هفتم:

هر شخص مطابق احکام این قانون دارای حقوق ووجایب ذیل می باشد :

۱- استفاده قانونی از منابع طبیعی مطابق به عرف معمول که تنظیم دوامدار منابع طبیعی را به اساس مشارکت مردم تقویه و تشویق نماید .

۲- ایجاد و ثبت قانونی نهاد های جامعه مدنی که تنظیم دوامدار منابع طبیعی و حفاظت و احیای محیط زیست را حمایت میکند .

۳- دسترسی به معلوماتی که دولت در اختیار دارد ، مشروط بر اینکه :

- تقاضای معلومات مؤجه بوده وبصورت عمومی ترتیب نشده باشد .

- معلومات مطلوبه از نگاه

رسمي جریده

- نظره محرم نه وي.
- تجارتی محرم نباشد.
- د مطلوبه معلوماتو ورکول چې د ژوند د چاپیریال ساتنې ته زیات گواښ مخامخ نکړي.
- اعطای معلومات مطلوبه خطر بیشترى را به حفاظت محیط زیست متوجه نسازد .
- د پام وړ معلوماتو وړاندې کول ، د فردي چارو د محرمیت حق په خطر کې وانه چوي.
- ۴- د قانون د حکمونو مطابق له طبیعي سرچینو څخه د دوامدارې گټې اخستنې او د ژوند چاپیریال ساتنې او بیارغونې په اړوندو ټولېدنو، مظاهرو، اعتصابونو، لاریونونو او ریفریندوونو کې برخه اخستنه.
- ۵- د موضوع د تعقیب لپاره حکومت او عامه موسسوته له طبیعي سرچینو څخه د دوامدارې گټې اخستنې او د ژوند چاپیریال په ساتنې او بیارغونې پورې حکومت، عامه موسساتو، مدني ټولني ته د اړوندو مکتوبونو، شکایتونو، اعلامیو او وړاندیزونو استول.
- ۶- د ژوند چاپیریالي اغېزو د ارزولو د کار په بهیر کې گډون
- ۴- سهمگیری در اجتماعات ، مظاهرات ، اعتصابات ، راه پیمائی ها و ریفرنندم های مربوط به استفاده دوامدار از منابع طبیعی و حفاظت و احیای محیط زیست طبق احکام قانون .
- ۵- ارسال مکاتیب ، شکایات ، اعلامیه ها و پیشنهادات مربوط به استفاده دوامدار از منابع طبیعی ، حفاظت و احیای محیط زیست به حکومت و مؤسسات عامه و نهاد ها ی جامعه مدنی غرض پیگیری موضوع .
- ۶- اشتراک در روند کار ارزیابی اثرات محیط

رسمي جریده

کول.

۷- د هغه کار چې د ژوند چاپیریال یا دانسان روغتیا یا دواړو ته د حتمي گواښ (خطر) واقع کېدو ته ورسېږي له منلو او اجراء کولو څخه ډډه کول.

۸- د خاصو تصمیمونو په هکله د لیکل شوو دلیلونو غوښتل .

۹- ددې قانون په اولسمه اوڅلوراویایمه ماده کې له لیکل شویو حکمونو سره سم د نیول شویو تصمیمونو پر خلاف اعتراض کول .

۱۰- ددې قانون او نورو قوانینو چې د طبیعي سرچینو دوامداره ګټه اخستنه او د ژوند چاپیریال ساتنه او احیاء کول تنظیم او هڅوي د حکمونو په پام کې نیول .

د ژوند چاپیریال د ساتنې

مکلفیت

اتمہ ماده:

(۱) هېڅوک حق نلري چې د ژوند

زیستی .

۷- امتناع از پذیرش و اجرای کار یکه منجر به وقوع خطر حتمی و جدی به محیط زیست یا صحت انسان و یا هر دو شود .

۸- مطالبه دلایل کتبی در مورد تصمیم خاص .

۹- اعتراض علیه تصمیم اتخاذ شده مطابق احکام مندرج مواد هفدهم و هفتاد و چهارم این قانون .

۱۰- رعایت احکام این قانون و سایر قوانینکه استفاده دوامدار منابع طبیعی و حفاظت و احیای محیط زیست را تنظیم و تشویق می نماید .

مکلفیت نگهداری محیط

زیست

ماده هشتم :

(۱) هیچ شخص حق ندارد که باعث آلودگی زیاد محیط زیست گردد.

رسمي جریده

هرگاه مطابق به احکام این قانون مقداری از آلودگی امر مجاز یا اصلاً اجتناب ناپذیر باشد ، درآنصورت مکلف است تا آنرا به حد اقل ممکن کاهش بدهد .

حدود آلودگی زیاد درلوايح جداگانه مشخص می گردد .

(۲) رعایت مکلفیت مندرج فقره (۱) این ماده مانع تطبیق سایر احکام این قانون بالای شخص متخلف نمی گردد .

فصل دوم

وظایف و صلاحیت ها

وظایف

ماده نهم :

اداره ملی حفاظت محیط زیست دارای وظایف و صلاحیت های ذیل میباشد:

۱- حفظ تمامیت محیطی و بهبود استفاده دوامدار از آن .

۲- حفاظت محیط زیست واحیای آن.

دچاپیریال دزیاتې ککړتیا لامل شی . که چېرې ددې قانون له حکمونو سره سم دککړتیا مقدارمجاز یا داسې وي چې ډډه ورڅخه اصلا نشي کیدې ، نو بیا مکلف دې چې دامکان تر حده پوری یې کم کړي . دزیاتو ککړتیاوو حدود، په جلا لایحو کې مشخصېږي .

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي مکلفیت په پام کې نیول پرسرغړوونکي شخص باندې ددې قانون د نورو حکمونو دتطبیق خنډ نه ګرځي .

دوه یم فصل

دندې او واکونه

دندې

نهمه ماده :

د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره لاندې دندې او واکونه لري:

۱- د چاپیریالي تمامیت ساتل او له هغه څخه دوامداره ګټه اخستنه .

۲- د ژوند چاپیریال ساتنه او بیارغول ئې .

رسمي جریده

- ۳- په محلي، ملي او نړيواله کچه د ژوند د چاپيريالي چارو د همغږي تامينول .
- ۴- د ژوند چاپيريال د چارو د توحيدولو او د هېواد په سطح دهغو د دوامدارې پرمختيا په منظور د چاپيريالي برنامو او دستورونو طرح کول او تطبيقول.
- ۵- د ژوند چاپيريالي اغېزو په ډگر کې د ژوند چاپيريال په اداري پورې د اړوندو خدمتونو برابرول ، د اوبو او هوا او زبالي د کيفيت تنظيمول او دککړتياوو کنترولول او د اړوندو فعاليتونو د جواز ورکول.
- ۶- د ژوند چاپيريال له مسئلو څخه د ښې خبرتيا د برابرولو په غرض ، د ژوند چاپيريالي معلوماتو د اړيکو تامينول او خپرول.
- ۷- د اړوندو وزارتونو او ادارو په همکاري د ژوند چاپيريالي دوه اړخيزو او څوارخيزو موافقه ليکونو چې افغانستان يې غړيتوب لري ،
- ۳- تامين هماهنگي امور محيط زيستی به سطح محلی ، ملی و بين المللی .
- ۴- طرح و تطبيق برنامه ها و دساتير محيطی به منظور توحيد امور محيط زيست و شيوه های انکشاف دوامداران در سطح کشور .
- ۵- فراهم ساختن خدمات مربوط به اداره محيط زيست در عرصه ارزيايي اثرات محيط زيستی ، تنظيم کيفيت آب و هوا و زباله ها و کنترول آلودگی ها و اعطای جواز فعاليت های مربوطه.
- ۶- تامين ارتباطات و گسترش معلومات محيط زيستی غرض فراهم ساختن آگاهی بهتر از مسایل محيط زيست .
- ۷- تطبيق موافقت نامه های دو جانبه يا چندين جانبه محيط زيستی که افغانستان عضويت آنرا دارد به همکاري وزارت ها و ادارات

رسمي جریده

تطبيقول.

۸- دمخ په ورکېدو په حال کې حیواناتو او نباتاتو د نړیوالي سوداګرۍ د کنوانسیون تطبيقول.

۹- د ژوند د چاپیریال د ساتنې او بیا رغونې په موخه د حکومت په استازیتوب د قانون له حکمونوسره سم د موافقتنامو عقدول.

۱۰- له نورو دولتونو او نړیوالو مؤسسو سره د افغانستان جمهوریت د ژوند چاپیریالي دوه اړخیزو او څو اړخیزو موافقه لیکونو د عقدولو د زمينې برابرول او په هغو پورې د اړوندو چارو تنظیمول.

۱۱- د ژوند چاپیریالي څارنې لپاره د ملي برنامې د طرحې او تطبيق په هکله همکاري او پدې برخه کې له برابرولو معلوماتو څخه اغېزمنه ګټه اخستنه.

۱۲- د جمهوري ریاست مقام ته په هرو دوو کلونو کې د ښارونو او په هرو پنځو کلونو کې د کلیو د ژوند

ذیربط .

۸- تطبيق کنوانسیون تجارت بین المللی حیوانات و نباتات رو به انقراض.

۹- عقد موافقت نامه ها به منظور حفاظت و احیای محیط زیست به نمایندگی از حکومت طبق احکام قانون.

۱۰- مساعد ساختن زمينه عقد موافقتنامه های دو جانبه یا چندین جانبه محیط زیستی، جمهوری اسلامی افغانستان با سایر دول و مؤسسات بین المللی و تنظیم امور مربوط آن.

۱۱- همکاری در مورد طرح و تطبيق برنامه ملی جهت نظارت محیط زیستی و استفاده مؤثر از معلومات تهیه شده در زمینه.

۱۲- ارایه گزارش حاوی معلومات در مورد کیفیت محیط زیست در هر دو سال در شهرها و در هر پنج

رسمي جریده

- دچاپیریال دکفیت لرونکو معلوماتو په هکله دریوت وړاندې کول.
- ۱۳- په هېواد کې د ژوند چاپیریال د وضع په هکله په هرو دوو کلونو کې د مؤقت ریوت برابرول.
- ۱۴- په لنډه موده ، منځنۍ موده او اوږده موده کې د سملاسی اقداماتو د نیولو په منظور او د اړوندو وزارتونو او ادارو په سلا دهغو دمخنیوي ، رایتیولو یا له منځه وړلو په غرض د چاپیریالی ککړتیا د ناوړو اغېزو خپرنه، ددې قانون له انفاذ وروسته په دریو کلونو کې د ژوند چاپیریال ساتنې دملي عمل دبرنامې طرح کول او دفعالیتونو دتطبيق لپاره د منسجمې برنامې تنظیمول.
- ۱۵- د ژوند چاپیریال دشاخصونو د ریوت ترتیبول ، بشپړول او دوراني خپرول.
- ۱۶- د صادروشوو جوازلیکونو او اجازه لیکونو له احصائیې سره یوځای د ژوند چاپیریال ساتنې
- سال در روستا ها به مقام ریاست جمهوری.
- ۱۳- تهیه گزارش مؤقت در هر دو سال درمورد وضع محیط زیست درکشور.
- ۱۴- طرح بر نامه عمل ملی حفاظت و احیای محیط زیست درخلال سه سال بعد از انفاذ این قانون به منظور اتخاذ اقدامات فوری درکوتاه مدت ، متوسط المدت وطویل المدت و بررسی تأثیرات سوء آلودگی محیطی غرض جلوگیری ، کاهش ویا از بین بردن آن به مشوره وزارت ها وادارات ذیربط و تنظیم برنامه منسجم برای تطبیق فعالیت ها .
- ۱۵- ترتیب ، تکمیل ونشر دورانی گزارش شاخص های محیط زیست .
- ۱۶- ترتیب ونشر گزارش سالانه شامل فعالیت های اداره ملی حفاظت محیط زیست توأم با

رسمي جریده

- دملې ادارې د شاملو فعالیتونو د کلني رپوټ ترتیبول او خپرول .
- ۱۷- دطبيعي منابعو دساتنې اوژند دچاپیریال دبیارغولولپاره له طبیعي سرچینو څخه د دوامدارې گټې اخستنې په نښه کولو کې ددې قانون او اړوندو مقررو د حکمونو د پلې کولو د اغېزمنتوب ارزونه.
- ۱۸- د اړوندو وزارتونو او ادارو په همکارۍ د ژوند چاپیریالي مسئلو په هکله د زدکړه ایزو برنامو او پدې برخه کې دعامه ظرفیتونو د لوړولو طرح کول او تطبیقول .
- ۱۹- له اړوندو وزارتونو او مرکزي او محلی او خصوصي سکتور له ادارو سره له طبیعي سرچینو څخه د دوامدارې گټې اخستنې او د ژوند چاپیریال دساتنې او بیارغونې د موضوع گانو په هکله ، هم غړې او کړنده همکارۍ کول .
- ۲۰- ددې قانون داهدافو احصائیه جواز نامه و اجازه نامه های صادر شده .
- ۱۷- ارزیابی مؤثریت تطبیق احکام این قانون ومقررره های مربوط دربهیود استفاده دوامداره منظور حفاظت منابع طبیعی واحیای محیط زیست .
- ۱۸- طرح وتطبیق برنامه های آموزشی درمورد مسایل محیط زیستی و ارتقاء ظرفیت های عامه در زمینه به همکارۍ وزارت ها وادارات ذیربط.
- ۱۹- هماهنگی وهمکارۍ فعال با وزارت ها و ادارات ذیربط مرکزی ومحلی وسکتور خصوصي درمورد موضوعات مربوط به استفاده دوامدار از منابع طبیعی ، حفاظت و احیای محیط زیست .
- ۲۰-مراقبت ازتطبیق اهداف

رسمي جریده

واحكامو له پلي کولو څخه څارنه.

۲۱- دهغو نورو دندو سرته رسول چې دوزېرانو د شورې له خوا محول کېږي.

د ژوند د چاپېریال د همغږۍ

کمیټه

لسمه ماده :

(۱) د ژوند چاپېریالی د چارو دسمون او هم غږۍ او پدې قانون کې د درج شوو بنسټیزو موخو او اصولو د ټاکنولو په منظور ، د اړوندو وزارتونو او ادارو ، ولایتي او د ولسوالیو د شورې گانو او ملي بنسټونو له استازو څخه مرکبه د ژوند چاپېریالی کمیټه جوړېږي چې په سر کې یې د ژوند چاپېریال ساتنې د ملي ادارې لوی رئیس ځای لري.

(۲) د ژوند چاپېریالی دهم غږۍ د کمیټې غړې، د ژوند چاپېریال ساتنې د ملي ادارې د لوی رئیس په وړاندیز او د جمهور رئیس په منظوري هر کال ټاکل کېږي.

واحكام این قانون.

۲۱- انجام سایر وظایفی که از طرف شورای وزیران محول میشود.

کمیته هماهنگی محیط

زیستی

ماده دهم :

(۱) بمنظور انسجام و هماهنگی امور محیط زیستی و تأمین اهداف و اصول بنیادی مندرج این قانون، کمیته هماهنگی محیط زیستی مرکب از نمایندگان وزارت ها و ادارات دولتی ذیربط ، شوراهای ولایتي و ولسوالی ها و نهادهای ملی تشکیل میگردد که در رأس آن رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست قرار دارد.

(۲) اعضای کمیته هماهنگی محیط زیستی به پیشنهاد رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست و منظوری رئیس جمهور همه ساله تعیین میگردد .

رسمي جریده

- (۳) د ژوند چاپیریالی د هم غړۍ کمیته دلاندې دندو او واکونو لرونکې ده:
- ۱- د حکومت دپالیسیوپه چوکاټ کې دملې پرمختیا لپاره د ژوند چاپیریالی مسئلو رواجول.
- ۲- د ژوند چاپیریال په سکتور کې د روانو او نوو فعالیتونو سمون (انسجام).
- ۳- ددې قانون یا نورو هغو قوانینو چې د ژوند پرچاپیریال باندې اغېزه ولري دحکمونو مطابق ، د دولتي ادارواو غیردولتي ادارو ترمنځ د دندو دټاکلو او سپارلو په اړه څېړنه او د وړاندیزونو کول. اوهمداراز د دولت او غیردولتي ادارو ترمنځ د تفاهم یاد دښتونه هم ددې حکم تابع دي .
- ۴- د دې قانون دحکمونو مطابق د فعالیت لپاره د جوازلیکونو ، جوازونو او ورته اجازه لیکونو د غوښتنلیکونو دسمون په اړه څېړنه ،
- (۳) کمیته هماهنگی محیط زیستی دارای وظایف و صلاحیت های ذیل میباشد :
- ۱- ترویج مسایل محیط زیستی در چهارچوب پالیسی های حکومت برای انکشاف ملی.
- ۲- انسجام فعالیت های جاری وجدید در سکتور محیط زیست .
- ۳- تحقیق وارائه پیشنهادات در رابطه با تعیین و سپردن وظایف میان ادارات دولتی مطابق احکام این قانون یا سایر قوانینکه بالای محیط زیست اثر داشته باشد. یاد داشت های تفاهم میان ادارات دولتی وهمچنان میان دولت و ادارات غیر دولتی نیز تابع این حکم می باشد.
- ۴- تحقیق در رابطه با انسجام درخواست ها برای جواز نامه ها ، جواز ها و اجازه نامه های مشابه برای فعالیت مطابق احکام این

رسمي جریده

قانون وسفارش به ایجاد میکانیزم
آن.

۵- ارائه پیشنهادات غرض انسجام
و هماهنگی وظایف محیط زیستی
میان وزارت ها و ادارات ذیربط
مرکزی و محلی ادارات
غیر دولتی .

۶- ارائه پیشنهادات غرض انسجام
و تنظیم فعالیت محیط زیستی به
شمول همکاری در مورد تهیه
طرز العمل ها برای ارزیابی اثرات
محیط زیستی .

(۴) طرز تدویر جلسات کمیته
هماهنگی محیط زیستی و امور
مربوط آن طبق لایحه جداگانه
تنظیم میگردد .

شورای مشورتی ملی محیط

زیستی

ماده یازدهم:

(۱) به منظور ارائه مشوره غرض
تنظیم امور مالی (بررسی بودجه و
صورت حساب سالانه) ، طرح

او د هغه میکانیزم د جوړولو
سپارښت.

۵- د وزارتونو او اړوندو مرکزي
او محلي غیردولتي ادارو ترمنځ د
ژوند چاپیریالي د دندو د سمون او
هم غږۍ په غرض د وړاندیزونو
وړاندې کول.

۶- د ژوند چاپیریالي اغېزو د
ارزونې لپاره د کړنلارو د برابرولو
په هکله د همکاری په شمول د
ژوند چاپیریالي فعالیت د سمون او
تنظیمولو په منظور د وړاندیزونو کول.

(۴) د ژوند چاپیریالی د هم غږۍ د
کمیټې د غونډو د دایرېدو ډول او
دهغې اړوندې چارې د جلا لایحې
مطابق تنظیمېږي.

د ژوند چاپیریالي سلاکاره ملي

شوري

یوولسمه ماده:

(۱) دمالي چارو تنظیم (دکلنۍ
بودجې او صورت حساب څېړنه) د
تنظیم د قواعدو او مقرراتو د طرح

رسمي جریده

قواعد و مقررات ، پیشنهاد تعدیل احکام قانون محیط زیست و بررسی سایر موضوعات محیط زیستی دارای اهمیت عامه ملی ، شورای مشورتی ملی محیط زیستی تشکیل میگردد.

(۲) شورای مشورتی ملی محیط زیستی مرکب از والیان، رؤسای شوراهای ولایتی، یکنفر به نمایندگی از شورا های ولسوالی های ولایت ، علمای دینی و متنفذین محل بوده که تحت اثر رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست حداقل سال یکبار تشکیل جلسه می نماید.

(۳) علمای دینی و متنفذین محل مندرج فقره (۲) این ماده به پیشنهاد رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست و منظوری رئیس جمهور تعیین میگردد.

کولو، د ژوند چاپیریال دقانون دحکمونو دتعدیل د وړاندیز او دملی عامه اهمیت لرونکو ژوند چاپیریالی نورو موضوعگانو د مشورې د وړاندې کولو په منظور ، د ژوند چاپیریالی ملی سلاکاره شوري جوړېږي.

(۲) د ژوند چاپیریال ملی سلاکاره شوري له والیانو ، دولایتي شوري گانوله رئیسانو، یوه تن د ولایت د ولسوالیو د شوري گانو په استازیتوب سیمه ایزو دیني عالمانو اومخوروخخه مرکبه ده چې د ژوند چاپیریال ساتنې دملی ادارې د عمومی رئیس ترلاس لاندې لږترلږه په کال کې یوځل غونډه جوړوي.

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې درج دیني عالمان او دسیمې متنفذین د ژوند چاپیریال ساتنې دملی ادارې د عمومی رئیس په وړاندیز او د جمهور رئیس په منظوری ټاکل کېږي.

رسمي جریده

د ژوند چاپیریالی سیمه ایزه

سلاکاره شورې

دولسمه ماده:

(۱) د مالي چارو (د کلنی بودجې او صورت حساب د څېړنې) د تنظیم او د ژوند چاپیریال د سیمه ایز عامه اهمیت لرونکو موضوعگانو د څېړنې په منظور، د سلاور کولو په غرض، د ژوند چاپیریالی مشورتی شورې جوړېږي.

(۲) د ژوند چاپیریال ولایتی سلاکاره شورې چې د ولایتی شورې له (ټاکل شوي) رئیس، د ولسوالیو د شورې گانوله رئیسانو، ولسوالانو، د ولایت د ژوند د چاپیریال درئیس، سیمه ایزو دیني عالمانو او مخورو، د مدني ټولنو د بنسټونو د استازو، کروندگرو او کوچیانو (په هغه وخت کې چې په ولایت کې شتون ولري) څخه جوړه ده، په هرو شپږو میاشتو کې لږ تر لږه یو ځل غونډه کوي.

شورای مشورتی محلی محیط

زیستی

ماده دوازدهم :

(۱) به منظور ارایه مشوره غرض تنظیم امور مالی (بررسی بودجه و صورت حساب سالانه) و بررسی سایر موضوعات محیط زیست دارای اهمیت عامه محلی، شورای مشورتی محلی محیط زیستی تشکیل میگردد.

(۲) شورای مشورتی ولایتی محیط زیستی مرکب از رئیس شورای ولایتی (منتخب)، رؤسای شورا های و لسوالی ها، ولسوالان، رئیس حفاظت محیط زیست ولایت، علمای دینی و متنفذین محلی، نمایندگان نهاد های جامعه مدنی، زارعین و کوچی ها (در صورتیکه در ولایت حضور داشته باشند) بوده، حد اقل هر شش ماه یک بار تشکیل جلسه می نمایند.

رسمي جریده

علمای دینی و متنفذین محلی
از طرف والی و سایر نمایندگان
از طرف ادارات مربوطه شان تعیین
میگردند.

(۳) شورای محلی محیط زیستی
گزارش فعالیت خویشرا به اداره
ملی حفاظت محیط زیست ارایه
می نماید.

(۴) شورای مشورتی و لایتنی محیط
زیستی می تواند عند الزوم در مورد
ایجاد شوری های ولسوالی محیط
زیستی تصمیم اتخاذ نماید.

فصل سوم

تنظیم همه جانبه فعالیت های
محیط زیستی

فعالیت های ممنوعه

ماده سیزدهم:

(۱) انجام فعالیتها یا تطبیق
پروژه ها و پلان های که بالای
محیط زیست تأثیرات سوء وارد
میکند، جواز ندارد، مگر اینکه حکم
مندرج ماده شانزدهم این

دینی عالمان اوسیمه ایز مخور
د والی او نوراستازی دهغو
دارونده ادارو لخوا تا کل
کبری.

(۳) د ژوند چاپیریالی سیمه ایزه
شوری دخیل فعالیت ریوت د ژوند
چاپیریال ساتنی ملی ادارې ته
وراندې کوی.

(۴) د چاپیریال ساتنی ولایتی سلاکاره
شوری داریا په وخت کې کولای شی
د ولسوالی چاپیریال ساتنی شوری
د جوړولو په اړه تصمیم ونیسی.

درېم فصل

د ژوند چاپیریالی د هر اړخیزو
فعالیتونو تنظیمول

ممنوعه فعالیتونه

دیارلسمه ماده :

(۱) د داسې فعالیتونو سرته رسول یا
د پروژو او پلانونو تطبیقول چې د
ژوند پر چاپیریال باندې ناوړه اغېزه
کوي، جواز نلری. خودا چې ددې
قانون په شپاړسمه ماده کې درج

رسمي جریده

قانون در زمینه رعایت گردیده
باشد .

(۲) وزارت هـا و ادارات
دولتی ذیربط اجازه نامه انجام
فعالیت یا تطبیق پروژه ها
و پلان های را که بالای
محیط زیست تأثیرات سوء وارد
می کند، در صورتی صادر می نمایند
که حکم مندرج ماده شانزدهم این
قانون در زمینه رعایت گردیده
باشد .

ارزیابی مقدماتی

ماده چهاردهم :

(۱) شخصیکه برای انجام فعالیت
ها یا تطبیق پروژه ها و پلانها
درخواست ارائه می نماید، مکلف
است معلومات دقیق قبلی را غرض
ارزیابی تأثیرات مثبت و سوء
پروژه و پلان موردنظر به اداره ملی
حفاظت محیط زیست ارائه
نماید.

(۲) اداره ملی حفاظت

شوی حکم پدی هکله په پام کې
نیول شوی وي.

(۲) اړونده وزارتونه او دولتي
اداري د داسې فعالیتونو د سرته
رسولو جوازلیک یا د پروژو او پلانونو
تطبیقول چې د ژوندپرچاپریال
باندې ناوړه اغېزه کوي، په هغه
صورت کې صادرولای شی چې
پدی اړه د دې قانون په شپاړسمه
ماده کې درج شوې حکم په پام
کې نیول شوی وي.

مقدماتی ارزونه

خوارلسمه ماده:

(۱) هغه شخص چې د فعالیتونو د
سرتو رسولو یا د پروژو او پلانونو
د تطبیق لپاره غوښتنلیک وړاندې
کوي، مکلف دی چې دنظر
وړ پروژې او پلان د مثبت او ناوړو
اغېزو دارزوني لپاره د چاپریال
ساتنې ملي ادارې ته مخکیني بشپړ
معلومات وړاندې کړي.

(۲) د ژوند چاپریال ساتنې ملي

رسمي جریده

محیط زیست بعد از مطالعه معلومات و با نظر داشت مشوره کمیته اختصاصی ارزیابی اثرات محیط زیستی مندرج ماده بیستم این قانون میتواند اجازه نامه انجام فعالیت ها و تطبیق پروژه ها و پلان را طور مشروط یا غیر مشروط صادر نماید به شرط اینکه تأثیرات سوء آن بالای محیط زیست جزئی باشد .

هرگاه اداره ملی حفاظت محیط زیست تأثیرات سوء آن را بالای محیط زیست عمده تلقی نماید ، در این صورت درخواست دهنده مکلف است گزارش اثرات محیط زیستی و پلان کاهش آنرا مطابق احکام مواد پانزدهم و شانزدهم این قانون ترتیب و به اداره ملی حفاظت محیط زیست ارائه نماید .

اداره د معلوماتو له کتنې وروسته او ددې قانون په شلمه ماده کې درج د ژوند چاپیریالي اغېزو د ارزونې د اختصاصي کمېټې د سلا له په پام کې نیولو سره کولای شي د فعالیتونو د سرته رسولو ، د پروژو او پلانونو د تطبیق اجازه لیک په مشروط یا غیرمشروط ډول صادر کړي، پدې شرط چې د ژوند پر چاپیریال باندې ئې ناوړه اغېزې جزئي وي.

که چېرې د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د ژوند پر چاپیریال باندې دهغو ناوړې اغېزې عمده وبولي ، پدې صورت کې غوښتنلیک ورکوونکی مکلف دی د ژوند چاپیریالي اغېزو رپوټ او دهغو د راتیتولو پلان ددې قانون د پنځلسمې او شپاړسمې مادې د حکمونو مطابق ترتیب او د ژوند چاپیریال ساتنې ملي ادارې ته یې وړاندې کړي .

رسمي جریده

د اغیزو د راتیتولو جامع پلان

پنځلسمه ماده:

- د اغیزو د راتیتولو په جامع پلان کې لاندې مطالب شامل دي:
- ۱- د پروژې ، پلان یا اړوند فعالیت له تطبیق څخه د رامنځته شوو ژوند چاپیریالي اغیزو دمخنیوي ، راتیتولو یا کنترول په منظور د تدبیرونو شرح.
 - ۲- د اغیزو د مخنیوي ، راتیتولو یا کنترول د اجراء د پراوونو د څرنګوالي شرح.
 - ۳- د ژوند چاپیریال ساتنې دملی ادارې لخوا نور تجویز شوي معلومات.

د تصویب پراوونه

شپاړسمه ماده :

- (۱) که چېرې د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره دکارپوه پلاوي دسلا په پام کې نیولو سره دژوند دچاپیریال داغیزو دارزونو څخه ډاډ ترلاسه کړي، ددې قانون دڅوارلسمې مادې له(۱) فقرې سره

پلان جامع کاهش اثرات

ماده پانزدهم :

- پلان جامع کاهش اثرات شامل مطالب ذیل میاشد :
- ۱- شرح تدابیربسه منظور جلوگیری، کاهش یا کنترول اثرات محیط زیستی ناشی از تطبیق پروژه ، پلان یا فعالیت مربوط .
 - ۲- شرح چگونگی مراحل اجرای تدابیر جلوگیری، کاهش یا کنترول اثرات .
 - ۳- سایر معلومات تجویز شده از جانب اداره ملی حفاظت محیط زیست.

مراحل تصویب

ماده شانزدهم :

- (۱) هر گاه اداره ملی حفاظت محیط زیست با نظر داشت مشوره هیئت تخصصی ارزیابی اثرات محیط زیستی، مطمئن گردد که معلومات ارائه شده مطابق به فقره (۱) ماده چهاردهم این قانون

رسمي جریده

صحيح ميباشد ، ميتواند با رعايت
حکم مندرج فقره
(۱) ماده بیستم اين قانون ،
اجازه نامه تطبيق پروژه و پلان
را صادر نمايد .

(۲) هر گاه اداره ملی حفاظت
محيط زیست به اساس مشوره
هیئت تخصصی ارزیابی اثرات
محيط زیستی به اين نتیجه برسد که
تطبيق پروژه و پلان یا انجام
فعالیت باعث تأثیرات سوء غیر
قابل قبول گردیده یا تدابیر کاهش
تأثیرات سوء آن نا کافی
بوده ، اداره ملی حفاظت محیط
زیست از صدور اجازه نامه خود
داری مینماید ، مشروط بر اینکه
دلایل عدم صدور آنرا کتباً ارائه
نماید .

(۳) در صورتیکه درخواست
دهنده یا مالک پروژه شرایط
مندرج اجازه نامه را رعایت
نکند ، اداره ملی حفاظت محیط

سم صحيح دي ، کولي شي چې ددي
قانون دشلمې مادي په (۱) فقره کې
د درج شوي حکم له په پام کې نیولوسره
د پروژې د پلې کولو پلان اجازه لیک
صادر کړي .

(۲) که چېرې د ژوند چاپیریال
ساتنې ملي اداره د چاپیریالي اغېزو
د ارزونې د تخصصي هیئت دسلا
پربنسټ دې پایلې ته ورسېږي چې
د پروژې او پلان تطبيق یا د فعالیت
سرتو رسول دنه منل کېدو ناوړو
اغېزو باعث شوي یا دهغو دناوړو
اغېزو د راتیټولو تدبیرونه نا کافي
دي ، د ژوند چاپیریال ساتنې ملی
اداره د اجازه لیک له صادرولو
څخه ډډه کوي ، پدې شرط چې د
هغې دنه صادرولو دلیلونه په لیکلی
توگه وړاندې کړي .

(۳) په هغه صورت کې چې
غوښتنلیک ورکونکي یا د پروژې
مالک ، په اجازه لیک کې درج
شوی شرایط په پام کې ونه نیسي ،

رسمي جریده

زیست میتواند اجازه نامه را لغو نماید .

(۴) در صورتیکه درخواست دهنده یا مالک پروژه شرایط مندرج اجازه نامه را در خلال مدت سه سال از تاریخ صدور آن تطبیق نه نماید ، اجازه نامه ملغی پنداشته می شود .

طرز اعتراض

ماده هفدهم :

(۱) درخواست دهنده میتواند در خلال مدت (۳۰) روز از تاریخ صدور یا رد اجازه نامه اعتراض خود را مبنی بر رد درخواست ، عدم پذیرش شرایط مندرج جوازنامه ، اعطای اجازه نامه یا سایر موارد به رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست ارائه نماید .

(۲) رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست اعتراض مندرج فقره (۱) این ماده را

د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولای شي اجازه لیک لغوه کړي .

(۴) په هغه صورت کې چې غوښتنلیک ورکوونکی یا دپروژې مالک په اجازه لیک کې درج شوي شرایط دهغې د صادرېدو له نېټې څخه د دريو کلونو په موده کې تطبیق نکړي ، اجازه لیک ملغی گیل کېږي .

د اعتراض ډول

اوولسمه ماده :

(۱) غوښتنلیک ورکوونکی کولای شي د اجازه لیک د صادرېدو یا رد له نېټې څخه د (۳۰) ورځو په موده کې د غوښتنلیک د رد ، په جوازلیک کې د درج شویو شرایطو د نه منلو ، د اجازه لیک د ورکولو یا د نورو مواردو په اړه خپل اعتراض د ژوند چاپیریال ساتنې دملې ادارې عمومي رئیس ته وړاندې کړي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې دملې ادارې عمومي رئیس ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی اعتراض

رسمي جریده

رسیدگی و تصمیم لازم اتخاذ می نماید. این تصمیم نهایی و قابل تطبیق بوده، در صورت عدم قناعت دارنده جوازنامه می تواند به محکمه ذیصلاح مراجعه نماید.

مصارف قابل پرداخت

ماده هجدهم :

(۱) مالک پروژه یا فعالیت کننده مکلف است مصارف تهیه، بررسی مقدماتی، شرح اثرات محیط زیستی، سوابق نهائی نظریات و پلان جامع کاهش اثرات را بپردازد.

(۲) حدود و طرز پرداخت مصارف مندرج فقره (۱) این ماده در مقررۀ جداگانه تنظیم میگردد.

مشارکت عامه :

ماده نهم :

(۱) اشخاص متأثر میتوانند نظریات خود را در مورد پروژه،

خبري او لازم تصمیم نيسي. دغه تصمیم وروستنی او د تطبیق وړ دی، دغه قناعت په صورت کې د جوازلیک لرونکی کولای شي واکمني محکمې ته مراجعه وکړي.

د ورکړې وړ لگښتونه

اتلسمه ماده :

(۱) د پروژې مالک یا فعالیت کونکی مکلف دي چې د برابرولو، مقدماتي خبرني، د ژوند د چاپیریالي اغېزو د شرح، دنظریو د وروستنیو سوابقو او د اغېزو د راتیتولو دجامع پلان لگښتونه ورکړي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې ددرج شویولگښتونوداداء کولو ډول اوحدودپه جلا مقررې کې تنظیمېږي.

عامه گپون (مشارکت)

نولسمه ماده :

(۱) اغېزمن شوي اشخاص کولای شي د پروژې، پلان یا مطروحه

رسمي جریده

پلان یا فعالیت مطروحه ،
بررسی مقدماتی ، گزارش اثرات
محیط زیستی ، سوابق نهائی
نظریات و پلان جامع کاهش اثرات
را قبل از تطبیق پروژه و پلان یا
آغاز فعالیت اظهار نمایند .
درخواست دهنده یا مالک
پروژه مکلف است ثابت
نماید که شخص متأثر شده از
فرصت های کافی و به موقع برای
ارائه مشوره آزاد و شرکت
در مجالس عمومی مستفید گردیده
است .

(۲) اداره ملی حفاظت محیط
زیست و سایر مراجع ذیربط مکلف اند
برای اشخاصیکه از تطبیق
پروژه و پلان یا انجام فعالیت که تأثیر سوء
فوق العاده بالای محیط زیست از آن
متصور باشد ، زمینه شرکت در هر یک
از مراحل مندرج فقره (۱) این ماده
را مهیا سازد .

فعالیت ، مقدماتی خپرني ، د ژوند
د چاپیریالی اغیزو د ریوت ،
دنظریو د وروستیو سوابقو او
داغیزو د راتیولو د جامع پلان په
هکله خپلې نظریې د پروژې او پلان
د تطبیق یا د فعالیت له پیل کېدو
دمخه بیان کړي . غوښتنلیک
ورکونکی یا د پروژې مالک
مکلف دی ثابته کړي چې اغیزمن
شوی شخص د آزادي مشورې د
ورکولو او په عمومی غونډو کې د
گډون لپاره له کافي او په موقع
فرصتونو څخه برخمن شوی دی .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره او
نور اړوند مراجع مکلف دي هغو
اشخاصوته چې د پروژې او پلان له تطبیق یا
د فعالیت له سرته رسولو څخه چې د ژوند
پر چاپیریال باندې فوق العاده ناوړه اغیزه له
هغو څخه متصوره وي، ددې مادې په (۱)
فقره کې د درج شوو پراوونو په هریوه کې ،
د گډون زمینه برابره کړی .

رسمي جریده

(۳) اداره ملی حفاظت محیط زیست در مورد صدور اجازه نامه ها تا زمانی تصمیم گرفته نمیتواند که درخواست دهنده نقل اسناد را به اشخاص متأثر از پروژه توزیع نموده، مردم را از دسترسی به مدارک و اسناد مطلع ساخته و یک نقل آنرا غرض نظارت عامه نشر و جلسه عام را دایر و جریان اطلاع دهی و نظر خواهی عامه را ثبت کند.

(۴) اداره ملی حفاظت محیط زیست بعد از تحقیق موارد مندرج فقره (۳) این ماده تصمیم لازم اتخاذ و اسناد مربوط را غرض آگاهی در اختیار عامه قرار میدهد.

کمیته اختصاصی ارزیابی

ماده بیستم:

(۱) به منظور باز بینی ، ارزیابی وغور بر درخواست ها و اسناد ارائه شده از طرف مالکین

(۳) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د اجازه لیکونو د صادرولو په هکله ترهغه وخته پورې تصمیم نشي نیولای چې غوښتنلیک ورکونکی له پروژې څخه اغېزمنو شوو اشخاصو ته د سندونو نقل ورکړي ، خلک مدرکونو او سندونو ته له لاس رسی څخه خبر کړي او یونقل یې د عامه څارنې لپاره خپور ، عامه غونډه جوړه او د عامه خبرورکونې او نظرغوښتنې بهیر ثبت کړي.

(۴) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره ، ددې مادې په (۳) فقره کې ددرج شویو مواردو له څېړنې وروسته لازم تصمیم نیسي او اړوند سندونه دخبرتیا په غرض د عامه وو په واک کې ورکوي.

د ارزونې اختصاصي کمیته

شلمه ماده:

(۱) د اجازه لیک د ترلاسه کولو په غرض د پروژو د مالکانو لخوا پروړاندې شوو غوښتنلیکونو باندې

رسمي جریده

پروژه ها غرض دریافت اجازه نامه و ابراز نظر درباره صدور یا عدم صدور اجازه نامه ها ، درخواستی ها و وضع شرایط منضمه اجازه نامه ها، اداره ملی حفاظت محیط زیست کمیته اختصاصی ارزیابی اثرات محیط زیستی را ایجاد می نماید.

(۲) کمیته مندرج فقره (۱) این ماده متشکل از متخصصین ورزیده و فنی در علوم محیط زیستی میباشد که تعداد آن از هشت نفر بیشتر بوده نمی تواند. اعضای کمیته از طرف رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست تعیین میگردد.

(۳) رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست میتواند حسب لزوم یا به اساس پیشنهاد ادارات ذیربط الی چهار

دیباکتی، ارزونی او غور کولو او اجازه لیکونو د صادرولو یا نه صادرولو ، د غوبنتلیکونو او د اجازه لیکونو د منضمه شرایطو د وضع کولو په باره کپی د نظر د وړاندې کولو په منظور ، د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د ژوند چاپیریالی اغېزو د ارزونې اختصاصی کمیته جوړوي .

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي کمیته په ژوند چاپیریالی علومو کې له تکړه او فني متخصصینو څخه جوړه وي چې شمېر یې له اتو تنو څخه زیاتېدی نشي. د کمیته غړي د ژوند چاپیریال ساتنې دملي ادارې د عمومي رئیس لخوا ټاکل کېږي.

(۳) د ژوند چاپیریال ساتنې دملي اداري عمومي رئیس کولای شي ، د لزوم له مخې یا د اړوندو ادارو په وړاندیز ترڅلورو تنو

رسمي جریده

نفرديگر را مؤقتاً به حيث اعضاءى
فنى كميته اختصاصى توظيف
نمايد.

تدابير مؤقتى براى ارزىابى

اثرات محيط زيستى

ماده بيست و يكم:

تطبيق كندگان پروژه ها، پلان ها يا
فعاليت ها يكه تاثيرات سوء آن
بالاى محيط زيست متصور باشد ،
مكلف اند اجراءات كامل مبنى بر
ارزىابى بين المللى اثرات
محيط زيستى را در رابطه به چنين
اقدامات به موافقه اداره مى
حفاظت محيط زيست رعايت
نمايند.

وضع لوايح و طرز العمل ها

ماده بيست و دوم :

اداره مى حفاظت محيط زيست
ميتواند به منظور تطبيق بهتر احكام
اين قانون، مقررره ها را پيشنهاده و
لوايح و طرز العمل ها را وضع

پورې نورمؤقتاً د اختصاصى
كميټې دفني غړو په توگه توظيف
كړي.

د ژوند چاپيريالى اغېزو د

ارزونې لپاره مؤقتي تدبيرونه

يوويشتمه ماده :

د پروژو ، پلانونو يا هغو فعاليتونو
چې د ژوند پر چاپيريال باندې دهغو
ناوړې اغېزې متصورې وي،
تطبيقونكي مكلف دي د دغسې
اقداماتو په اړه د ژوند چاپيريالى
اغېزو د نړيوالې ارزونې پر بنسټ د
ژوند چاپيريال ساتنې د ملي ادارې
په موافقه ، بشپړ اجراءات په پام كې
وښيي.

د لايحو او كړنلارو وضع كول

دوه ويشتمه ماده:

دژوند چاپيريال ساتنې ملي اداره
كولاى شي ، ددې قانون
د حكمونو د بنسټه تطبيق په
منظور مقررې وړانديز اولايحي

رسمي جریده

او کړنلارې وضع کړي.

نماید .

په پرمختیایي پلانوني کې د ژوند

توحید موضوعات محیط

چاپیریال د موضوعگانو توحیدول

زیست درپلانگذاری انکشافی

در ویشتمه ماده:

ماده بیست و سوم :

ټول اړوند وزارتونه او دولتي

تمام وزارت ها و ادارات دولتي

او غیردولتي ادارې مکلفې دي د

و غیردولتي ذیربط مکلف اند حين

اړونده ملي او سیمه ایزی پرمختیایي

طرح و تدوین پلانگذاری انکشافی

پلانوني د طرح او تدوین پر مهال

ملي و محلي مربوط احکام

ددې قانون حکمونه په پام کې

این قانون را رعایت

ونيسي.

نماینده.

اقتصادي هڅونکي او مخه

مشوق ها و بازدارنده های

نیوونکي

اقتصادي

خلیر ویشتمه ماده:

ماده بیست و چهارم:

د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره

اداره ملي حفاظت محیط زیست به

دماليې وزارت او د مرکزي او

همکاری وزارت مالیه و سایر

سیمه ایزو نورو اړوندو ادارو په

ادارات ذیربط مرکزی و محلي

همکاری، دلانديې مطالبو

معیار های را در رابطه به

د تأمینولو په اړه ځینې معیارونه وضع

تأمین مطالب ذیل وضع و تطبیق

او تطبیقوي:

می نماید :

۱- دکړټیاوو د مخنیوي او

۱- مشوق های مناسب اقتصادی

کنترول او له ناوړو اغېزو څخه د

غرض جلوگیری و کنترول آلودگی

ژوند چاپیریال د ساتنې په غرض

ها و حفاظت محیط زیست از

رسمي جریده

مناسبي اقتصادي هڅونې.

۲- هغو فعاليتونو ته د لاس اچولو په مواردو کې د اقتصادي مخه نيوونکو مناسب تدبيرونه چې له طبيعي سرچينو څخه د دوامدارې نه گټې اخستې ، د ژوندانه دتنوع نه ساتنې ، دککړتياوو نه مخنيوي او نه کنترول او له ناوړو اغېزو څخه د ژوند چاپيريال نه ساتنې ته رسېږي يا د ژوند چاپيريال لپاره له نامناسبي تکنالوژۍ څخه گټه اخستل کېږي.

۳- دهغو پلانونو او نورو تدبيرونو چې له طبيعي سرچينو څخه د غيردوامدارې گټې اخستې د هڅونې باعث گرځي ، تشخيص او تعديلول.

د طبيعي سرچينو ارزښت ټاکنه

پنځه ويشتمه ماده :

(۱) دماليې وزارت له اړوندو وزارتونو او نورو ادارو سره په سلا او هم غړۍ کې کړنلارې د گټې اخستې وړ طبيعي سرچينو د ارزښت د څېړنې او ټاکنې لپاره وضع کوي

تأثيرات سوء .

۲- تدابير مناسب بازدارنده اقتصادي در موارد توسل به فعاليتهاي که منجر به عدم استفاده دوامدار از منابع طبيعي ، حفظ تنوع حيات ، جلوگیری و کنترول آلودگی و کاهش اثرات محیط زیستی شده يا از تکنالوژي های نامناسب برای محیط زیست استفاده میگردد .

۳- تشخيص و تعديل پلان ها وسایر تدابيريكه باعث تشويق استفاده غير دوامدار منابع طبيعي میگردد .

ارزش گذاری منابع طبیعی

ماده بیست و پنجم:

(۱) وزارت مالیه در مشوره و هماهنگی با وزارت ها و ادارات ذیربط طرز العمل های را غرض بررسی و تعیین ارزش منابع طبیعی قابل استفاده وضع می نماید که

رسمي جریده

در آن اموال و خدمات مربوط به منابع طبیعی دارای ارزش تجارتي و غیر تجارتي نیز در نظر گرفته میشود .

(۲) نتایج ارزیابی منابع طبیعی و تنوع حیات در موارد آتی مورد استفاده قرار می گیرد:

۱- مجازات و جریمه های نقدی که به خاطر استفاده غیر دوامدار از منابع طبیعی و سایر موارد تخلف از این قانون وضع میگردد .

۲- تخمین مصارف و مفاد مربوط به منابع طبیعی که در پلانگذاری اقتصادی و انکشافی ، برآوردها و ارزیابی های اثرات محیط زیستی شامل می گردد .

۳- پیشبینی شرایط و معیارها غرض گذاشتن پول امانت در بانکها و سایر تضمینات بانکی به منظور جلوگیری از تأثیرات سوء و انجام کار مطابق به شروط

کومی چې په هغو کې په سوداگریزو او غیر سوداگریزو ارزښت لرونکو طبیعي سرچینو پورې اړوند مالونه او خدمتونه هم په پام کې نیول کېږي.

(۲) د طبیعي سرچینو او د ژوندانه د تنوع د ارزونې پایلې په لاندې مواردو کې تر ګټې اخستنې لاندې نیول کېږي:

۱- مجازات او نغدي جریمې چې له طبیعي سرچینو څخه د غیر دوامدارې ګټې اخستنې او پدې قانون کې د سرغړونې د نورو مواردو په خاطر وضع کېږي.

۲- په طبیعي سرچینو پورې د اړوندو لګښتونو او ګټې تخمین چې په اقتصادي او پرمختیايي پلانونو ، د ژوند چاپیریالي اغېزو په برآوردونو او ارزونو کې شاملېږي.

۳- له نورو اغېزو څخه د مخنیوي او د اجازه لیک د شرطونو مطابق د کاردرسته رسولو په منظور ، په بانکونو کې د امانتو پیسو د اېښودلو او نورو بانکي تضمینونو په غرض د شرطونو

رسمي جریده

او معيارونو اټکلول.

اجازه نامه .

۴- د زیان جبرانول.

۴- جبران خساره .

۵- نورهغه موارد چې د ژوند چاپیریال ساتنې له ملي ادارې او اړوندو وزارتونو او ادارو سره په سلا کې د مالیې وزارت لخوا مشخصېږي.

۵- سایر مواردی که از طرف وزارت مالیه درمشوره با اداره ملی حفاظت محیط زیست و وزارت ها و ادارات ذیربط مشخص می شود.

د مالي سرچینو تخصیص

شپږ ویشتمه ماده:

اړوند وزارتونه او دولتي اداري مکلف دي ، د ژوند چاپیریال د ساتنې په منظور ، په خپلو عادي او پرمختیایي بودجو کې مناسبې پیسې (مبلغ) اټکل او د مالي او عامه لگښتونو د چارو د ادارې د قانون د حکمونو مطابق یې پراوونه تېر کړي.

تخصیص منابع مالی

ماده بیست و ششم:

وزارت ها و ادارات دولتی ذیربط مکلف اند، به منظور حفاظت محیط زیست مبالغ مناسب را در بودجه های عادی و انکشافی خویش پیشبینی و مطابق احکام قانون اداره امور مالی و مصارف عامه طی مراحل نمایند.

څلورم فصل

د ککړتیاوو هراړخیز

کنترول

د تشپدنو (تخلیو) منع

اووه ویشتمه ماده:

فصل چهارم

کنترول همه جانبه

آلودگی ها

منع تخلیه ها

ماده بیست وهفتم :

رسمي جریده

(۱) هیچ شخص حق ندارد آلوده کننده رادر محیط زیست تخلیه نموده یا سبب آلوده ساختن محیط زیست گردد و یا اجازه دهد که محیط زیست (زمین ، آب و هوا) تا حدی آلوده شود که تأثیرات سوء آن بالای محیط زیست یا صحت انسان جدی باشد، مگر اینکه جواز نامه کنترل زباله ها را مطابق حکم ماده بیست و هشتم این قانون در دست داشته و طبق آن عمل نماید.

(۲) اعطای جواز مطابق حکم ماده بیست و هشتم این قانون مسؤلیت درخواست دهنده را در رابطه به حصول جواز لازم برای انجام فعالیت یا تطبیق پروژه مورد نظر در مطابقت به احکام این قانون یا قانون دیگر رفع نمی نماید .

(۳) شخصی که مواد و اشیای

(۱) هیچ شخص حق نه لري ککروونکي د ژوند په چاپیریال کې تش کړي یا دژوند د چاپیریال د ککړېدو سبب شي یا اجازه ورکړي چې د ژوند چاپیریال(ځمکه،اوبه او هوا)ترهغه حده پورې ککړشي چې ناوړه اغېزې یې د ژوند پرچاپیریال یا د انسان پر روغتیا باندي جدي وي، خو داچې د زبالو د کنترول جوازلیک ددې قانون د اته ویشتمې مادې د حکم مطابق په لاس کې ولري او دهغه مطابق عمل وکړي.

(۲) ددې قانون د اته ویشتمې مادې د حکم مطابق د جواز ورکول ، د فعالیت دسرتو رسولو یا دپام وړ پروژې د تطبیق لپاره ددې قانون یا بل قانون له حکمونو سره په مطابقت کې د لازم جواز د ترلاسه کولو په اړه د غوښتنلیک ورکوونکي مسؤلیت نه لري کوي.

(۳) هغه شخص چې ککروونکي

رسمي جریده

آلوده کننده را انتشار میدهد، مکلف است به منظور تأمین بهتر و عملی حفاظت محیط زیست تدابیر لازم را اتخاذ و عملی نماید .

جواز نامه های کنترل

آلودگی

ماده بیست وهشتم :

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست درخواست های حصول جواز کنترل آلودگی را ارزیابی نموده ، در مورد آن ذیلاً اجراءات مینماید :

۱- جواز رابا شرایط یا بدون آن صادر می نماید، مشروط بر اینکه متیقن گردد که تخلیه آلودگی، تأثیرات عمده سوء بالای محیط زیست نداشته یا چنین تأثیرات را به حد کافی کاهش داده باشد .

۲- از صدور جواز امتناع ورزیده ، دلایل آنرا کتباً به درخواست دهنده

مواد او شیان خپروي ، مکلف دی د ژوند اپیریال ساتنې دښه او عملي تأمینولو په منظور لازم تدبیرونه ونیسي او عملي یې کړي .

د ککړتیا د کنترول

جواز لیکونه

اته ویشتمه ماده :

(۱) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د ککړتیا د کنترول د جواز د ترلاسه کولو غوښتنلیکونه ارزوي، دهغو په هکله په لاندې توگه اجراءات کوي:

۱- جواز له شرایطو سره یا پرته له هغو څخه صادروي ، پدې شرط چې ډاډه شي چې د ککړتیا تشول د ژوند پر چاپیریال باندې ناوړې عمده اغېزې نه لري یا یې دغه ډول اغېزې په کافي اندازه راټیټې کړي وي.

۲- د جواز له صادرولو څخه ډډه کوي ، دلیلونه یې کتباً غوښتنلیک

رسمي جریده

ورکوونکي ته وړاندې کړي.

ارائه نماید .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره مکلفه ده ، ددې مادې د(۱) فقرې دحکم مطابق ، دغوښتلیک د وړاندې کولو له نېټې څخه د(۳۰) ورځو په ترڅ کې ، د جواز د صادرولو یا رد په اړه خپل تصمیم ونیسي .

(۲) اداره ملي حفاظت محیط زیست مکلف است مطابق حکم فقره (۱) این ماده در خلال (۳۰) روز از تاریخ ارائه درخواست ، تصمیم خود را مبنی بر صدور یا رد جواز اتخاذ نماید .

(۳) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د مؤ جهو دلیلونو د موجودیت په صورت کې ، کولای شي د ککړتیا د کنترول جوازلیک تعدیل یا فسخ کړي یا اضافي شرطونه پرې ولگوي.

(۳) اداره ملي حفاظت محیط زیست در صورت موجودیت دلایل موجه، میتواند جوازنامه کنترول آلوده گی را تعدیل یا فسخ نموده یا شرایط اضافی را بالای آن وضع نماید .

(۴) د ککړتیا د کنترول د جواز د اعتبار موده له پنځو کلونو څخه زیاتېدی نشي.

(۴) مدت اعتبار جواز کنترول آلود گی از پنج سال بیشتر بوده نمی تواند .

رپوټ ورکونه او د تشیدنو

گزارش دهی ومحدود ساختن

محدودول

تخلیه ها

نهه ویشتمه ماده :

ماده بیست ونهم :

(۱) هغه شخص چې د ژوند چاپیریال ککړ کړي یایې

(۱) شخصی که محیط زیست را آلوده نموده یا باعث آلود گی آن

رسمي جریده

گردد ویا اجازه دهد که مواد آلوده کننده را خلاف قواعد و مقررات محیط زیست به اندازه منتشر نماید که تأثیرات سوء داشته باشد ، مکلف است اداره ملی حفاظت محیط زیست را فوراً اطلاع داده و تمام تدابیر عملی را برای کنترل اثرات آن بالای محیط زیست ، اجتناب از انتشار بیشتر یا کاهش آن را به مصرف شخصی خود اتخاذ و راه بیرون رفت از آلودگی ها را طوری فراهم کند که اداره ملی حفاظت محیط زیست به آن قناعت نماید .

(۲) شخصیکه از تخلیه یا دفع مواد آلوده کننده مندرج فقره (۱) این ماده آگاهی حاصل نماید ، مکلف است اداره ملی حفاظت محیط زیست را فوراً اطلاع دهد .

دککړېدوباعث شي يا اجازه ورکړي چې ککړوونکي مواد د ژوند چاپېريال د قواعدو او مقرراتو خلاف په داسي اندازه خپاره کړي چې ناوره اغېزې ولري، مکلف دی ، د ژوند چاپېريال ساتنې ملي ادارې ته فوراً خبرورکړي او ټول عملي تدبيرونه د ژوند پرچاپېريال باندې د هغو د اغېزو د کنترول ، دهغو له زيات خپرېدو څخه د ډډې کولو يايې د راتيټولولپاره په خپل شخصي لگښت ټول عملي تدبيرونه ونيسي او له ککړتياوو څخه د وتلو لاريداسي ډول برابره کړي چې د ژوند چاپېريال ساتنې ملي اداره په هغې قناعت وکړي.

(۲) هغه شخص چې ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو ککړوونکو موادو له تشولو اودفع څخه خبرتيا ترلاسه کړي ، مکلف دی ، فوراً د ژوند چاپېريال ساتنې ملي ادارې ته خبرورکړي.

رسمي جریده

عمومي ممانعت او د ساتنې مکلفیت

دېرشمه ماده:

(۱) هېڅ شخص نشي کولای زبالې داسې راټولې ، انتقال ، دسته بندي ، لرې ، زېرمه یا یې پداسې ډول اداره کړي چې د ژوند پرچاپیریال باندې ناوړه ستړې اغېزې واردې کړي.

(۲) هغه شخص چې زبالې تولید ، توريد ، انتقال ، ترانزیت او وساتې یا په بل ډول له هغو سره سروکار ولري ، مکلف دی د ژوند پرچاپیریال باندې دهغو دناوړو سترو اغېزو د مخنیوي لپاره لازم تدبیرونه ونیسي.

(۳) دهغې ودانۍ مالک یا استوګن چې هلته مضرې زبالې تولیدېږي ، مکلف دی ، هغه له نورو زبالوڅخه جلاکړي ، د ژوند چاپیریال ساتنې دملې ادارې په

ممانعت عمومي ومکلفیت نگهداری

ماده سی ام :

(۱) هېچ شخص نمیتواند زباله ها را طوری جمع آوری ، انتقال ، دسته بندی ، برطرف ، ذخیره ویاب به شکلی اداره کند که تأثیرات عمده سوء بالای محیط زیست وارد نماید.

(۲) شخصیکه زباله ها را تولید ، توريد ، انتقال ، ترانزیت و نگهداری نموده یا طور دیگری با آن سروکار داشته باشد ، مکلف است جهت جلوگیری تأثیرات عمده سوء آن بالای محیط زیست تدابیر لازم اتخاذ نماید.

(۳) مالک یا ساکن ساختمانی که در آن زباله های مضره تولید میشود ، مکلف است آنرا از سایر زباله ها جدا نموده ، مطابق قواعد و مقررات اداره

رسمي جریده

ملی حفاظت محیط زیست و شرایط مندرج جواز ، آنرا در ظرف یا محل جداگانه جابجا نماید.

(۴) هیچ شخص نمیتواند زباله ها را طوری بیجا یا تخلیه نماید که باعث آلودگی محیط زیست شده یا به آلودگی آن مبدل گردد.

جوازنامه های تنظیم زباله ها:

ماده سی و یکم:

(۱) هیچ شخص نمی تواند محلی را غرض جمع آوری و ذخیره دائمی یا سوزاندن زباله ها اعمار نموده یا درتصرف خویش داشته ویا از آن بدین منظور استفاده نماید ، مگر اینکه جوازنامه اداره ملی حفاظت محیط زیست را بدست داشته باشد.

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست درخواست های جوازنامه تنظیم زباله ها را ارزیابی نموده ، در مورد ذیلاً اجراءات می نماید:

قواعدو ، مقرراتو او په جواز کې د درج شوو شرایطو مطابق هغه په جلاظرف یاخای کې خای پرخای کړي.

(۴) هېڅ شخص نشي کولای زبالې پداسی ډول بېخایه یا تشې کړي چې د ژوند چاپیریال د ککړېدو باعث شي یا دهغه په ککړتیا بدلې شي .

د زبالو دتنظیم جوازلیکونه

یو دېرشمه ماده :

(۱) هېڅ شخص نشي کولای د زبالو د راټولولو او دایمي زېرمه کولو یا سوځولو په غرض خای جوړ کړی یاېې په خپل واک کې ولری او یا له هغه څخه پدې منظور گټه واخلي ، خوداچې د ژوند چاپیریال ساتنې دملی ادارې جوازلیک په لاس کې ولري.

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملی اداره د زبالو دتنظیم جوازلیک ارزوي او په هکله یې په لاندې توگه اجراءات کوي:

رسمي جریده

- ۱- که چیرې غوښتنلیک وړکوونکی په اړوندو اجراآتوکې ددې قانون د حکمونو له په پام کې نیولو سره د کافي مهارت لرونکی وي او باوري شي چې فعالیت یې د ژوند پر چاپیریال باندې ناوړه اغېزه نه اچوي، د جواز په صادرولو اقدام کوي.
- ۲- د جوازلیک له صادرولو څخه ډډه وکړي او لیکلي دلیلونه یې غوښتنلیک وړکوونکي ته وړاندې کوي.
- ۳) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره مکلفه ده، د غوښتنلیک د وړاندې کولو له نېټې څخه د (۳۰) ورځو په ترڅ کې د جوازلیک د صادرولو یا رد په اړه خپل تصمیم ونیسي.
- ۴) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د مؤجهو دلیلونو د موجودیت په صورت کې، کولای شي د زبالو د تنظیم جوازلیک تعدیل، لغوه یا
- ۱- هرگاه درخواست کننده در اجراءات مربوط با نظر داشت احکام این قانون دارای مهارت کافی بوده و متیقن گردد که فعالیت وی تأثیرات سوء بالای محیط زیست وارد نمی کند به صدور جواز نامه اقدام مینماید.
- ۲- از صدور جواز نامه امتناع نموده و دلایل کتبی آنرا به درخواست دهندگان ارائه می نماید.
- ۳) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است در خلال (۳۰) روز از تاریخ ارائه درخواست تصمیم خود را مبنی بر صدور یا رد جوازنامه اتخاذ نماید.
- ۴) اداره ملی حفاظت محیط زیست در صورت موجودیت دلایل مؤجه، میتواند جوازنامه تنظیم زباله ها را تعدیل، لغو یا شرایط

رسمي جریده

اضافي شرطونه پرې ولگوي.

اضافي را بالای آن وضع نماید.

د زیان راوړونکو زبالو د تنظیم

جوازنامه تنظیم زباله های

جوازلیک

زیانبار

دوه دېرشمه ماده:

ماده سی و دوم:

(۱) دځمکې مالک یا دهغه ځای اوسېدونکی چې زبالې هلته ساتل کېږي، دفع یا ورڅخه گټه اخستل کېږي، مکلف دي د جوازلیک د ترلاسه کولو په غرض غوښتنلیک چې دلاندې مطالبو لرونکی وي، د ژوند چاپیریال ساتنې ملي ادارې ته وړاندې کړي:

(۱) مالک زمین یا ساکن محلی که زباله های زیانبار در آن نگهداری، دفع یا از آن استفاده میشود، مکلف است غرض حصول جوازنامه، درخواست را که حاوی مطالب ذیل میباشد، به اداره ملی حفاظت محیط زیست ارائه نماید:

۱- دهغو زبالو کېمیایو ترکیب او د حجم خاصیت یې چې تولیدېږي.
۲- صنعتي، سوداگریز بهیر یا فعالیت چې د زبالو د رامنځته کېدو باعث گرځي.

۱- ترکیب کیمیاوی و خاصیت، حجم زباله های که تولید میگردد.
۲- روند صنعتی، تجارتي یا فعالیتي که باعث ایجاد زباله ها میشود.

۳- هغه تگلاره چې غوښتنلیک ورکونکی یې د زیان راوړونکو زبالو دساتنې، تشېدو، تنظیمولو او زېرمه کولو لپاره د کړنلارو د برابرولو په منظور، وړاندې کوي.

۳- روش که درخواست دهنده به منظور نگهداری، تخلیه، تنظیم، ذخیره و تهیه طرزالعمل های زباله های زیانبار پیشنهاد میکند.

رسمي جریده

- ۴- د ژوند پرچاپیریال باندې د زیان راوړونکو زبالو د ناوړو اغېزو دمخنیوي په غرض د احتیاطي تدبیرونو نیول.
- ۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره، ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو غوښتنلیکونو له ارزونې وروسته په لاندې توگه اجراءات کوي:
- ۱- جوازلیک له شرطونو سره یاپرته له هغو صادروي، پدې شرط چې باوري شي چې د زیان راوړونکو زبالو دساتنې، تشېدو یا تنظیم په غرض وړاندیز شوې تگلاره، ناوړې اغېزې نه رامنځته کوي.
- ۲- د جواز له صادرولو څخه ډډه کوي او دلیلونه یې په لیکلې توگه غوښتنلیک ورکوونکي ته وړاندې کړي.
- ۳) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره مکلفه ده، د غوښتنلیک د تسلیمې له نېټې څخه د (۳۰) ورځو په ترڅ کې دهغه د صادرولو یا رد
- ۴- اتخاذ تدابیر احتیاطی غرض جلوگیری از تأثیرات سوء زباله های زیانبار بالای محیط زیست .
- ۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست بعد از ارزیابی درخواست های مندرج فقره (۱) این ماده ذیلاً اجراءات مینماید:
- ۱- جوازنامه را با شرایط یا بدون آن صادر مینماید، مشروط بر اینکه متیقن گردد که روش پیشنهادی غرض نگهداری، تخلیه یا تنظیم زباله های زیانبار تأثیرات سوء را ببار نمی آورد .
- ۲- از صدور جواز نامه امتناع ورزیده و دلایل آنرا کتباً به درخواست دهندگان ارائه نماید.
- ۳) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است در خلال (۳۰) روز از تاریخ تسلیمی درخواست تصمیم خود را مبنی بر

رسمي جریده

په اړه خپل تصمیم ونیسي.

(۴) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره ، د مؤجهدلیونو د موجودیت په صورت کې کولای شي د زیان راوړونکو زبالو د تنظیم جوازلیک تعدیل ، تعلیق یا لغوه کړي او یا اضافي شرطونه پرې ولگوي.

(۵) د زیان راوړونکو زبالو د تنظیم د جوازلیک د اعتبار موده له پنځو کلونو څخه نشي زیاتېدی ، پدې شرط چې د جوازلیک لرونکی دهغه د اعتبار په موده کې د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د زبالو په کمیت او کیفیت کې د هر ډول بدلون په هکله خبره کړي، پدې صورت کې د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولای شي د لزوم له مخې د جوازلیک متن ، د زبالو د ساتنې ، دفع او تنظیم په هغه ډول چې ناوړې اغېزې ونه لري، له ډاډ وروسته تعدیل کړي.

صدور یا رد آن اتخاذ نماید.

(۴) اداره ملي حفاظت محیط زیست در صورت موجودیت دلایل مؤجه می تواند جوازنامه تنظیم زباله های زیانبار را تعدیل، تعلیق یا لغو نموده و یا شرایط اضافی را بالای آن وضع نماید.

(۵) مدت اعتبار جوازنامه تنظیم زباله های زیانبار از پنج سال بیشتر بوده نمی تواند ، مشروط براینکه دارنده جواز نامه در خلال مدت اعتبار آن اداره ملي حفاظت محیط زیست را در باره هر نوع تغییر در کمیت و کیفیت زباله ها مطلع نماید، در این صورت اداره ملي حفاظت محیط زیست میتواند حسب لزوم متن جوازنامه را بعد از اطمینان نگهداری ، دفع و تنظیم زباله ها به نحو ی که تأثیرات سوء نداشته باشد ، تعدیل نماید.

رسمي جریده

منع توريد، صدور و تجارت

زباله ها

ماده سی وسوم:

هیچ شخص نمی تواند به توريد، صدور، ترانزیت یا تجارت زباله ها مبادرت ورزد، مگر اینکه اجازه کتبی قبلی اداره ملی حفاظت محیط زیست را بدست آورده باشد.

فصل پنجم

تدابیر حفاظت و تنظیم منابع

آب

تنظیم منابع آب

ماده سی و چهارم:

(۱) اشخاص حقیقی و حکمی مکلف اند به منظور نگهداری، حفاظت، کنترل، توسعه، تنظیم و استفاده از منابع آب موارد ذیل را در نظر گیرند:

۱- حفاظت زیست بوم های آبی و وابسته به آن و تنوع

د زبالو د واردولو، صادرولو

او سوداگری-منع

دری دبرشمه ماده:

هېڅ شخص نشي کولای د زبالو په واردولو، صادرولو، ترانزیت یا سوداگری-لاس پورې کړي، خو دا چې د ژوند چاپیریال ساتنې دملی ادارې دمخه لیکلې اجازه یې ترلاسه کړې وي.

پنجم فصل

د اوبو دسرچینو دساتنې

او تنظیم تدبیرونه

د اوبو دسرچینو تنظیمول

څلور دبرشمه ماده:

(۱) حقیقی او حکمی اشخاص مکلف دي د اوبو د سرچینو دساتنې، خونديتوب، کنترل، پراختیا، تنظیم او گټې اخستلو په منظور لاندې مراتب په پام کې ونیسي:

۱- د اوبو د ژویو(آبزیو) د زیست بومونو اوپه هغو پورې او ددوی

رسمي جریده

- ترمنخ د ژوندانه دتنوع ساتنه .
- ۲- د اوبو د سرچینو د ککړتیا او وړانېدو د پېښېدو مخنیوی او راتیتول .
- (۲) اړوند وزارتونه او دولتي او غیردولتي ادارې مکلف دي د اوبو د سرچینو دتنظیم دپلان دطرح او ترتیب په وخت کې لږترلږه لاندې مراتب په پام کې ونیسي:
- ۱- دآبریزونو هراړخیز تنظیمول .
- ۲- د ترخمکې لاندې اوبو د رايستلو دوامدار تنظیمول .
- ۳- د کرنې ، صنعت ، دکانونو د را ايستلو او ښار جوړونې دمقصدونو لپاره د خمکې دمخ د اوبو تنظیمول .
- ۴- دانسان اوزیست بومونو د روغتیا دساتنې په غرض د تدبیرونو نیول .
- ۵- د تالابونو او په هغو پورې د تړلو زیست بومونو دساتنې په غرض د تدبیرونو نیول .
- ۶- د اوبو د سرچینو د دوامدارې گټې اخستنې او تنظیم په غرض حیات در آنها .
- ۲- جلوگیری وکاهش وقوع آلوده گي وتخریب منابع آب .
- (۲) وزارت ها و ادارات دولتي و غیر دولتي ذیربط مکلف اند حین طرح و ترتیب پلان تنظیم منابع آب حد اقل موضوعات آني را در نظر گیرند :
- ۱- تنظیم همه جانبه آبریزه ها .
- ۲- تنظیم استخراج دوامدار آب های زیرزمینی .
- ۳- تنظیم آب های سطح زمین برای مقاصد زراعت ، صنعت ، استخراج معادن وشهر سازی .
- ۴- اتخاذ تدابیر غرض حفظ صحت انسان وزیست بوم ها .
- ۵- اتخاذ تدابیر غرض محافظت تالاب ها وزیست بوم های وابسته به آن .
- ۶- سایر موضوعات ضروری غرض استفاده و تنظیم

رسمي جریده

نورې اړینې موضوعگانې .

د اوبو د سرچینو د ککړتیا د

اغېزو مخنیوی او علاج

پنځه دېرشمه ماده:

د ځمکې مالک ، مستاجر یا هغه شخص چې پر ځمکه باندې فعالیت سرته رسوي او له امله یې د اوبو د سرچینو د پام وړ ککړتیا باعث گرځېدلی یایې ککړتیا متصوره وي، مکلف دي له هغې څخه دمخنیوي په منظور لاندې تدبیرونه ونیسي :

۱- دهغه فعالیت یا بهیر چې د ککړتیا باعث گرځي درول، بدلول او کنترولول.

۲- د زبالو په تنظیم پورې د اړوندو معیارونو او مقرراتو په پام کې نیول.

۳- د ککړوونکو له خوځېدو څخه مخنیوی.

۴- د ککړتیا د سرچینې ورک کول او له منځه وړل.

۵- د ککړتیا د اغېزو علاج.

دوامدار منابع آب .

جلوگیری و علاج تأثیرات

آلودگی منابع آب

ماده سی و پنجم :

مالک زمین، مستاجر یا شخصیکه بالای زمین فعالیتي را انجام داده و بالآخر ، باعث آلودگی قابل ملاحظه منبع آب گردیده یا احتمال آلودگی آن متصور باشد ، مکلف است به منظور جلوگیری از آن تدابیر ذیل را اتخاذ نماید:

۱- توقف ، تغییر یا کنترول فعالیت یا روند که باعث آلودگی میشود .

۲- رعایت معیار ها و مقررات مربوط به تنظیم زباله ها .

۳- جلوگیری از حرکت آلوده کننده ها .

۴- امحا و از بین بردن منبع آلودگی .

۵- علاج تأثیرات آلودگی .

رسمي جریده

۶- د اوبو دمجرایه بستر او څنگ کې دهرډول گلوډی- داغېزوعلاج.

شپږم فصل

د ژوندانه تنوع او د طبیعي

سرچینو ساتنه او تنظیمول

دتنوع ملي برنامه

شپږ دیرشمه ماده:

(۱) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره مکلفه ده ددې قانون د حکمونو له په پام کې نیولو سره د حیات د تنوع ملي برنامه او هغه د عمل برنامه چې په اصلي چاپیریال او له هغه څخه په بهر کې ساتنه پکې شامله وي ، له اړوندو وزارتونو او ادارو سره د دې قانون د نافذیدو له نېټې څخه د دوو کلونو مودې په ترڅ کې برابره کړي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره مکلفه ده د حیات د تنوع په ملي برنامه او د عمل په برنامه کې درج شوي تدبیرونه د ملي پرمختیا په پلانونه کې شامل کړي.

۶- علاج تأثیرات هر نوع اختلال دربستر یا کنار مجرای آب .

فصل ششم

تنوع حیات ، حفاظت و

تنظیم منابع طبیعی

برنامه ملی تنوع

ماده سی و ششم :

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است با نظر داشت احکام این قانون برنامه ملی تنوع حیات و برنامه عمل را که شامل حفاظت در محیط اصلی و خارج از آن می باشد، در مشوره با وزارت ها و ادارات ذیربط از تاریخ انفاذ این قانون در خلال مدت دو سال تهیه نماید.

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است تدابیر مندرج برنامه ملی تنوع حیات و برنامه عمل را در پلانگذاری انکشاف ملی شامل نماید .

رسمي جریده

(۳) اداره ملی حفاظت محیط زیست میتواند برنامه ملی تنوع حیات و برنامه عمل را در خلال حد اقل هر پنج سال مورد تجدید نظر قرار دهد .

پلان گذاری

ماده سی وهفتم :

(۱) پلانگذاری استفاده از منابع طبیعی در داخل یا خارج ساحه حفاظت شده طوری تنظیم میگردد که حفاظت و استفاده دوامدار آن تأمین شده بتواند .

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست در مشوره و هماهنگی باوزارت ها و ادارات ذیربط برنامه های احیای مجدد زیست بوم های آسیب دیده را از طریق پلان گذاری انکشاف ملی مندرج این فصل تهیه وترتیب می نماید که شامل پلان های تنظیم منابع طبیعی وساحات حفاظت شده میباشد .

(۳) فعالیت های که منجر به

(۳) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولای شي د حیات د تنوع ملي برنامه او د عمل برنامه لږترلږه د هرو پنځو کلونو په ترڅ کې تر نوې کتنې لاندې ونیسي .

پلانونه

اووه دیرشمه ماده :

(۱) د ساتل شوې ساحې په دننه یا بهر کې له طبیعی سرچینو څخه د گټې اخستنې پلانونه پداسې توگه تنظیمېږي چې له هغو څخه ساتنه او دوامداره گټه اخستننه تأمین شي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره له وزارتونو او اړوندو ادارو سره په سلا او هم غږۍ کې د زیان منو شوو زیست بومونو د بیارغولو برنامه پدې فصل کې درج د ملي پرمختیا د پلانونې له لارې برابرې او ترتیبوي چې د طبیعی سرچینو او ساتل شوو ساحو د تنظیم پلانونه پکې شامل دي .

(۳) هغه فعالیتونه چې له طبیعی

رسمي جریده

استفاده غیر دوامدار از منابع طبیعی میگردد ، بدون اجازه کتبی اداره ملی حفاظت محیط زیست و سایر وزارت ها و ادارات ذیربط صورت گرفته نمی تواند .

ساحات حفاظت شده ملی

ماده سی وهشتم:

سیستم ساحات حفاظت شده ملی در کشور مطابق احکام این قانون به منظور تأمین اهداف ذیل ایجاد میگردد:

۱- حفظ میراث های طبیعی ، باستانی و فرهنگی .

۲- حفاظت بدیل های فعلی و آینده انکشاف دوامدار و در صورت ضرورت احیای مجدد ایکو سیستم های نماینده ، زیستگاه های طبیعی ، مشخصات طبیعی و فرهنگی و توحید تنظیم آنها در برنامه های ملی و محلی استفاده از زمین .

سرچینو خنجه غیر دوامداره گتپی اخستنی ته رسپری، د ژوند چاپیریال ساتنی د ملی ادارې او نورو اړوندو وزارتونو او ادارو له لیکلې اجازې پرته صورت نشي موندلی.

ملی ساتل شوې ساحې

اته دیرشمه ماده :

په هېواد کې د ملی ساتل شوو ساحو سیستم ، د دې قانون د حکمونو مطابق د لاندې موخو د تأمینولو په منظور جوړېږي :

۱- د طبیعي ، لرغونو او فرهنگي میراثونو ساتل .

۲- د دوامدارې پر مختیا د اوسنیو او راتلونکو بدیلونو ساتل او د اړتیا په صورت کې د نماینده ایکو سیستمونو ، طبیعي استوگنځایونو ، د طبیعي او فرهنگي مشخصاتو او له ځمکې خنجه د گتې اخستنی په ملی او سیمه ایزو برنامه کې د هغو د تنظیم توحیدول .

رسمي جریده

۳- په ساتل شوو ساحو پورې په ټولو اړوندو فعالیتونو کې له طبیعي سرچینو څخه دوامداره ګټه اخستنه د هغو د حدودو په تشخیص او ټاکلو سره او د سیمې د خلکو په همکارۍ د ساتل شوو ساحو د تنظیم په غرض د ګډو برنامو طرح کول.

د ساتل شوو ساحو

پلانونه

نهه دیرشمه ماده :

(۱) د ژوندچاپیریال ساتنې ملي اداره د ملي ساتل شوو ساحو د رامنځته کولو په منظور د لاندې مطالبو لرونکی جامع پلان برابر او ترتیبوي:

۱- د ملي ساتل شوو ساحو د برنامې موخې.

۲- د دې فقرې په (۱) جزء کې درج شوو موخو ته د رسېدلو په غرض له موجوده ساتل شوو ساحو څخه د هرې یوې د نقش اټکلول .

۳- استفاده دوامدار از منابع طبیعی در کلیه فعالیت‌های مربوط به ساحات حفاظت شده با تشخیص و تعیین حدود آن و طرح برنامه های مشترک غرض تنظیم ساحات حفاظت شده به همکاری مردم محل .

پلان گذاری ساحات حفاظت

شده

ماده سی ونهم :

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست به منظور ایجاد ساحات حفاظت شده ملی ، پلان جامع حاوی مطالب عمده ذیل راتهییه و ترتیب می نماید :

۱- اهداف برنامه ساحات حفاظت شده ملی.

۲- پیشبینی نقش هر یک از ساحات موجوده حفاظت شده غرض نیل به اهداف مندرج جز(۱) این فقره .

رسمي جریده

- ۳- په نمایندده زیستبومونو او په ملي ساتل شوو ساحو کې په ساتلو اوسېدنځایونو کې د تشو(خلاگانو) تشخیصول .
- ۴- د ملي ساتل شوو ساحو د هر څه زیات تطبیق او پراختیا د کړنلارې اټکلول .
- (۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره له اړوندو وزارتونو او مرکزي او سیمه ایزو ادارو او د سیمه ایزو له خلکو سره د اړوندو ساتل شوو ساحو د هرې یوې د تنظیم د پلان په طرح او ترتیب کې همکاري کوي ، د غه پلان عمدتاً د لاندې مطالبو لرونکی وي :
- ۱- د ساتل شوې ساحې په تنظیم پورې اړوندې موخې .
- ۲- د پلانونې د بهیر د هم غړۍ په شمول د اداري مرجع تشخیصول .
- ۳- د ساتل شوې ساحې په دننه کې د مجاز فعالیتونو تشخیصول .
- ۴- د ساتل شوو ساحو په شاوخوا
- ۳- تشخیص خلاها درزیست بوم های نماینده وزیستگاه های شامل ساحات حفاظت شده ملی .
- ۴- پیشینی طرز العمل تطبیق و توسعه هر چه بیشتر ساحات حفاظت شده ملی .
- (۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست با وزارتها و ادارات ذیربط مرکزی و محلی و مردم محل در طرح و ترتیب پلان تنظیم هر یک از ساحات حفاظت شده مربوط همکاری می نماید این پلان عمدتاً حاوی مطالب ذیل می باشد :
- ۱- اهداف مربوط به تنظیم ساحه حفاظت شده .
- ۲- تشخیص مرجع اداری شامل هماهنگی روند پلانگذاری .
- ۳- تشخیص فعالیتهاى مجازدر داخل ساحه حفاظت شده .
- ۴- تشخیص فعالیتهاى مناسب

رسمي جریده

- کې د مناسبو فعالیتونو تشخیصول .
- ۵- د تورېزم په کنترول پورې اړوند قواعد او مربوط خدمتونه .
- ۶- د طبیعي سرچینو په اړه د تعاملی حقوقو په تأمینولو پورې اړوند قواعد .
- ۷- د ساحې د تنظیم په کتو کې د برخې اخستنې اړوند قواعد .
- ۸- په پام وړ ساحو پورې د نورو مختصو قواعدو اټکلول .
- (۳) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولای شي په ساتل شوو ساحو کې ، د هغې ساحې د اړوند پلان مطابق د محل له خلکو او نورو اړوندو مراجعو سره په تفاهم کې ځنې فعالیتونه محدود یا بند کړي .
- (۴) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره ، پدې ماده کې درج د ملي ساتل شوو ساحو د اداري اړتیا وړ لگښتونه په خپله کلنۍ بودجه کې اټکلي .
- دراطراف ساحات حفاظت شده .
- ۵- تشخیص قواعد مربوط به کنترول توریزم وخدمات مربوط .
- ۶- قواعد مربوط به تأمین حقوق تعاملی به ارتباط منابع طبیعی .
- ۷- قواعد مربوط به سهمگیری درفوائد تنظیم ساحه .
- ۸- پیشبینی سایر قواعد مختص به ساحات مورد نظر .
- (۳) اداره ملی حفاظت محیط زیست میتواند در ساحات حفاظت شده مطابق پلان مربوط همان ساحه در تفاهم با مردم محل و سایر مراجع ذیربط فعالیت های را محدود یا ممنوع قرار دهد .
- (۴) اداره ملی حفاظت محیط زیست مصارف مورد ضرورت اداری ساحات حفاظت شده ملی مندرج این ماده را دربودجه سالانه خود پیشبینی مینماید .

رسمي جریده

دسته بندی ساحات حفاظت

شده

مادهٔ چهلم :

(۱) ساحات حفاظت شده طور ذیل

دسته بندی میگردد :

۱- ساحهٔ حفاظت گاه مطلق طبیعی .

۲- ساحهٔ پارک ملی .

۳- ساحهٔ آبدیه طبیعی .

۴- ساحهٔ زیستگاه یا تنظیم انواع .

۵- ساحه منظره حفاظت شده .

۶- ساحهٔ حفاظت شده حاوی منبع تنظیم شده .

(۲) دسته بندی های مندرج فقرهٔ (۱) این ماده بصورت یکسان بالای زیست بوم های خاکی و آبی و مناطق شامل ترکیبات آب و خاک قابل تطبیق می باشد.

(۳) ادارهٔ ملی حفاظت محیط زیست در مشوره با وزارت ها و

د ساتل شوو ساحو د سته

بندي

خلو پښتمه ماده :

(۱) ساتل شوې ساحې په لاندې

توگه دسته بندي کېږي :

۱- د طبيعي مطلق استوگنځای ساحه .

۲- د ملي پارک ساحه .

۳- د طبيعي آبدې ساحه .

۴- د استوگنځای یا د انواعو د تنظیم ساحه .

۵- د ساتل شوې منظرې ساحه .

۶- د تنظیم شوی سرچینې لرونکې ساتل شوی ساحه .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی دسته بندی د اوبو او خاورو پر زیست بومونو او په اوبو او خاورو کې د شاملو ترکیباتو په سیمو کې یو شان د تطبیق وړ دي .

(۳) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره له وزارتونو او اړوندو مرکزي

رسمي جریده

ادارات مرکزی و محلی زیربط
طرز العمل هائی را به منظور تنظیم
هر یک از ساحات حفاظت شده
وضع می نماید.

(۴) ساحات حفاظت شده موجود
مطابق احکام این قانون دوباره
دسته بندی گردیده، مطابق حکم
ماده چهل و دوم این قانون حدود
آن معین می گردد.

زیستگاه های انواع حفاظت

شده

ماده چهل و یکم :

(۱) محلات زیست انواع حفاظت
شده، بحيث ساحات تنظیم شده
انواع (حیوانات و نباتات) مطابق
احکام مندرج مواد چهل و چهل و
هفتم این قانون مشخص
می گردد .

(۲) اداره ملی حفاظت محیط
زیست پلان های را غرض
انسجام انواع موجودات حیه
در ساحات تنظیم شده و

او محلی ادارو سره په سلا کې له
ساتل شوو ساحو څخه د هرې یوې
د تنظیم په منظور کړنلارې وضع
کوي .

(۴) موجودې ساتل شوې ساحې د
دې قانون د حکمونو مطابق بیا
دسته بندی کېږي او د دې قانون د
دوه څلوېښتمې مادې د حکم
مطابق د هغې حدود ټاکل کېږي .

د ساتل شوو انواعو

استوگنځایونه

یو څلوېښتمه ماده :

(۱) د ساتل شوو انواعو د اوسېدو
ځایونه د انواعو (حیواناتو او نباتاتو)
د تنظیم شوو ساحو په توګه د دې
قانون په څلوېښتمه او اووه
څلوېښتمه ماده کې د درج شوو
حکمونو مطابق مشخصېږي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي
اداره په تنظیم شوو ساحو کې
د حیه موجوداتو د انواعو د سمون
په غرض او د دې قانون د

رسمي جریده

درهماهنگی با برنامه های احیاء انواع مطابق حکم ماده پنجاهم این قانون طرح و ترتیب می نماید .

(۳) هیچ شخص نمیتواند زیستگاه های انواع حفاظت شده را تخریب نماید. مرتکبین آن مورد تعقیب عدلی قرارمیگیرند.

تعیین ساحات حفاظت شده

ماده چهل و دوم:

(۱) حدود ساحات حفاظت شده به مشوره مردم محل مربوطه تشخیص وتعیین میگردد .

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست درهماهنگی با وزارت ها و ادارات ذیربط مرکزی و محلی غرض تهیه پیشنهاد ایجاد و دسته بندی ساحات حفاظت شده ، سروی ها ومطالعات لازم را انجام میدهد . این پیشنهاد عمدتاً حاوی مطالب ذیل می باشد :

پنخوسمې مادې د حکم مطابق د انواعود بیارغولو له برنامو سره په هم غږۍ کې پلانونه طرح او ترتیبوي .

(۳) هېڅ شخص نشي کولای د ساتل شوو انواعو استوګنځایونه ویجاړ کړي . مرتکبین یې تر عدلي تعقیب لاندې نیول کېږي .

د ساتل شوو ساحو ټاکل

دوه څلوربښتمه ماده :

(۱) د ساتل شوو ساحو حدود د اړوند محل د خلکو په سلا تشخیص او ټاکل کېږي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره له وزارتونو ، مرکزي او سیمه ایزو اړوندو ادارو سره په هم غږۍ کې د ساتل شوو ساحو د جوړولو او دسته بندی د وړاندیز د برابرولو په غرض لازمي سروې گانې او کتنې سرته رسوي ، دغه وړاندیز عمدتاً د لاندې مطالبو لرونکی وي :

رسمي جریده

- ۱- د وړاندیز شوو ساحود جوړولو د لیلونه د هغو د ساتنې او دسته بندی په غرض چې د ملي ساتل شوو ساحو موخې په پام کې ونیسي او د گټې او زیان ارزونه یې پکې شامله وي .
- ۲- د ساتنې لپاره د وړاندیز شوې ساحې فزیکي سروې .
- ۳- په وړاندیز شوې ساحه کې له طبیعي سرچینو څخه د تعاملي گټې اخستنې او د هغه احتمالي اغیزو د څېړنې له شرحې سره یو ځای د دې قانون په څلوبېنښتمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق په سیمه کې د نفوسو ټولنیزه اقتصادي- څېړنه .
- ۴- د وړاندیز شوې ساحې د حدودو او دسته بندی په ټاکلو کې له اړوندو وزارتونو ، مرکزي او سیمه ایزو ادارو او د محل له خلکو سره د همکارۍ په هکله رپوټ .
- ۵- د وړاندیز شوې ساحې او د ساتل شوې ساحې د اعلامولو په
- ۱- دلایل ایجاد ساحات پیشنهاد شده غرض حفاظت و دسته بندی آنها که اهداف ساحات حفاظت شده ملی را در نظر گرفته و شامل ارزیابی مفاد واضرار آن باشد .
- ۲- سروی فزیکي ساحه پیشنهاد شده برای حفاظت .
- ۳- سروی اجتماعی - اقتصادی نفوس در محل توأم با شرح استفاده تعاملي از منابع طبیعی در ساحه پیشنهاد شده و بررسی تأثیرات احتمالی آن مطابق حکم مندرج ماده چهلیم این قانون .
- ۴- گزارش در مورد همکاری با وزارت ها و ادارات ذیربط مرکزی و محلی و مردم محل در تعیین حدود و دسته بندی ساحه پیشنهاد شده .
- ۵- نظریات و پیشنهادات وزارت ها و ادارات ذیربط مرکزی و

رسمي جریده

محلی و مردم محل درمورد ساحه
پیشنهادی و اعلام ساحه حفاظت
شده .

۶- شرح چگونگی تدابیر غرض
جبران خساره که بالاثرا
ایجاد ساحه حفاظت شده بوجود
میآید .

(۳) ساحات حفاظت شده به سطح
ملی مطابق احکام قانون ایجاد
میگردد .

لغوساحات حفاظت شده

ماده چهل و سوم :

(۱) وزارت ها و ادارات ذیربط
مرکزی و محلی درمشوره با اداره
ملی حفاظت محیط زیست پیشنهاد
لغو یک ساحه و حذف آنرا از
فهرست ساحات حفاظت شده که
حاوی مطالب ذیل میباشد، طرح و
ترتیب می نماید:

۱- ارائه دلایل مؤججه
لغو .

۲- شرح ارزیابی تاثیرات

هکله د اپوندو وزارتونو ، مرکزي
او سیمه ایزو ادارو او د سیمې د
خلکو نظریې او وړاندیزونه .

۶- د هغه زیان د جبران په غرض
چې د ساتل شوې ساحې د جوړولو
له امله منع ته راځي ، د تدبیرونو د
خرنگوالي شرح .

(۳) په ملي سطح ساتل شوې
ساحې، د قانون د حکمونو مطابق
جوړیږي .

د ساتل شوو ساحو لغوه

دری څلویښتمه ماده :

(۱) اپوندوزارتونه او مرکزي او
سیمه ایزې ادارې د ژوند چاپیریال
ساتنې له ملي ادارې سره په سلاکې
د ساتل شوو ساحو له فهرست څخه
د یوې ساحې د لغوې او د هغې د
حذفولو وړاندیز چې د لاندې مطالبو
لرونکی وي ، طرح او ترتیبوي :

۱- د لغوې د مؤجهو دلیلونو
وړاندې کول .

۲- د ژوند چاپیریالي اغېزو د

رسمي جریده

محیط زیستی که بالاثر لغو
ساحه حفاظت شده بالای
زیست بوم ها، انواع (حیوانات و
نباتات) و جوامع محلی وارد
میگردد .

۳- شرح تدابیر لازم غرض کاهش
تأثیرات ناشی از لغو ساحه حفاظت
شده .

۴- نظریات وزارت ها و ادارات
ذیربط مرکزی و محلی و مردم
محل .

(۲) ساحات حفاظت شده به سطح
ملی مطابق احکام قانون لغو
میگردد.

پیشنهاد مبنی بر لغو یک ساحه
حفاظت شده توأم با پیشنهاد غرض
دسته بندی یک ساحه جدید
مشابه به ساحه پیشنهاد شده به
منظور لغو، برویت زیست بوم های
نماینده ، محلات زیست یا
مشخصات طبیعی و فرهنگی آن
صورت میگیرد ، مشروط

ارزونې شرح چې د ساتل شوې
ساحې د لغوې له امله پر زیست
بومونو ، انواعو (حیواناتو او نباتو)
او سیمه ایزو ټولنو باندي
واردیږي .

۳- د ساتل شوې ساحې له لغوې
خخه د رامنځته شوو اغېزو د راتیټولو
په غرض د لازمو تدبیرونو شرح .

۴- د اړوندو وزارتونو ، مرکزي
او سیمه ایزو ادارو او د سیمې د
خلکو نظریې .

(۲) په ملي سطح ساتل شوې
ساحې د قانون د حکمونو مطابق ،
لغوه کېږي .

د یوې ساتل شوې ساحې د لغوې په
اړه وړاندیز د لغوې په منظور ساتل
شوې ساحې ته د ورته یوې نوې
ساحې د دسته بندی په غرض له
وړاندیز سره یو ځای ، د نماینده
زیست بومونو ، د اوسېدو د ځایونو
یا د هغو د طبیعی او فرهنگی
مشخصاتو له مخې صورت مومي

رسمي جریده

پدې شرط چې وړاندیز د دې قانون په دوه څلوېښتمه ماده کې د درج شوو شرایطو لرونکی وي .

د بومي نباتاتو احياء کول

څلور څلوېښتمه ماده :

د کرنې او اوبولگولو وزارت د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې او اړوندو وزارتونو ، مرکزي او سیمه ایزو ادارو په همکارۍ د ځنگلونو ، ځنگل کارۍ او نورو نباتاتو د بیارغولو او له هغو څخه د دوامدارې گټې اخستنې د برنامه د تطبیق له لارې ، د دښتو د لمنوله پراخېدو او د بومي نباتاتو د له منځه تللو څخه د کنترول او مخنیوي په منظور، لاندې معیارونه په پام کې نیسي :

۱- د ځنگلونو ، ځنگل کارۍ او د نباتي فرش بیارغولو ته د لومړیتوب حق ورکول .

۲- د شنو ساحو د سوځولو منع

براینکه پیشنهاد حاوی شرایط مندرج ماده چهل و دوم این قانون باشد .

احیای نباتات بومی

ماده چهل و چهارم :

وزارت زراعت و آبیاری به همکاری اداره ملی حفاظت محیط زیست و وزارت ها و ادارات ذیربط مرکزی و محلی به منظور کنترول و جلوگیری از توسعه دامنه صحرا و امحای نباتات بومی از طریق طرح و تطبیق برنامه های احيای جنگلات ، جنگل کاری و سایر نباتات و استفاده دوامدار از آنها ، معیار های ذیل را در نظر میگیرد:

۱- اعطای حق اولویت به انواع بومی حین احيای جنگلات ، جنگلکاری و احيای مجدد فرش نباتی .

۲- منع حریق ساحات سبز، مگر

رسمي جریده

اینکه برای حفاظت زیست بوم ها و انواع مخصوص آن لازمی پنداشته شود .

۳- منع چرانیدن مواشی در ساحاتی که کار احیای نباتات بومی و سایر نباتات الی مساعد شدن آن غرض استفاده چراگاه جریان داشته باشد.

۴- اعطاء حق اولویت به حفاظت نباتات کنار دریا .

علفچرها

مادهٔ چهل و پنجم:

(۱) وزارت زراعت و آبیاری مکلف است به همکاری ادارهٔ ملی حفاظت محیط زیست و ادارات ذیربط مرکزی و محلی ، ساحات علفچرا جهت چراگاه مواشی طوری تنظیم نماید که تأثیرات سوء آن کاهش داده شده و استفاده مفید از فرش نباتی را از طرق آتی افزایش دهد :

کول ، خو دا چې د زیست بومونو او له هغو څخه د مخصوصو انواعو د ساتنې لپاره لازمی وگنل شي .

۳- په هغو ساحو کې چې د بومي نباتاتو او نورو نباتاتو د احیاء کولو کار یې دڅرځای دگټې اخستنې په غرض دهغو تر مساعدېدو پورې دوام ولري، د څارویو د څرولو منع کول .

۴- د سیند دغاړی نباتاتو ساتنی ته د لومړیتوب حق ورکول .

څرځای (علفچر)

پنځه څلوېښتمه ماده :

(۱) د کرنې او اوبولگولو وزارت مکلف دی د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې او د اړوندو مرکزي او سیمه ایزو ادارو په همکاری، د څرځای ساحې، د مالونو د څرځای لپاره، داسې تنظیم کړي چې ناوړه اغېزې یې راتیښي شی او په لاندې طریقو سره له نباتي فرش څخه گټه وړه گټه اخستنه زیاته کړي :

رسمي جریده

- ۱- د ساحو د حدودو تشخیصول او ټاکل او د دې قانون د درویشتمې مادې مطابق له ځمکې څخه د گټې اخستنې او طبیعي سرچینو د تنظیم په پلانونو کې د هغو شاملول .
- ۲- د معمولي تگلو رو په اوږدو کې کوچیو مالدارانو ته د تېرېدو د لارې ټاکل او د دې قانون د درویشتمې مادې د حکم مطابق له ځمکې څخه د گټې اخستنې او طبیعي سرچینو د تنظیم په پلان کې یې شاملول .
- ۳- د هغو لارو په اوږدو کې چې د کوچیانو د تېرېدو لپاره ټاکل شوې دي ، د څاگانو د کیندلو پر اخول .
- (۲) د دې مادې په (۱) فقره کې په درج مواردو کې د تصمیم د نیولو په ترڅ کې د سیمې له زیانمنو شوو اوسېدونکو او مالدارو کوچیانوسره سلاکېري . پدې شرط چې د دې قانون د حکمونو مغایر نه وي .
- ۱- تشخیص و تعیین حدود ساحات و شامل ساختن آن درپلان های استفاده از زمین و تنظیم منابع طبیعی مطابق حکم ماده بیست و سوم این قانون .
- ۲- تعیین معبر ها برای مالداران کوچی ، درامتداد مسیر معمولی و شامل ساختن آن درپلان استفاده از زمین و تنظیم منابع طبیعی مطابق حکم ماده بیست و سوم این قانون .
- ۳- توسعه حفر چاه ها درمسیر راه های که برای عبور کوچی ها تعیین گردیده است .
- (۲) حین اتخاذ تصمیم در موارد مندرج فقره (۱) این ماده ، با ساکنان متأثر شده محل و کوچی های مالدار مشوره صورت میگیرد، مشروط بر اینکه مغایر احکام این قانون نباشد.

رسمي جریده

د انواعو پلانونه

شپږ څلویښتمه ماده :

له ځمکې څخه د گټې اخستې ، د طبیعي سرچینو د تنظیمولو ، د انواعو د ساحو او استوګنځایونو د تنظیمولو په غرض پلانونه پداسې ډول تنظیمېږي چې د انواعو ساتنه پکې تامین شي .

د انواعو فهرست

اووه څلویښتمه ماده :

(۱) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د عملي او تخصصي مراجعو اړوند وزارتونو او ادارو په همکارۍ د استحصال وړ او ساتل شوو انواعو فهرست د هېواد په سطح برابروي او د ضرورت په وخت کې یې تر نوې کتنې لاندې نیسي .
(۲) که چېرې یو نوع د ساتنې په نا مساعد حالت کې قرار ولري یا یې موجودیت په هېواد کې نوی کشف شي ، د ساتل شوو انواعو په فهرست کې شاملېږي .

پلان گذاري انواع

ماده ټولم ټولم :

پلانگذاري غرض استفاده از زمين ، تنظيم منابع طبيعي ، تنظيم ساحات وزیستگاه انواع طوری تنظیم میشود که حفاظت انواع در آن تأمین گردد .

فهرست انواع

ماده ټولم ټولم :

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست به همکاری مراجع علمی و تخصصی و وزارتها و ادارات ذیربط فهرست انواع قابل استحصال و حفاظت شده را به سطح کشور تهیه و عندالضرورت مورد تجدید نظر قرار میدهد .
(۲) هرگاه یک نوع درحالت نا مساعد حفاظت قرارداشته یا موجودیت آن درکشور جدیداً کشف گردد ، شامل فهرست انواع حفاظت شده می شود .

رسمي جریده

(۳) انواع حفاظت شده در فهرست مربوطه الی زمانی باقی می ماند که حالت حفاظت آنها مساعد ثابت گردد.

(۴) فهرست مندرج فقره (۱) این ماده شامل معلومات در مورد انواعی میگردد که در روند طرح پلان تنظیم منابع طبیعی مطابق حکم ماده بیست و سوم این قانون جمع آوری شده و جهت مطالعه و ابراز نظر در اختیار ادارات مرکزی و محلی و مردم محل قرار میگیرد.

بهره برداری از انواع قابل

استحصال

ماده چهل و هشتم :

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست پلان تنظیم انواع قابل استحصال را که فهرست آن مطابق حکم مندرج ماده چهل و هفتم این قانون با نظر داشت اصول تنظیم

(۳) ساتل شوي انواع په اړوند فهرست کې تر هغه وخت پورې پاتې کېږي چې د ساتنې حالت يې مساعد ثابت شي .

(۴) د دې مادې په (۱) فقره کې په درج فهرست کې د هغو انواعو په هکله معلومات شاملېږي چې د دې قانون د درويشتمې مادې د حکم مطابق ، د طبيعي سرچينو د تنظيم د پلان د طرح په بهير کې راټول شوي او د کتنې او نظر وړاندې کولو لپاره د اړوندو مرکزي او سيمه ايزو ادارو او د سيمې خلکو په واک کې ورکول کېږي .

له استحصال وړ انواعو څخه

گټه اخستنه

اته څلويښتمه ماده :

(۱) د ژوند چاپېريال ساتنې ملي اداره د استحصال وړ انواعو چې فهرست يې د دې قانون په اووه څلويښتمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق ، د واحدونو د تنظيم

رسمي جریده

واحد ها و تنظيم ايکولوژيکي که شامل احکام حفاظت از زیستگاه های انواع می باشد ، طرح و ترتیب می نماید .

(۲) بهره برداری از انواع قابل استحصال به اساس جواز نامه ها یا توافقات اداری صورت میگیرد، مشروط بر اینکه وضعیت مناسب حفاظتی انواع تأمین شده بتواند .

بهره برداری از انواع حفاظت

شده

مادهٔ چهل ونهم :

(۱) گرفتن تمام انواع حفاظت شده شامل فهرست مندرج مادهٔ چهل وهفتم این قانون ممنوع میباشد ، مگر اینکه اجازهٔ قبلی ادارهٔ ملی حفاظت محیط زیست را مطابق حکم مندرج فقرهٔ (۲) این ماده بدست آورده باشد .

او دایکولوژيکي تنظيم چي د انواعو د استوکنځایونو څخه د ساتنې حکمونه پکې شامل دي د اصولو له په پام کې نیولو سره د تنظيم پلان طرح او ترتیبوي .

(۲) له استحصال وړ انواعو څخه گټه اخستنه د جوازلیکونو یا د اداری توافقاتو پر بنسټ صورت مومي ، پدې شرط چې د انواعو ساتنیز مناسب وضعیت تأمین شي .

له ساتل شوو انواعو څخه گټه

اخستنه

نهمه څلویښتمه ماده :

(۱) د دې قانون په اووه څلویښتمه ماده کې په درج شوي فهرست کې د شاملو ساتل شوو ټولو انواعو نیول منع دی . خو دا چې د دې مادې په (۲) فقره کې د درج شوي حکم مطابق د ژوند چاپیریال ساتنې دملي ادارې دمخه اجازه یې لاس ته راوړې وي .

رسمي جریده

(۲) صدور اجازه نامه ها برای گرفتن انواع حفاظت شده صرف به مقاصد آتی مجاز میباشد ، مشروط بر اینکه بقای آنها را به خطر مواجه نسازد :

۱- نسل گیری در اسارت .

۲- تکثیر یا ترویج مصنوعی .

۳- مقاصد علمی یا تعلیمی .

پلانهای احیاء

ماده پنجاهم :

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست در مشوره و هماهنگی با وزارت ها و ادارات ذیربط مرکزی و محلی پلان های احیای انواع را که مطابق حکم مندرج ماده چهل وهفتم این قانون تحت حفاظت قراردارد ، طرح و ترتیب می نماید .

(۲) پلان های احیای انواع حفاظت شده توأم با پلانهای تنظیم زیستگاه های آن طبق حکم ماده چهل ویکم این قانون

(۲) د ساتل شوو انواعو د نیولو لپاره د اجازه لیک صادرول ، یوازې د لاندې مقصدونو لپاره مجاز دي ، پدې شرط چې د هغو بقاء له گواښ سره مخامخ نکړي .

۱- په اسارت کې نسل اخستنه .

۲- مصنوعي تکثیر یا ترویج .

۳- علمي یا بنونیز مقصدونه .

د احیاء کولو پلانونه

پنخوسمه ماده :

(۱) د ژوندچاپیریال ساتنې ملي اداره له وزارتونو او اړوندو مرکزي او محلي ادارو سره په سلاکې د هغو انواعو چې د دې قانون په اووه څلویښتمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق تر ساتنې لاندې دي د احیاء کولو پلانونه طرح او ترتیبوي .

(۲) د ساتل شوو انواعو د احیاء کولو پلانونه د هغو د استوگنځایونو د تنظیم له پلانونو سره یو ځای ، د دې قانون د یو څلویښتمې مادې د

رسمي جریده

حکم مطابق طرح او ترتیبی .

(۳) پدې ماده کې درج شوي پلانونه ، د ساتل شوو انواعو پرتولو نفوسو باندې د تطبیق وړ دي .

بېگانه انواع او اصلاح شوي

حیه موجودات

یو پنځوسمه ماده :

(۱) هېڅ شخص نشي کولای بېگانه انواع او اصلاح شوي حیه موجودات هېواد ته وارد کړي ، خو دا چې د هغو د واردولو د مخه اجازه یې د دې قانون د حکمونو مطابق د ژوند چاپیریال ساتنې له ملي ادارې اود کرنې او اوبو لگولو وزارت څخه ترلاسه کړې وي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره نشي کولای د بېگانه انواعو او اصلاح شوو حیه موجوداتو د معرفۍ جواز لیک صادر کړي ، خو دا چې د هغو د ژوند چاپیریالي اغېزو رپوټ چې د طبیعي سرچینو یا د انسان روغتیاته د زیان نه

طرح و ترتیب می گردد.

(۳) پلان های مندرج این ماده بالای تمام نفوس انواع حفاظت شده قابل تطبیق میباشد .

انواع بیگانه وموجودات حیه

اصلاح شده

ماده پنجاه و یکم:

(۱) هیچ شخص نمیتواند انواع بیگانه وموجودات حیه اصلاح شده را به کشور وارد نماید ، مگر اینکه اجازه نامه قبلی توريد آنرا مطابق احکام قانون از اداره ملی حفاظت محیط زیست و وزارت زراعت و آبیاری بدست آورده باشد .

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست نمی تواند جوازنامه معرفی انواع بیگانه وموجودات حیه اصلاح شده را صادر نماید، مگر اینکه گزارش اثرات محیط زیستی آنرا که حاوی دلایل قانع کننده مبنی بر عدم آسیب رسانی به منابع

رسمي جریده

- رسولو په اړه د قانع کوونکو دلیلونو لرونکی وي، وړاندې کړي .
- (۳) د بېگانه انواعو او اصلاح شوو حیو موجوداتو پر معرفي او په هېواد کې له یوه اوسېدنځای څخه بل اوسېدنځای ته د هغو پر معرفي کولو باندې د دې مادې په (۱) او (۲) فقره کې درج شوي حکمونه ، یو شان د تطبیق وړ دي .
- (۴) ساتل شوو ساحو ته د بېگانه انواعو او اصلاح شوو حیو موجوداتو معرفي کول منع دي
- (۵) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د علمي او شخصي مراجعو او اړوندو ، وزارتونو او مرکزي او سیمه ایزو ادارو په همکارۍ د هغو انواعو چې د ژوند پر چاپیریال باندې یې ناوړې اغېزې پر ځای پرېښي دي او معرفي یې جلاً منع وي فهرست برابر او ترتیبوي .
- (۶) اهلي حیوانات او نباتات د بومي طبیعي یا صحت انسان باشد، ارائه نماید.
- (۳) احکام مندرج فقره های (۱) و (۲) این ماده بالای معرفی انواع بیگانه و موجودات حیو اصلاح شده و معرفي آنها از یک زیست بوم به زیست بوم دیگر درکشور طور یکسان قابل تطبیق میباشد .
- (۴) معرفي انواع بیگانه و موجودات حیو اصلاح شده به ساحات حفاظت شده ممنوع می باشد .
- (۵) اداره ملی حفاظت محیط زیست به همکاری مراجع علمی و تخصصی ووزارت ها و ادارات ذیربط مرکزی و محلی فهرست انواعی را که بر محیط زیست تأثیرات سوء بجا گذاشته و معرفي آنها جلاً ممنوع باشد ، تهیه و ترتیب مینماید .
- (۶) حیوانات و نباتات اهلی

رسمي جریده

مطابق اسناد تقنینی قرنطین و بهداشت حیوانی و نباتی معرفی میگردد .

اداره ملی حفاظت محیط زیست در هماهنگی با مراجع علمی و تخصصی و وزارت ها و ادارات ذیربط مرکزی و محلی پلانهای امحای انواع بیگانه را که مضر معرفی شده یا در تناقض با احکام این قانون بصورت تصادفی معرفی میشود، طرح و ترتیب می نماید .

معرفی مجدد انواع بومی

ماده پنجاه و دوم :

معرفی مجدد انواع بومی به اساس اجازه نامه صورت میگیرد که از طرف اداره ملی حفاظت محیط زیست صادر میشود ، مشروط بر اینکه این معرفی به زیست بوم ها (به شمول ساحه حفاظت شده زیست بوم موجود) ، ضرر نرساند.

حیوانی او نباتی قرنطین او روغتیا ساتنې د تقنیني سندونو مطابق معرفي کېږي .

د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره له علمي او تخصصي مراجعو او اړوندو، وزارتونو او مرکزي او سیمه ایزو ادارو سره په هم غږۍ کې د بیگانه انواعو چې مضر معرفي شوي وي یا د دي قانون له حکمونو سره په تناقض کې په تصادفي توګه معرفي کېږي، د له منځه وړلو پلانونه طرح او ترتیبوي .

د بومي انواعو بیا معرفي کول

دوه پنځوسمه ماده :

د بومي انواعو بیا ورپېژندل، د هغه اجازه لیک پر بنسټ کېږي چې د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې لخوا صادرېږي ، پدې شرط چې دغه معرفي کول(د موجود ژوند بوم د ساتل شوې ساحې په شمول) ژوند بومونو ته زیان و نه رسوي.

رسمي جریده

د اوسېدو له ځای څخه بهر د

انواعو ساتنه

دري پنځوسمه ماده :

(۱) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره له علمي او تخصصي مراجعو او اړوندو وزارتونو او مرکزي او سیمه ایزو ادارو او نړیوالو مؤسسو سره په سلا او هم غږۍ کې د بیولوژیکي تنوع د ملي برنامې او د دې قانون په شپږ دېرشمه ماده کې د درج شوو شرایطو پربنسټ د هغو له استوګنځایونو څخه په بهر کې د بومي انواعو د ساتنې لپاره د لازمو آسانتیاوو د رامنځته کولو په منظور ، مناسب پلانونه طرح او ترتیبوي .

(۲) له طبیعي استوګنځایونو او وراثتي سرچینو څخه په بهر کې چې افغانستان یې اصلي ځای وي، د بومي انواعو ساتنې ته اولویت ورکول کېږي .

حفاظت انواع درخارج از محل

زیست

ماده پنجاه و سوم :

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست در مشوره و هماهنگی با مراجع علمی و تخصصی ، وزارت ها و ادارات ذیربط مرکزی و محلی و مؤسسات بین المللی پلان های مناسب را غرض ایجاد تسهیلات لازم به منظور حفاظت انواع بومی درخارج از زیستگاه های شان به اساس شرایط مندرج برنامه ملی تنوع بیولوژیکي و حکم ماده سی و ششم این قانون طرح و ترتیب می نماید .

(۲) برای حفاظت انواع بومی درخارج از زیستگاه های طبیعی و منابع وراثتی که افغانستان محل اصلی آن باشد ، اولویت داده میشود .

رسمي جریده

نړيواله سوداګري

څلور پنځوسمه ماده :

(۱) د مخ په ورکېدو وحشي حیواناتو او نباتاتو د نړيوالې سوداګرۍ کنوانسیون د فهرست په (۱ ، ۲ او ۳) ګڼه ضمیمو کې درج د ټولو انواعو سوداګري ، د کنوانسیون د مندرجاتو مطابق صورت مومي .

(۲) د مخ په ورکېدو (CITES) وحشي حیواناتو او نباتاتو د نړيوالې سوداګرۍ د کنوانسیون په ضمیمه کې درج نمونې چې سوداګري یې په غیر قانوني توګه صورت مومي ، د هغو له لېږدوونکو وسایلو سره یو ځای ، له حال سره سم ضبط یا د قانون د حکمونو مطابق مصادره کېږي .

واردول

پنځه پنځوسمه ماده :

(۱) هېڅ شخص نشي کولای د حیواناتو یا نباتاتو له انواعو څخه

تجارت بین المللی

ماده پنجاه وچهارم :

(۱) تجارت تمام انواع مندرج فهرست ضمیمه های شماره (۱ ، ۲ و ۳) کنوانسیون تجارت بین المللی حیوانات و نباتات وحشی روبه انقراض مطابق مندرجات کنوانسیون صورت میگیرد .

(۲) نمونه های مندرج ضمیمه شماره (۱) کنوانسیون تجارت بین المللی حیوانات و نباتات وحشی روبه انقراض (CITES) که تجارت آن طور غیر قانونی صورت میگیرد، همراه با وسایل انتقال کننده آن حسب احوال ضبط یا مطابق احکام قانون مصادره می گردد .

تورید

ماده پنجاه و پنجم :

(۱) هېچ شخص نمی تواند هېچ نمونه از انواع حیوانات یا

رسمي جریده

نباتات را که مطابق حکم ماده پنجاهم این قانون فهرست شده ، بدون داشتن جوازنامه و اجازه کتبی قانونی وارد کند.

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست میتواند به اساس درخواست کتبی و به رویت تصدیق معتبر صدور یا صدور مجدد ، جوازنامه توريد نمونه را تحت شرایط ذیل صادر نماید:

۱- توريد برای مقاصدی نباشد که بقای انواع موجود در ساحه یا انواع بومی را به مخاطره مواجه سازد.

۲- شخص یا مرجع دریافت کننده نمونه زنده، وسائل لازم را برای نگهداری و مواظبت نوع یا نمونه در اختیار داشته باشد .

۳- شامل انواعی نباشد که در ضمیمه شماره (۱) کنوانسیون تجارت بین المللی حیوانات و

هېڅ نمونه چې د دې قانون د پنخوسمې مادې د حکم مطابق فهرست شوې ، د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې له اجازه لیک او د مخه لیکلې اجازې له لرلو پرته وارده کړي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولای شي د لیکلې غوښتنلیک پر بنسټ د صادرولو یا بیا صادرولو د معتبر تصدیق له مخې د نمونې د واردولو جواز لیک تر د غو شرایطو لاندې صادر کړي :

۱- واردول د داسی مقصدونو لپاره نه وي چې په ساحه کې د موجودو انواعو یا بومي انواعو پایښت (بقا) له گواښ سره مخامخ کړي .

۲- د ژوندی- نمونې تر لاسه کوونکی شخص یا مرجع ، د نوع یا نمونې د ساتنې او پالنې لپاره لازم وسایل په واک کې ولري .

۳- په هغو انواعو کې شاملې نه وې چې د مخ په ور کېدو (CITES) وحشي حیواناتو او نباتاتو د نړیوالې

رسمي جریده

نباتات وحشی رو به انقراض
(CITES) فهرست شده اند.

صدر

ماده پنجاه و ششم :

(۱) هیچ شخص نمی تواند نمونه انواع نباتات یا حیوانات را که مطابق حکم مندرج ماده چهل و هفتم این قانون فهرست گردیده است ، بدون داشتن جوازنامه و اجازه کتبی قانونی و رعایت حکم ماده پنجاه و چهارم این قانون به خارج صادر یا به صدور مجدد آن مبادرت ورزد.

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست میتواند به اساس درخواست کتبی و پرداخت قیمت معین و با نظر داشت شرایط ذیل اجازه نامه صدور یا تصدیق نامه صدور مطابق احکام قانون اعطاء نمایند :

سوداگری د کنوانسیون په (۱) گڼه
ضمیمه کې فهرست شوي دي .

صادرول

شپږ پنځوسمه ماده :

(۱) هېڅ شخص نشي کولای د حیواناتو او نباتاتو د هغو انواعو نمونه چې د دې قانون په اووه څلویښتمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق فهرست شوي ده ، د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې د قانوني اجازه لیک یا لیکلې اجازې له لرلو او د دې قانون د څلور پنځوسمې مادې د حکم له په پام کې نیولو پرته بهرته صادره یا یابې په بیا صادرولو لاس پورې کړي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولای شي د لیکلې غوښتنلیک پر بنسټ اود ټاکلې بېي د ورکړې اودلاندې شرایطو له په پام کې نیولو سره د صادرېلو جواز لیک یا د بیا صادرېلو تصدیق ددې قانون د حکمونو مطابق ورکړي:

رسمي جریده

۱- با رعایت حکم مندرج ماده پنجاه و چهارم این قانون اداره ملی حفاظت محیط زیست متیقن گردد که چنین صادرات بقای انواع را به خطر انقراض مواجهه نمی سازد.

۲- صادر کننده انواع ، دارای اجازه نامه بوده و ثابت نماید که نمونه ها را قانوناً به دست آورده یا به کشور وارد نموده است.

۳- صدور و انتقال نمونه زنده طوری صورت گیرد که خطر زخمی شدن و ضرر به صحت آن خفیف باشد.

مالکیت داخلی و تجارت

ماده پنجاه و هفتم :

(۱) هیچ شخص نمی تواند به تصاحب، انتقال و خرید و فروش هیچ یک از نمونه های انواع نباتات یا حیوانات که مطابق حکم ماده چهل و هفتم این قانون فهرست

۱- د دې قانون په څلور پنځوسمه ماده کې د درج شوي حکم له په پام کې نیولو سره د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره باوري شي چې د غه ډول صادرات د انواعو بقاء د انقراض له گواښ سره نه مخامخ کوي.

۲- د انواعو صادرونکی د اجازه لیک لرونکی وي او ثابته کړي چې نمونې یې قانوناً لاسته راوړي یایې هېواد ته واردې کړې دي .

۳- د ژوندۍ نمونې صادروول او لېږدول پداسې توگه صورت ومومي چې د هغې ټپي کېدو او روغتیا ته د زیان گواښ لږ (خفیف) وي .

داخلي مالکیت او سوداگري

اووه پنځوسمه ماده :

(۱) هېڅ شخص نشي کولای د نباتاتو یا حیواناتو د انواعو له نمونو څخه د هېڅ یوې په ترلاسه کولو(تصاحب)، لېږدولو او پېرودلو او پلورلو چې د دې قانون د اووه

رسمي جریده

گرديده يا توليد ازاين نمونه ها که بصورت غير قانونی وارد شده يا از زيستگاه وحش بصورت غير قانونی خارج شده باشد، اقدام نمايد.

(۲) اجازه نامه انواع مندرج فقره (۱) اين ماده که تجارت آن به اساس کنوانسيون های بين المللی ممنوع قرار داده شده است ، صادر گرديده نمی تواند.

(۳) مالک يا تاجرانواع مکلف است اجازه نامه بدست آوردن يا وارد نمودن نمونه ها را داشته باشد.

دسترسى به منابع وراثتى

ماده پنجاه و هشتم :

(۱) احکام مندرج مواد پنجاوهشتم الى شصت و سوم اين قانون بالای تمام منابع وراثتى موجودات حيه ،

خلوبنتمې مادې د حکم مطابق فهرست شوي وي يا د دغو نمونو له توليد څخه چې په غير قانوني صورت واردې شوي وي يا د وحش له استوگنځای څخه په غير قانوني صورت سره ايستل شوي وي ، اقدام وکړي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو انواعو چې سوداگري يې د نړيوالو کنوانسيونونو پر بنسټ منع شوې ده ، اجازه ليک نشي صادرېدای .

(۳) دانواعو مالک يا سوداگر مکلف دی د نمونو د لاسته راوړلو يا واردولو اجازه ليک ولري .

وراثتي سرچينو ته لاس رسې

اته پنځوسمه ماده :

(۱) په دې قانون کې له اته پنځوسمې مادې څخه تر درې شپېتمې مادې پورې ليکل شوی حکمونه پر ټولو وراثتي ژونديو

رسمي جریده

در داخل محل اصلی یا در خارج از آن و معلومات محلی مرتبط به این منابع قابل تطبیق می باشد .

(۲) تبادلته منابع وراثتی بین مردم محل یا گروهها در امور تعاملی و مقاصد غیر تجارتي از احکام مواد پنجاوه شتم الی شصت و سوم این قانون مستثنی میباشد .

مقتضیات اجازه نامه

ماده پنجاه ونهم :

(۱) شخص در صورتی میتواند مطابق اجازه نامه مربوط به منابع وراثتی دسترسی پیدا نماید که اجازه کتبی قبلی اداره ملی حفاظت محیط زیست را بدست آورده باشد.

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست اجازه کتبی را به اساس درخواست مطابق حکم ماده شصتم این قانون در بدل تأدیة

موجوداتو د اصلی خای په دننه یا له هغه څخه بهر او په دغو سرچینو پورې په اړوند او خایي (محلي) معلوماتو باندې دپلي کیدو وړ دي .

(۲) د طبعي وراثتي سرچینو تبادلته د ځاني خلکو یا گروپونو په منځ کې په تعاملي امورو او غیر سوداگري موخو کې د دې قانون د اته پنځوسمې نه تر درې شپېتمې مادو له حکمونو څخه مستثنی دی .

د اجازه لیک غوښتنی (مقتضیات)

نهمه پنځوسمه ماده :

(۱) شخص په هغه صورت کې کولای شي د اړوند جواز لیک مطابق وراثتي سرچینو ته لاس رسي ومومي چې د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې د مخه لیکلی اجازه لیک یې لاسته راوړی وي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره لیکلې اجازه د غوښتنلیک پر بنسټ د دې قانون د شپېتمې مادې د حکم مطابق د ټاکلې بېي د ورکړې په

رسمي جریده

قیمت معینه اعطاً می نماید ،
مشروط براینکه متیقن گردد، اجازه
نامه به بقای انواع یا زیست بوم
های مورد نظر ضرر نمی رساند.

(۳) دسترسی به منابع وراثتی در
محل اصلی زیست آن تابع ارزیابی
مطالعات اثرات محیط زیستی
مطابق فصل سوم این قانون
میباشد.

درخواست جهت دسترسی به

منابع وراثتی

ماده شصتم:

(۱) درخواست جهت دسترسی به
منابع وراثتی حاوی معلومات ذیل
میباشد:

- ۱- شهرت درخواست دهنده
و معلومات درمورد سوابق وی .
- ۲- شرح انواع یا موجودات
که دسترسی به آنها تقاضا
میگردد .
- ۳- شرح استفاده از منابع
وراثتی که دسترسی به آنها تقاضا

بدل کپی و رکوی ، پدې شرط چې
باوري شي چې اجازه ليک د پام وړ
انواعو يا زیست بومونو پابنت ته زیان
نه رسوي .

(۳) وراثتی سرچینو ته لاس رسي د
هغو د اوسېدو په اصلي ځای کې د
دې قانون د درېیم فصل مطابق د
ژوند چاپیریالي اغیزو د ارزونې او
کتنو تابع ده .

وراثتی سرچینو ته د لاس رسي

لپاره غوښتنلیک

شپيتمه ماده :

(۱) وراثتی سرچینو ته د لاس رسي
لپاره غوښتنلیک د لاندې معلوماتو
لرونکی وي :

- ۱- د غوښتنلیک ورکونکی شهرت
او د سوابقو په هکله یې معلومات .
- ۲- د هغو انواعو یا موجوداتو
شرح چې هغو ته د لاس رسي
غوښتنه کېږي .
- ۳- له وراثتی سرچینو څخه د کتې
اخیستې شرح ، چې د لاس رسي غوښتنه

رسمي جریده

بي کپري .

(۲) وراثتي سرچينو ته چې په خپل اصلي او بومي چاپريال کې قرار لري، د لاس رسي غوښتنليک د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو معلوماتو بر سپره د لاندې معلوماتو لرونکی هم وي :

۱- دپام وړ ساحې يا ساحو تشخيصول .

۲- د اړتيا وړ نمونو د راټولولو او حجم د لارو په شمول د وړاندیز شوو فعالیتونو شرح .

۳- ژونديو انواعو چې هغو ته د لاس رسي غوښتنه کېږي د ساتنيز (حفاظتي) حالت په شمول د ژوند چاپريالي د اغېزو د ارزونې پایلې .

(۳) وراثتي سرچينو ته چې خپل اصلي او بومي چاپريال په بهر کې قرار لري د لاس رسي غوښتنليک، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو معلوماتو بر سپره د

می گردد .

(۲) درخواست دسترسي به منابع وراثتي که در محیط اصلی وبومی خود قرار دارد، علاوه بر معلومات مندرج فقره (۱) این ماده حاوی معلومات ذیل نیز میباشد :

۱- تشخیص ساحه يا ساحات مورد نظر .

۲- شرح فعاليتهاي پیشنهاد شده به شمول طرق جمع آوری و حجم نمونه های مورد ضرورت .

۳- نتایج ارزیابی اثرات محیط زیستی به شمول حالت حفاظتی انواع یا موجودات حیة که دسترسي به آنها تقاضا میگردد .

(۳) درخواست دسترسي به منابع وراثتي که خارج از محیط اصلی و بومی خود قرار دارد، علاوه بر معلومات مندرج فقره (۱) این ماده حاوی معلومات ذیل نیز

رسمي جریده

- لاندې معلوماتو لرونکی هم وي :
۱- د پام وړ بنسټ (نهاد) یا بنسټونو پېژندنه .
۲- د موادو د لېږدولو د موافقه لیک ضمیمه کول .
۴) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولای شي د دې مادې په (۱، ۲ او ۳) فقرو کې د درج شوو معلوماتو برسېره نور لازم معلومات هم و غواړي .
- میاشد :
۱- شناسایی نهاد یا نهادهای مورد نظر.
۲- انضمام موافقتنامه انتقال مواد .
۴) اداره ملی حفاظت محیط زیست میتواند علاوه بر معلومات مندرج فقره های (۱، ۲ و ۳) این ماده معلومات لازم دیگری را نیز مطالبه نماید.

د شخصي ملکیتونو وراثتي

سرچینو ته لاس رسی

یوشپېتمه ماده :

- (۱) په شخصي ملکیتونو کې واقع وراثتي سرچینو ته لاس رسي تر دغو شرایطو لاندې صورت مومي :
۱- د هغو له مالک څخه د لاس رسی د اجازې اخستل .
۲- د لاس رسی د اجازه لیک د صادرېدو او د مالک په موافقه له هغه څخه د ترلاسه شوي گټې د وېش د ډول د اټکلولو په هکله د دې قانون

دسترسى به منابع وراثتي

ملکیت های شخصی

ماده شصت ویکم:

- (۱) دسترسى به منابع وراثتي واقع در ملکیت های شخصی تحت شرایط ذیل صورت میگیرد:
۱- اخذ اجازه دسترسى از مالک آن .
۲- رعایت شرایط مندرج ماده پنجاونهم این قانون در مورد صدور اجازه نامه دسترسى و پیشبینی نحو

رسمي جریده

- په نهه پنځوسمه ماده کې د درج شوو شرایطو په پام کې نیول .
- (۲) د کوچیانو یا د سیمې د نورو خلکو د ګټې په وړ څر ځایونو کې واقع وراثتي سرچینو ته لاس رسي تر دغو شرایطو لاندې صورت مومي :
- ۱- د کوچیانو یا د سیمې د خلکو د موافقې اخستل .
- ۲- د لاس رسي د اجازه لیک د صادرېدو او د کوچیانو او د سیمې د خلکو په موافقې سره له هغه څخه د ترلاسه شوې ګټې د وېش د ډول د اټکل په هکله، د دې قانون په نهه پنځوسمه ماده کې د درج شوو شرایطو له په پام کې نیول ، په ترلاسه شوې ګټه کې د سیمې د ډلو یا ټولنو د مساویانه برخې اخستنې مقررات ، شامل دي .
- (۳) په هغه صورت کې چې په ساتل شوې ساحه کې واقع وراثتي سرچینو ته لاس رسي وغوښتل شي، پدې هکله د هماغې ساحې د تنظیم په پلان کې
- تقسیم منفعت حاصله از آن به موافقه مالک .
- (۲) دسترسی به منابع وراثتی واقع در علفچرهای مورد استفاده کوچی ها یا سایر اهالی منطقه تحت شرایط ذیل صورت میگیرد:
- ۱- کسب موافقت کوچی ها یا اهالی منطقه .
- ۲- رعایت شرایط مندرج ماده پنجاونهم این قانون در مورد صدور اجازه نامه دسترسی و پیشینی نحو تقسیم منفعت حاصله از آن به موافقه کوچی ها و اهالی منطقه شامل مقررات سهم گیری مساویانه گروه ها یا جوامع محلی در منفعت حاصله میاشد .
- (۳) در صورتیکه دسترسی به منابع وراثتی واقع در ساحه حفاظت شده تقاضا گردد ، تمام ممانعت ها و محدودیت های مندرج پلان تنظیم

رسمي جریده

همان ساحه در مورد قابل تطبیق
میباشد .

(۴) اداره ملی حفاظت محیط
زیست نمی تواند اجازه نامه
دسترسی به منابع واقع شده در
ملکیت مندرج این ماده را صادر
نماید ، مگر اینکه متیقن شود که
درخواست دهنده معلومات کامل
را به شخص یا اشخاص ذیربط ارائه
وقناعت ایشانرا فراهم ساخته
وموافقه مبنی بر نحو تقسیم
منفعت حاصله از آن میان
درخواست دهنده و شخص ویا
اشخاص مربوط حاصل شده
باشد .

اجازه نامه دسترسی به منابع

وراثتی

ماده شصت و دوم:

اجازه نامه دسترسی به منابع
وراثتی که مطابق حکم ماده
پنجاهونهم این قانون از طرف اداره
ملی حفاظت محیط زیست اعطا

درج شوی پول ممانعتونه او
محدودیتونه د تطبیق ور دی .

(۴) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي
اداره نه شي کولای پدې ماده کې
په درج شوي ملکیت کې د واقع
شوو سرچینو ته د لاس رسی اجازه
لیک صادر کړي ، خو دا چې
باوري شي چې غوښتنلیک
ورکوونکی اړوند شخص یا اشخاصو ته
بشپړ معلومات وړاندې کړي او د
هغوی قناعت یې برابر کړی دی او له
هغو څخه د ترلاسه شوې گټې د وېشلو
د ډول په اړه دغوښتنلیک ورکوونکي
او اړوند شخص یا اشخاصو ترمنځ
موافقه ترلاسه شوې ده .

وراثتی سرچینو ته د لاس رسی

اجازه لیک

دوه شپېتمه ماده :

وراثتی سرچینو ته د لاس رسی
اجازه لیک چې د دې قانون دنهه
پنځوسمې مادې د حکم مطابق د
ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې

رسمي جریده

- لخوا ورکول کپري ، عمدتاً د لاندې مطلبونو لرونکی وي :
- ۱- د نظر وړ انواعو يا موجوداتو شرح کول د هغو د جنس او پرمختيا د پړاوو له په پام کې نيولو سره.
- ۲- د نمونو د راټولولو لپاره د اجازې ورکړل شوو ساحو شرح .
- ۳- د راټولولو وړ نمونو شمېر او حجم .
- ۴- د اجازه ليک د اعتبار موده .
- ۵- د سيمه ايزو ذيدخلو ډلو يا خلکو موافقه .
- ۶- په اجازه ليک کې د درج شوو شرطونو مطابق له وراثتي سرچينو څخه د وروستۍ گټې اخستنې په هکله د محدوديتونو اټکل .
- ۷- په اجازه ليک کې د درج شوو شرطونو مطابق له وراثتي سرچينو څخه د ثالث شخص د گټې اخستنې په هکله دمحدوديت اټکل .
- ۸- په اجازه ليک کې د درج شوو شرطونو مطابق له وراثتي سرچينو
- ميگرده ، عمدتاً حاوی مطالب ذیل ميباشد :
- ۱- شرح انواع يا موجودات مورد نظر با نظر داشت جنس و مرحله انکشاف آنها .
- ۲- شرح ساحات اجازه داده شده غرض جمع آوری نمونه ها.
- ۳- تعداد و حجم نمونه های قابل جمع آوری.
- ۴- ميعاد اعتبار اجازه نامه.
- ۵- موافقت گروه يا مردم محلی ذيدخل .
- ۶- پيشيینی محدودیت ها در مورد استفاده بعدی از منابع وراثتی مطابق شرایط مندرج اجازه نامه .
- ۷- پيشيینی محدودیت در مورد استفاده شخص ثالث از منابع وراثتی مطابق شرایط مندرج اجازه نامه .
- ۸- نحو تقسیم منفعت حاصله از منابع وراثتی

رسمي جریده

مطابق شرایط مندرج
اجازه نامه .

۹- پیشبینی تصریحات غرض سهم
گیری اتباع کشور و ادارات دولتی
در تحقیقات مربوط به منابع
وراثتی .

۱۰- پیشبینی شرایط انتقال
تکنالوژی .

۱۱- پیشبینی شرایط گزارش
دهی .

۱۲- پیشبینی مراحل اخذ و منع
اخذ نمونه های جوان انواعی که
به آنها اجازه دسترسی داده شده
باشد .

۱۳- پیشبینی سایر شرایطی که
اداره ملی حفاظت محیط زیست
آنها را لازم داند .

تصدیق منشاء

ماده شصت و سوم:

(۱) اداره ملی حفاظت محیط
زیست به مشوره و همکاری
وزارتها و ادارات ذیربط مرکزی و

شخه د ترلاسه شوې گڼې د وېشلو
ډول .

۹- په وراثتي سرچينو پورې په
اړوندو څېړنو کې د هېواد د اتباعو
او دولتي ادارو د برخې اخستنې په
غرض د تصریحاتو اټکلول .

۱۰- د تکنالوژۍ د لېږدېدو
اټکلول .

۱۱- د رپوټ ورکونې د شرطونو
اټکلول .

۱۲- د هغو انواعو چې هغو ته د
لاس رسۍ اجازه ورکړل شوې وي
، د نمونو د اخستلو او د اخستلو د
منع د پړاوونو اټکلول .

۱۳- د نورو هغو شرطونو اټکلول
چې د ژوند چاپېريال ساتنې ملي
اداره يې لازم و گڼي .

د منشاء تصدیق

دري شپېتمه ماده :

(۱) د ژوند چاپېريال ساتنې ملي
اداره د اړوندو وزارتونو ، مرکزي
او سيمه ايزو ادارو په سلا او

رسمي جریده

محلی از روند تطبیق شرایط هر اجازه نامه دسترسی به منابع وراثتی نظارت می نماید .

(۲) هرگاه اداره ملی حفاظت محیط زیست با شرایط اجازه نامه مندرج ماده شصت و دوم این قانون قناعت نماید ، در این صورت می تواند تصدیق منشاء منابع وراثتی را که جواز دسترسی به آن داده شده ، صادر نماید .

(۳) تصدیق منشاء هر نوع منبع وراثتی غرض صدور از داخل به خارج کشور لازم می باشد .

(۴) تصدیق منشاء یا ثبوت معادل آن جهت توريد هر نوع منبع وراثتی به داخل کشور لازم می باشد .

فصل هفتم

معلومات محیط زیستی ،

تعلیم و تربیه و تحقیقات

معلومات

همکاری، وراثتی سرچینو ته د لاس رسی د هر اجازه لیک د شرایطو د تطبیق له بهیر خخه خارنه کوي .

(۲) که چپرې د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره ، د دې قانون په دوه شپېتمه ماده کې د درج شوي اجازه لیک پر شرایطو باندې قناعت وکړي ، پدې صورت کې کولای شي د وراثتی سرچینو د منشاء تصدیق چې د لاس رسی جواز ورته ورکړل شوی دی ، صادر کړي .

(۳) له داخل خخه بهر ته د صادرولو په غرض د هر ډول وراثتی سرچینو د منشاء تصدیق لازمی دی .

(۴) د هېواد دننه ته د هر ډول وراثتی سرچینې د واردولو لپاره د منشاء تصدیق یابې معادل ثبوت لازمی دی .

اووم فصل

د ژوند چاپیریالی معلومات،

نبودنه او روزنه او خپرني

معلومات

رسمي جریده

څلور شپږمه ماده :

(۱) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د اړوندو وزارتونو ، مرکزي او سیمه ایزو ادارو او ذیعلاقه مراجعو په سلا او همکارۍ ، د طبیعي سرچینو ، د ژوند چاپیریال او د ژوند چاپیریالي روغتیا د وضعیت په هکله معلوماتي سرچینې برابرې او ترتیبوي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولای شي د ژوند په چاپیریال کې د زبالو د تشولو او د ککړتیا د مخنیوي او کنترول لپاره د خلکو د خبرتیا او هڅونې په هکله د معلوماتو د سمون په غرض ، د دې قانون د اوومې مادې د (۳) جزء سره سم ، د خلکو د عامه لاس رسی وړ معلوماتي سیستم جوړ کړي .

(۳) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره مکلفه ده د عامه خبرتیا، تبلیغاتو او د طبیعي سرچینو د ارزښت ، دوامدارې ګټې اخستنې

ماده شصت وچهارم :

(۱) اداره ملي حفاظت محیط زیست درمشوره و همکاری با وزارت ها و ادارات ذیربط مرکزی و محلی و سایر مراجع ذیعلاقه منابع معلوماتی را درمورد وضعیت منابع طبیعی، محیط زیست و بهبود محیط زیستی تهیه و ترتیب می نماید .

(۲) اداره ملي حفاظت محیط زیست میتواند غرض انسجام معلومات درمورد تخلیه زباله ها درمحیط زیست و آگاهی و تشویق مردم برای جلوگیری و کنترول آلوده ، سیستم معلوماتی قابل دسترسی عامه مردم را مطابق جزء (۳) ماده هفتم این قانون ایجاد مینماید .

(۳) اداره ملي حفاظت محیط زیست مکلف است به منظور آگاهی عامه ، تبلیغات و تعلیمات مبنی بر ارزش منابع طبیعی ،

رسمي جریده

ضرورت استفاده دوامدار و حفاظت آنها، تأثیرات آن بالای صحت انسان و محیط زیست به شمول جلوگیری، کنترل آلودگی و شیوه های بهبود آن با وزارت ها و ادارات ذیربط مرکزی و محلی بطور هماهنگ کار نماید.

(۴) اداره ملی حفاظت محیط زیست میتواند تبادلۀ اطلاعات بین المللی را در مورد منابع طبیعی افغانستان، استفاده دوامدار و حفاظت از آنها، محیط زیست و بهداشت محیط زیستی، جلوگیری و کنترل آلودگی و شیوه های ترویج منابع مذکور را انسجام بخشد.

تعلیم و تربیه

ماده شصت و پنجم:

اداره ملی حفاظت محیط زیست به همکاری وزارتها و ادارات

او دهغو د ساتنې، د انسان او ژوند چاپیریال پر روغتیا باندې د هغو د اغېزو، د ککړتیا د مخنیوي کنترول او د هغو شیوو د ښه کولو په شمول د تعلیماتو په اړه د عامه خبرتیا په منظور له اړوندو وزارتونو او مرکزي او سیمه ایزو ادارو سره په هم غږۍ توګه کار وکړي.

(۴) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولای شي د افغانستان د طبیعي سرچینو، له هغو څخه د دوامدارې ګټې اخستنې او د هغو د ساتنې د ژوند د چاپیریال او د ژوند چاپیریالي روغتیا د ښه والي، د ککړتیا د مخنیوي او کنترول او د نوموړو سرچینو د ترویج د لارو چارو په هکله د نړیوالو اطلاعاتو تبادلې ته سمون ورکړي.

ښوونه او روزنه

پنځه شپېتمه ماده:

د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د اړوندو وزارتونو، ادارو او علمي او

رسمي جریده

ذیربط و مراجع علمی و تخصصی
درموارد ذیل تشریک مساعی
می نماید :

۱- شامل ساختن مضامین
تنظیم و حفاظت منابع طبیعی ،
بهبود سلامت محیط زیستی و
جلوگیری از کنترل آلوده گی
در نصاب تعلیمی مکاتب
و پوهنتون ها .

۲- طرح و تهیه پروگرام های
تربیی برای کارکنان فنی
ومسلکی منابع طبیعی و رشته های
علوم طبیعی واجتماعی،
با نظر داشت اولویت
نیازمندی های مندرج برنامه ملی
تنوع حیات وبرنامه عمل
مطابق حکم ماده سی و نهم
این قانون .

۳- طرح پروگرام های تربیی
برای کارکنان فنی ومسلکی
در چهار چوب مضامین
حفاظت محیط زیست

تخصصی مراجعو په همکاری- په
لاندې مواردو کې ګډه هڅه
کوي :

۱- د مکتبونو او پوهنتونونو په
تعلیمی نصاب کې د طبیعی
سرچینو د تنظیم او ساتنې ،
د ژوند چاپیریال سلامت د بنه
کولو او د ککړتیا د کنترول د
مضامینو شاملول .

۲- د دې قانون د نهه دیرشمی
مادې د حکم مطابق یا د حیات د
تنوع په ملي برنامه او د عمل په
برنامه کې د درج شوو اړتیاوو د
لومړیتوب له په پام کې نیولو سره ،
د طبیعی سرچینو او د طبیعی او
ټولنیزو علومو رشتو فنی او مسلکی
کار کوونکو لپاره د روزنیزو
پروگرامونو طرح کول او برابرول .

۳- د ژوند چاپیریال ساتنې
د مضامینو او د طبیعی او ټولنیزو
علومو د رشتو په چوکاټ کې د
فنی او مسلکی کارکوونکو لپاره د

رسمي جریده

روزنیزو پروگرامونو طرح کول .
و رشته های علوم طبیعی و اجتماعی .

۴- د دې قانون ، مقرراتو او په هغو پورې د اړوندو کړنلارو د تطبیق لپاره د خبرتیا او زدکړې د برنامو طرح او تطبیقول .

څېړنې

شپږ شپېتمه ماده :

(۱) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د ژوند چاپیریالي ثبات ، له طبیعي سرچینو څخه د دوامدارې ګټې اخستنې او ژوند چاپیریالی روغتیا ساتنې لپاره څېړنیز ملي پروگرامونه برابر او ترتیبوي او د هغو نړیوالو پروگرامونو په پر مخبیولو کې چې پدې منظور په لاره اچول کېږي ، همکاري کوي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره پدې قانون کې له درج شوو موخو ، د حیات له ملي برنامې ، د عمل له برنامې او له ځمکې څخه د ګټې اخستنې د چارو تنظیم له ملي

تحقیقات

ماده شصت و ششم :

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست پروگرامهای ملی تحقیقاتی را جهت ثبات محیط زیستی ، استفاده دوامدار از منابع طبیعی و بهداشت محیط زیستی تهیه و ترتیب نموده و درپیشبرد پروگرامهای بین المللی ایکه بدین منظور راه اندازی میگردد ، همکاری می نماید .

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست جهت تأمین هم آهنگی و مطابقت برنامه های تحقیقاتی با اهداف مندرج این قانون ، برنامه ملی تنوع حیات و برنامه عمل

رسمي جریده

و پلان های ملی و محلی تنظیم امور استفاده از زمین با وزارت ها و ادارات ذی ربط و مراجع علمی و تخصصی همکاری می نماید.

فصل هشتم

رعایت و تنفیذ

مفتشین

ماده شصت و هفتم :

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست به منظور تطبیق احکام این قانون قواعد، مقررات، لوائح و طرز العمل های مربوط، مفتشین را از میان اشخاص مسلکی تعیین می نماید .

(۲) مفتشین مندرج فقره (۱) این ماده دارای وظایف و صلاحیت های ذیل میباشند:

۱- با ارائه کارت هویت، تفتیش محل مورد نظر. محل رهایشی از این امر مستثنی است.

او محلی پلاننو سره د خپړنیزو برنامه د هم غړۍ او مطابقت د تأمینولو لپاره له اړوندو وزارتونو او ادارو او علمي او تخصصي مراجعو سره همکاري کوي .

اتم فصل

په پام کې نیول او تنفیذ

پلټونکي

اووه شپيتمه ماده :

(۱) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره ددې قانون د حکمونو د تطبیق په منظور، قواعد، مقررات، لایحې او اړوندې کړنلارې وضع او پلټونکي د مسلکي اشخاصو له منځ څخه ټاکي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي پلټونکي د لاندې دندو او واکونو لرونکي دي :

۱- د پېژندنې د کارت په بنودلو سره د پام وړ ځای پلټل. استوګنځای لدې امر څخه مستثنی دی .

رسمي جریده

- ۲- د هرې هغې نقلیه وسیلې درول چې د دې قانون د حکمونو مغایر له هغې څخه گټه اخستل کېږي او ککړوونکي مواد په چاپېریال کې خپاره کړي .
- ۳- د لزوم په صورت کې د نمونو او عکسونو اخستل او د ازمیښتونو د سرته رسولو په منظور د اړتیا وړ معلوماتو ثبتول یا نقل اخستنه .
- ۴- د نقل اخستني په غرض د هر ډول هغو سندونو سوابقو یا نورو شیانو په مؤقته توگه اخستل چې ثبت او ساتل یې د دې قانون د حکمونو مطابق لازم وگڼل شي ، پدې شرط چې د تسلیمې رسید یې د هغو له اخستلو د مخې وسپاري .
- ۵- د هر ډول هغو سندونو او شیانو ضبطول چې پر سر غړونې دلالت وکړي او ددې قانون د حکمونو مطابق جرم وگڼل شي .
- ۶- له پام وړ شخص څخه شفاهي ۲- توقف هر وسیله نقلیه ایکه مغایر احکام این قانون از آن استفاده شده و مواد آلوده کننده را در محیط انتشار دهد .
- ۳- اخذ نمونه ها وعکس ها و ثبت یا نسخه برداری معلومات مورد ضرورت به منظور انجام آزمایش ها عنداللزوم.
- ۴- اخذ هر نوع اسناد ، سوابق یا اشیای دیگر طور مؤقت غرض نسخه برداری که ثبت و حفظ آن مطابق احکام این قانون لازم پنداشته شود، مشروط براینکه رسید تسلیمی را قبل از اخذ آن بسپارد .
- ۵- ضبط هر نوع اسناد و اشیای که دلالت بر تخطی نموده و مطابق احکام این قانون جرم پنداشته شود.
- ۶- استجواب معقول شفاهی یا

رسمي جریده

یا لیکلي معقول استجواب .

۷- پدې قانون کې د درج شوو سپارل شوو دندو د بني اجراء په منظور له اشخاصو څخه د معلوماتو او نورو لازمو مرستو غوښتنه .

د منع امر

اته شپيتمه ماده :

(۱) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره واک لري د دې قانون د حکمونو د مغایرو فعالیتونو چې ناوړې سترې اغېزې ولري، د منع امر، عامل شخص یا د هغو اجازه ورکونکي ته صادر کړي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی د منع امر عمدتاً د لاندې مطالبو لرونکی دی .

۱- د پام وړ اجراتو معقول دلایل او ډول .

۲- د فعالیت د درولو د نېټې ټاکل .

کتبي از شخص مورد نظر .

۷- مطالبه معلومات و سایر مساعدت های لازم از اشخاص به منظور اجرای بهتر وظایف محوله مندرج این قانون .

امر منع

ماده شصت و هشتم :

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست صلاحیت دارد، امر منع فعالیت های مغایر احکام این قانون را که تأثیرات عمده سوء داشته باشد، به شخص عامل یا اجازه دهنده آن صادر نماید .

(۲) امر منع مندرج فقره (۱) این ماده عمدتاً حاوی مطالب ذیل میباشد :

۱- دلایل معقول و نحو اجرات مورد نظر .

۲- تعیین تاریخ توقف فعالیت .

رسمي جریده

۳- در صورت امکان ، اقدام لازم عاجل جهت احیای محیط زیست .

حکم مبنی بر رعایت

قانون

ماده شصت ونهم:

(۱) هر گاه اداره ملی حفاظت محیط زیست تشخیص نماید که شرایط جوازنامه ، اجازه نامه یا اجازه صادر شده از طرف دارندگان آن نقض گردیده است ، میتواند حکم مبنی بر رعایت احکام این قانون را با نظر داشت شرایط آتی صادر نماید:

۱- مکلف ساختن متخلف به تلافی تخلفات در مدت معینه .

۲- تعلیق فوری جوازنامه ، اجازه نامه یا اجازه صادر شده متخلف مشروط بر اینکه این اقدام سبب

۳- د امکان په صورت کې د ژوند چاپیریال د بیارغولو لپاره بیرنۍ لازم اقدام .

د قانون د په پام کې نیولو په

اړه حکم

نهه شپيتمه ماده :

(۱) که چېرې دژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره تشخیص کړي چې د جوازلیک، اجازه لیک یا صادري شوي اجازي شرطونه دهغو د لرونکولخوا نقض شوي دي کولای شي د دې قانون د حکمونو د په پام کې نیولو په اړه حکم د لاندې شرایطو له په پام کې نیولو سره صادر کړي :

۱- په ټاکلي موده کې د سرغړونې په تلافی باندې د سرغړوونکي مکلفول .

۲- د سرغړوونکي د جواز لیک ، اجازه لیک یا صادري شوي اجازي سملاسي تعلیقول ، پدې شرط چې

رسمي جریده

- دغه اقدام د ژوند پر چاپیریال یا د انسان پر روغتیا باندې د ناوړو سترو اغېزو د بېرني کوانډن د مخنیوي یا راتیتولو سبب شي .
- (۲) که چېرې د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي تدبیرونه اغیزمن واقع نشي، دژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولای شي لاندې تصمیونه ونیسي :
- ۱- په جواز لیک، اجازه لیک یا صادره شوې اجازه کې د درج شوو شرایطو له په پام کې نیولو او د هغو له لرونکي څخه د رسیدلي زیان د معادل جبران په منظور د لازمو تدبیرونو نیول .
- ۲- په جواز لیک ، اجازه لیک یا صادره شوې اجازه کې د درج شوو شرایطو تعدیلول .
- ۳- د جواز لیک ، اجازه لیک یا صادرې شوې اجازې لغوه کول.
- جلوگیری یا کاهش خطر عاجل تأثیرات عمده سوء بالای محیط زیست یا صحت انسان گردد .
- (۲) هر گاه تدابیر مندرج فقره (۱) این ماده مؤثر واقع نگردد ، اداره ملی حفاظت محیط زیست می تواند تصمیم ذیل را اتخاذ نماید :
- ۱- اتخاذ تدابیر لازم به منظور رعایت شرایط مندرج جوازنامه ، اجازه نامه یا اجازه صادر شده و جبران معادل خساره وارده از دارنده آن.
- ۲- تعدیل شرایط مندرج جواز نامه، اجازه نامه یا اجازه صادر شده .
- ۳- لغو جوازنامه ، اجازه نامه یا اجازه صادر شده.

رسمي جریده

۴_ اړوندو مراجعو ته د عدلي تعقيب په غرض دقضيې احاله كول .

مجازات

اوپایمه ماده :

(۱) که چېرې د جواز لیک ، اجازه لیک یا صادري شوې اجازې لرونکی له لاندې اعمالو څخه د یوه مرتکب شي ، سرغړونکی گڼل کېږي، دقانون دحکمونو مطابق په لاندې توگه مجازات کېږي .

۱- په هغه صورت کې چې په جواز ، اجازه لیک یا صادره شوې اجازه یا بل هر امر کې چې د دې قانون د حکمونو مطابق صادر شوی وي، له درج شوو شرایطو څخه عمداً سرغړونه وکړي ، له حال سره سم په متوسط حبس یا د رسېدلي زبان معادل په نغدي جزاء یا په دواړو جزاوو باندې محکومېږي .

۲- په هغه صورت کې چې د منع امر یا د دې قانون د حکم په پام کې نیول عمداً تعميل نکړي ، له

۴- احاله قضیه غرض تعقيب عدلي به مراجع مربوط .

مجازات

ماده هفتادم :

(۱) هرگاه دارنده جواز نامه، اجازه نامه یا اجازة صادر شده مرتکب یکی از اعمال ذیل گردد، متخلف پنداشته شده ، مطابق احکام قانون طور آتی مجازات میگردد :

۱- در صورتیکه از شرایط مندرج جوازنامه، اجازه نامه ، یا اجازه صادر شده یا هر امر دیگریکه مطابق احکام این قانون صادر شده باشد، عمداً تخطی نماید، حسب احوال به حبس متوسط یا جزای نقدی معادل خساره وارده یا هر دو جزا محکوم میگردد .

۲- در صورتیکه امر منع یا حکم مبنی بر رعایت احکام این قانون را عمداً

رسمي جریده

تعمیل ننماید، حسب احوال به حبس الی شش ماه یا جزای نقدی معادل خساره وارده محکوم میگردد .

۳- در صورتیکه توضیحات نادرست و گمراه کننده را عمداً در یکی از موارد ذیل ارائه نماید، حسب احوال به حبس الی سه ماه یا جزای نقدی معادل خساره وارده یا هردو جزا محکوم میگردد .

- به جواب استعلامی که ضمن آن معلومات ضروری مطابق احکام این قانون مطالبه گردیده است .

- به مقصد دریافت اجازه نامه که مطابق احکام این قانون صادر می شود .

۴- در صورتیکه از اجراءات ، تنفیذ صلاحیت ها یا انجام وظایف قانونی مفتش عمداً ممانعت نماید، حسب

حال سره سم تر شپرو میاشته پورې دحبس یا د رسیدلي زیان معادل د نغدي جریمې په جزاء باندي محکومېږي .

۳- په هغه صورت کې چې له لاندې مواردو څخه په یوه کې، ناسم او گمراه کوونکي توضیحات وړاندې کړي ، له حال سره سم تر دریو میاشته پورې په حبس یا د رسیدلي زیان معادل په نغدي جزاء یا په دواړو جزاوو باندي محکومېږي .

- د هغه استعلام په ځواب کې چې په ضمن کې یې د دې قانون د حکمونو مطابق اړین معلومات غوښتل شوي وي .

- د اجازه لیک د ترلاسه کولو په مقصد چې د دې قانون د حکمونو مطابق صادرېږي .

۴- په هغه صورت کې چې د پلټونکي له اجراءاتو ، د واکونو له تنفیذ یا قانوني دندو له اجراء څخه عمداً مخنیوی وکړي ، له حال سره

رسمي جریده

احوال به حبس الی سه ماه یا جزای نقدی الی یکصد هزار (۱۰۰۰۰۰) افغانی یا هردو محکوم میگردد .

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست میتواند سایرمتخلفین از احکام این قانون را جریمه نقدی نماید که شرایط وضع و طرز تحصیل آن در مقرره جدا گانه تنظیم میشود.

مطالبه اقدامات قانونی

ماده هفتاد و یکم:

(۱) شخصیکه بالاثر تخریب یا آسیب به منابع طبیعی ومحیط زیست یا تخلفات از احکام این قانون وسایر مقررات مربوط متضررگردد، میتواند خود یا نماینده وی ویا سایر اشخاص که دارای منفعت مشترک در قضیه اند، اقدامات قانونی را مطالبه نمایند .

(۲) شخصیکه در نتیجه ارتکاب

سم تر دریو میاشتن پورې په حبس یا تر سلو زرو (۱۰۰۰۰۰) افغانیو پورې په نغدي جزا یا دواړو باندي محکومېږي .

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولای شي ، د دې قانون له حکمونو څخه نور سرغړوونکي نغدي جریمه کړي چې د وضع او د تحصیل د ډول شرایط یې په جلا مقرره کې تنظیمېږي .

د قانوني اقداماتو غوښتنه

یو او یایمه ماده :

(۱) هغه شخص چې طبعی سرچینو یا د ژوند چاپیریال ته د ویجاړېدو یا زیان یا د دې قانون او نورو اړوندو مقرراتو له حکمونو څخه د سرغړونې له امله زیانمن شي، کولای شي پخپله یا یې استازی یا نور اشخاص چې په قضیه کې د ګډو ګټو لرونکي وي ، د قانوني اقداماتو غوښتنه وکړي .

(۲) هغه شخص چې د عمل یا

رسمي جریده

عمل یا غفلت موجب خسارات ، تلفات یا ایجاد خطر به منابع طبیعی یا محیط زیست گردد ، مکلف به جبران متناسب خساره وارده و اتخاذ تدابیر لازم به منظور جلوگیری آن میباشد .

مسؤولیت شخصیت حکمی

ماده هفتاد و دوم :

در صورتی که اعمال مندرج ماده هفتاد م این قانون توسط شخصیت حکمی ارتکاب گردد، ممثلین قانونی آن مسوول پنداشته شده، حسب احوال مورد پیگرد قانونی قرار میگیرند.

معافیت

ماده هفتاد و سوم :

هرگاه عمل مامور مؤظف مطابق احکام قانون با داشتن حسن نیت در اثنای اجرای وظیفه باعث ضرر به شخص دیگر گردد ، علیه مامور

غفلت د ارتکاب په پایله کې د زیانونو ، تلفاتو یا طبیعی سرچینو یا ژوند چاپیریال ته د گواښ د رامنځته کېدو موجب شي ، د رسېدلي زیان په متناسب جبران او د هغو دمخنيوي په منظور دلازمو تدبیرونو په نیولو مکلف دی .

د حکمي شخصیت مسوولیت

دوه او یایمه ماده :

په هغه صورت کې چې د دې قانون په او یایمه ماده کې درج شوي عملونه د حکمي شخصیت لخوا ارتکاب شي ، د هغه قانوني ممثلین مسوول گڼل کېږي اوله حال سره سم تر قانوني پوښتنی لاندې نیول کېږي.

معافیت

دری او یایمه ماده :

که چېرې د مؤظف مامور عمل ، د قانون د حکمونو مطابق د ښه نیت په لرلو سره د دندې د اجراء په وخت کې بل شخص ته د زیان

رسمي جریده

مذکور اقامه دعوی مدنی و تعقیب عدلی صورت نگرفته، جبران خساره وارده به شخص متضرر از طرف اداره مربوط صورت میگیرد.

درخواست اعتراض

ماده هفتاد و چهارم:

(۱) شخصی که بالاثر تصمیم یا هدایت مراجع ذیصلاح مندرج این قانون متضرر شود، میتواند درخواست اعتراض را عنوانی رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست، با رعایت احکام این قانون ارائه نماید.

(۲) درخواست اعتراض عمدتاً حاوی مطالب ذیل میباشد:

۱- شهرت درخواست دهند.

۲- تشخیص کامل تصمیم یا هدایت که علیه آن اعتراض صورت

سبب شی، د نوموړي مامور پر خلاف د مدني دعوي اقامه او عدلي تعقيب صورت نه مومي، زیانمن شوي شخص ته د رسېدلي زیان جبران د اړوندې ادارې لخوا صورت مومي.

د اعتراض غوښتنلیک

څلور او یایمه ماده:

(۱) هغه شخص چې پدې قانون کې د درج شوو واکمنو مراجعو د تصمیم له امله زیانمن شي، کولای شي د اعتراض غوښتنلیک، د ژوند چاپیریال ساتنې ملي ادارې د عمومي رئیس په عنوان د دې قانون د حکمونو له په پام کې نیولو سره وړاندې کړي.

(۲) د اعتراض غوښتنلیک عمدتاً د لاندې مطالبو لرونکی وي:

۱- د غوښتنلیک ورکوونکی پېژندگلوې.

۲- د هغه تصمیم او لارښوونې بشپړ تشخیص چې پر خلاف یې

رسمي جریده

اعتراض صورت موندلی دی .

گرفته است .

۳- د اعتراض د دلیلونو شرح .

۳- شرح دلایل اعتراض .

(۳) د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي

(۳) رئیس عمومی اداره ملی

ادارې لوی رئیس غوښتنلیک څپري

حفاظت محیط زیست درخواست

او د غوښتنلیک د وړاندې کولو له

را بررسی و درخـلال (۳۰)

نېټې څخه د (۳۰) ورځو په ترڅ

روز از تاریخ ارائه درخواست

کې تصمیم نیسي او غوښتنلیک

تصمیم اتخاذ وبه درخواست دهنده

ورکونکي ته یې ابلاغوي . دغه

ابلاغ مینماید. این تصمیم نهایی

تصمیم وروستې دی .

می باشد .

نهم فصل

فصل نهم

متفرقه حکمونه

احکام متفرقه

په نورو تقنیني سندونو کې

پیشبینی احکام مربوط به

د چاپیریال ساتنې په اړوند

محیط زیست در سایر

د حکمونو وړاندوینه (پیشبینی)

اسناد تقنینی

پنځه او یایمه ماده :

ماده هفتاد و پنجم:

(۱) اړوند وزارتونه او ادارې

(۱) وزارت ها و ادارات ذیربط

مکلفې دي د ژوند د چاپیریال ساتنې

مکلف اند به همکاری اداره ملی

دملی ادارې په مرسته، د چاپیریال

حفاظت محیط زیست ، جهت

ساتنې د چارو د فرعي څانگو

تنظیم بخش های فرعی امور محیط

د تنظیمولو لپاره د څنګونو،

زیست در ساحه جنگلات ،

څرخایونو، د ژویو د ژوندانه، ساتل

علفچرها ، حیات وحش ، ساحات

رسمي جریده

حفاظت شده ، پارک های ملی ، صحت عامه و سایر بخش ها طبق قوانین مربوط تدابیر لازم اتخاذ نمایند .

(۲) هر گاه در ساحات مندرج فقره (۱) این ماده قوانینی وضع نگردیده باشد ، وزارت ها و ادارات ذیربط مکلف اند بخش های فرعی امور محیط زیست را در اسناد تقنینی مربوط پیشینی نمایند .

رجحان قانون

ماده هفتاد و ششم :

در صورتیکه احکام این قانون با سایر قوانین نافذ که تطبیق آن بالای محیط زیست تأثیر سوء وارد نماید ، تناقض وجود داشته باشد ، احکام این قانون مرجح دانسته میشود .

اجازه نامه مربوط به تفحص

وبهره برداری از مواد معدنی

ماده هفتاد و هفتم :

شوو ساحو ، ملي پارکونو ، عامي روغتيا اونورو برخو کي د اړوندو قوانينو مطابق لازم تدبيرونه ونيسي .

(۲) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوو ساحو کې ، قوانین نه وي وضع شوي ، اړوند وزارتونه او ادارې مکلفې دي چې د چاپیریال ساتنې د چارو فرعي برخې په خپلو اړوند تقنیني سندونو کې اټکل کړي .

د قانون رجحان

شپږ اويايمه ماده :

په هغه صورت کې چې د دې قانون حکمونه له نورو نافذه قوانينو سره چې تطبیق يې د ژوند پر چاپیریال باندې ناوړه اغېزه وارده کړي ، تناقض وجود ولري ، د دې قانون حکمونه مرجح گڼل کېږي .

دکاني موادود پلټنې(تفحص)اوگټې

اخستنې پورې اړوند اجازه لیک

اووه اويايمه ماده :

رسمي جریده

اشخاصیکه جواز نامه و اجازه نامه های مندرج قانون مواد معدنی و سایر اسناد تقنینی را که محیط زیست بلاثر آن متأثر میگردد، حصول نموده اند، در صورتی می توانند به فعالیت های مربوط پردازند که موافقه کتبی اداره ملی حفاظت محیط زیست را بدست آورده باشند .

تنفیذ

ماده هفتاد و هشتم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و درجریده رسمی نشر گردد و با انفاذ آن قانون محیط زیست منتشره جریده رسمی شماره (۸۷۳) مؤرخ ۲۹/۱۰/۱۳۸۴ ه. ش ملغی میگردد .

هغه اشخاص چې د کاني موادو په قانون اونورو تقنيني سندونو کې درج شوی جوازلیک او اجازه لیکونه چې دژوند چاپیریال دهغو له امله اغېز من کېږي ، ترلاسه کړي دي ، په هغه صورت کې کولای شي په اړوندو فعالیتونو باندې لاس پورې کړي چې د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې د منځه لیکلې موافقه یې لاسته راوړې وي .

تنفیذ

اته او یایمه ماده :

دغه قانون د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جریده کې دې خپورشي او په نافذېدوسره یې د ۲۹/۱۰/۱۳۸۴ ه. ش نېټې په (۸۷۳) گڼه رسمي جریده کې خپور شوی دژوند چاپیریال قانون لغوه کېږي .

ضروری تصحیح:

۱- د مخ (۱۶) مخ د پښتو متن په (۹) کرښه کې دي (طبیعی خواصه) جمله په (طبیعی خواصو)، تصحیح شي.

۲- د (۱۶) مخ د پښتو متن په (۲۱) کرښه کې دی د (فرهنگي ځانگړتیاوی) جمله په (د فرهنگي ځانگړتیاوی) تصحیح شي.

۳- د (۲۹) مخ د پښتو متن په (۲۰) کرښه کې دی د (اوژند د چاپیریال) جمله په د (ژوند د چاپیریال) تصحیح شي.

۴- د (۳۳) مخ د پښتو متن په (۱۶) کرښه کې دی د (تنظیم) کلمه حذف شي.

۵- د (۳۴) مخ د پښتو متن په (۵ او ۶) کرښه کې دی د (د شوری گانو په استازیتوب سیمه ایزو دیني عالمانو) جمله په (د ولسوالیو دشوری گانو په استازیتوب، دیني عالمانو او سیمه ایزو مخورو) جمله تصحیح شي.

۶- د (۳۹) مخ د پښتو متن په (۱۳) کرښه کې دی د (ډاډ ترلاسه کړی)، جملی څخه وروسته دی د (چې وړاندې شوی معلومات) جمله زیاته شي.

۷- د (۶۸) مخ د پښتو متن په (۱۱) کرښه کې دی د (سیمه ایزو) جمله په (سیمي) جمله تصحیح شي.

۸- د (۷۹) مخ د پښتو متن په (۱۲) کرښه کې دی د (علمی) جمله په (علمی) تصحیح شي.

۹- د (۸۴) مخ د پښتو متن په (۱۵) کرښه کې دی د (او شخصي) جمله په (تخصصی) تصحیح شي.

۱۰- د (۱۱۰) مخ د پښتو متن په (۱۰) کرښه کې دی د (جواز) جمله په (جوازلیک) تصحیح شي.

اشتراک سالانه

در مرکز و ولایات: (۵۰۰) افغانی
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
خارج از کشور (۱۵۰) دالر امریکائی

قیمت این شماره: (۵۰) افغانی

نمبر تلفون دیجیتل: (۲۱۰۳۳۷۵)

تیراژ چاپ: (۵۰۰۰) جلد

ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

**OFFICIAL
GAZETTE**

Extraordinary Issue

The Environmental Law

DATE : 25th Jan . 2007

ISSUE NO:(912)